

Programmabegroting 2019

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2019	1
Inhoudsopgave	3
1. Bestuurlijke boodschap.....	3
2. Beleidsbegroting.....	5
2.1 Lelystad Next Level	6
2.2 Taakvelden	9
2.3 Paragrafen	79
3. Financiële begroting	114
3.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting	114
3.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen - structureel	115
3.3 Voorgestelde beklemmingen en onttrekkingen - incidenteel.....	144
3.4 Uiteenzetting financiële positie	150
Bijlagen	153
Bijlage 1: Stand van zaken thematafels - Lelystad Next Level	153
Bijlage 2: Subsidieoverzicht	167
Bijlage 3: Afkortingenlijst.....	169
Moties en amendementen	169
Infographic	169

1. Bestuurlijke boodschap

1. Bestuurlijke boodschap

Dit voorjaar zijn er verkiezingen geweest en heeft Lelystad weer een nieuwe gemeenteraad gekozen. Fracties zijn met elkaar in gesprek gegaan, wat heeft geresulteerd in het raadsprogramma 2018-2022 'Lelystad, een sprong voorwaarts'.

In de bestuurlijke visie van waaruit het raadsprogramma is opgesteld komen drie aspecten aan de orde die als voorwaardelijk kunnen worden gezien: (1) een goede en volwassen duale bestuurlijke relatie tussen raad en college, (2) een rol en positie van de gemeentelijke overheid die midden in de samenleving staat en belangen samenbrengt en (3) inhoudelijk het proces Lelystad Next Level om de stad verder te ontwikkelen tot een aantrekkelijke en duurzame stad, die financieel gezond en zelfstandig is. Een stad waarin alle inwoners meedoen, het onderwijs goed is en waarin je prettig woont en werkt. Een economisch dynamische stad, waar Lelystedelingen trots op kunnen zijn.

Voor wat betreft de bestuurlijke verhoudingen zijn en worden er net als in de vorige raadsperiode verschillende initiatieven genomen om het onderlinge vertrouwen te versterken met respect voor elkaar rollen en verantwoordelijkheden. Ook de relatie met inwoners, bedrijven en organisaties in de stad wordt samen met hen vorm gegeven, afhankelijk van het onderwerp en het doel van de consultatie. Maar misschien nog wel belangrijker is de overtuiging dat echte vooruitgang alleen dan kan worden gerealiseerd als dat gebeurt in een hechte samenwerking met partners: naast de overheden het bedrijfsleven, het onderwijs en andere instellingen en natuurlijk de inwoners.

Een sprong voorwaarts, een next level bereik je niet zo maar. Vasthoudendheid is daarbij belangrijk. Een sporter die voor zichzelf kansen ziet om te

promoveren, om kampioen te worden en om records te breken, heeft aan alleen talent namelijk niet genoeg. Er zal veel getraind moeten worden, soms zullen er blessures zijn of andere tegenslagen. Uiteindelijk kan het doel worden bereikt – gelukkig niet alleen, maar met hulp van vele anderen.

Dit voorjaar is de evaluatie van de ICL middelen afgerond, waarbij er twee belangrijke conclusies zijn getrokken. De aanvullende bijdrage die de gemeente ontvangt voor het beheer en onderhoud van de voorzieningen in de openbare ruimte is terecht en blijft grotendeels gehandhaafd in de aankomende jaren. Tegelijkertijd is geconstateerd dat er nagedacht moet worden over een strategie - met bijbehorende maatregelen - om de afhankelijkheid van het Rijk te verkleinen. Hierbij is het van belang om werk te maken van een aantal hardnekkige opgaven. Opgaven die de ontwikkeling naar een volwassen stad in de weg staan.

De gemeente Lelystad heeft de uitdaging opgepakt: de opgaven zijn gedefinieerd en in samenwerking met de Provincie Flevoland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt er gewerkt om de sprong voorwaarts te maken: 'Lelystad Next Level'. Samen met de partners uit de stad wordt de Strategische Agenda opgesteld en na de zomer vertaald naar een Uitvoeringsprogramma. Vanzelfsprekend zal het resultaat ter goedkeuring aan de raad worden voorgelegd.

Na diverse jaren van bezuinigingen ontstaat er weer financiële ruimte om te intensiveren. In deze programmabegroting worden diverse voorstellen gedaan, die vooruitlopen op de uitkomsten van Lelystad Next Level en rechtstreeks voortvloeien uit de afspraken die zijn gemaakt binnen de veertien thema's uit het raadsprogramma.

Deze voorstellen worden gedekt binnen het financieel meerjarenperspectief. Tot en met jaarschijf 2021 is de meerjarenraming structureel sluitend en is er sprake van een begrotingsoverschot. Zoals het er nu naar uitziet zal jaarschijf 2022 echter niet sluitend zijn. In de aankomende periode zullen er bezuinigingsmogelijkheden worden uitgewerkt, zodat de raad bij de kadernota 2020 – 2023 keuzes kan maken- mocht het op dat moment noodzakelijk blijken.

Op het sociale vlak worden succesvolle participatieprojecten zoals Mensen maken de buurt, de Ideeënmakelaar en de Motiemarkt structureel in de begroting opgenomen. Op het gebied van veiligheid en onderwijs worden middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan 2018 – 2022 en de Lokaal Educatieve Agenda 2019 – 2022.

Ten aanzien van de Jeugdhulp is er onverkort sprake van een grote opgave. In deze programmabegroting worden de verwachte tekorten meerjarig afgedekt, zodat de hulp die nodig is ook daadwerkelijk geleverd kan worden. Tegelijkertijd wordt er blijvend ingezet op het verminderen van zwaardere vormen van zorg, maar beseffen we dat deze transformatie niet van vandaag op morgen te realiseren is. Het is hierbij noodzakelijk om in de volle breedte naar oplossingen te zoeken en in het aankomende jaar wordt er daarom een aanvalsplan Jeugdhulp en onderwijs opgesteld.

Op het fysieke vlak wordt er werk gemaakt van bereikbaarheid, bijvoorbeeld door in te zetten op een veilige ontsluiting van de campuszone. Een ongelijkvloerse kruising voor langzaam verkeer zal ervoor zorgen dat de nieuwe campus straks vanuit alle richtingen veilig te benaderen is. Ook wordt met cofinanciering vanuit de provincie de rotonde voor het provinciehuis omgebouwd, zodat verkeer vlotter doorloopt en er een veiligere situatie voor fietsers ontstaat.

Ten aanzien van het Stadshart wordt de openbare ruimte in de Promesse - tussen het Dukaatplein en Dukaatpassage – aangepakt. De initiatieven op het gebied van kunst en cultuur zijn gelukkig op grote schaal aanwezig in de stad en het nog te

ontwikkelen Theaterkwartier zal hier goed bij aansluiten. Op het gebied van parkeren wordt er een gelijk speelveld gecreëerd, door de noodzakelijke vervanging van parkeerapparatuur tegelijk op te pakken met het achter slagboom brengen van de parkeervoorzieningen. Ook wordt de vindbaarheid van vrije parkeerplaatsen hierbij verbeterd via een parkeerroute-informatiesysteem.

Om de belangen van Lelystad zoveel mogelijk kracht bij te zetten in de Metropool Regio Amsterdam (MRA) wordt er met de gemeente Almere en de provincie Flevoland opgetrokken. De onlangs opgestelde samenwerkingsagenda Almere-Lelystad is hier een voorbeeld van, evenals de nog op te zetten gezamenlijke acquisitie-website. De uitgifte van bedrijventerreinen is enorm aangetrokken en de markt is volop in beweging. Door in de aankomende jaren opnieuw aanvullend acquisitiebudget beschikbaar te stellen kunnen we hier maximaal van profiteren.

De Omgevingswet is de grootste wetswijziging sinds de invoering van de grondwet. De implementatie van deze integrale wet op het gebied van de fysieke leefomgeving zal in de aankomende jaren een grote uitdaging zijn. Er worden in deze programmabegroting middelen beschikbaar gemaakt voor de noodzakelijke aanpassingen van de sociale- en fysieke beleidsregels, de werkprocessen en de daarbij behorende participatietrajecten.

De energietransitie wordt ook in Lelystad steeds concreter en daarom bereiden we de overgang voor naar een aardgasvrije samenleving. De periode tot 2050 staat in het teken van het, zoveel als mogelijk, naar nul op de meter brengen van woningen / bedrijven. De opgave, de mogelijkheden en de relaties met andere opgaven in de stad worden vastgelegd in een warmtevisie. Uiteindelijk zal op wijkniveau een warmteplan worden opgesteld, waaruit zal blijken welke vorm de energietransitie zal krijgen en wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor bewoners en bedrijven.

Sinds een aantal jaren is het besef doorgedrongen dat Lelystad een sterke toeristische potentie heeft, door de ligging aan het water, de langgerekte kuststrook, aanwezige natuurgebieden en het bestaande toeristisch recreatief aanbod. De vrijetijdseconomie wordt ingezet als middel om de aantrekkelijkheid van de stad te vergroten en de economische groei te versterken.

Het aankomende jaar en ook in de jaren daarna blijven we inzetten op kwaliteit, het benutten van talent en het pakken van kansen. Lelystad barst van het talent: in mensen, in bedrijven en instellingen. Ondanks de opgaven die er liggen zijn er ook veel kansen, met name de fysieke mogelijkheden van de stad zijn enorm. Er zal hard gewerkt moeten worden om samen die sprong voorwaarts te maken – naar een Lelystad Next Level. Jarenlang. Maar het kan, samen met ons team: de stad.

2. Beleidsbegroting

2. Beleidsbegroting

De beleidsbegroting is opgebouwd uit drie afzonderlijke onderdelen:

2.1	Lelystad	Next	Level
In de afgelopen jaren is er een aanzet gedaan om te gaan werken met zogeheten 'intensiveringsvelden'. Met de afronding van de ICL evaluatie en het door de raad vastgestelde raadsprogramma is een nieuwe indeling aan de hand van de vijf afzonderlijke thematafels een logisch vervolg. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het doel, de aanpak en het proces dat in de aankomende periode doorlopen wordt. In bijlage 1 wordt inzicht geboden in de huidige stand van zaken voor elk van de vijf overkoepelende thema's.			

2.2

Taakvelden

De totale gemeentebegroting wordt binnen dit onderdeel inzichtelijk gemaakt aan de hand van de voorgeschreven begrotingsclusters (0 tot en met 8). Ieder begrotingscluster is opgebouwd uit een aantal samenhangende taakvelden, waarbij per taakveld kort wordt ingegaan op:

- a. de bijbehorende baten en lasten in de periode 2019 – 2022;
- b. de verantwoordelijke portefeuillehouder(s);
- c. het antwoord op de vraag of dit taakveld onderdeel uitmaakt van de begrotingsmonitoren 2019;
- d. de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
- e. de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
- f. de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang is).

Aan het einde van ieder begrotingscluster worden de bij ministeriële regeling verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met aanvullende (lokale) beleidsindicatoren. Om de context van deze cijfers beter te kunnen plaatsen worden de uitkomsten, daar waar mogelijk, afgezet tegen het Nederlands en Flevolands gemiddelde.

2.3 Paragrafen

De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van de gemeentebegroting. Zaken als de gemeentelijke bedrijfsvoering, de financiering en het beleid omtrent de onderhoud van kapitaalgoederen lopen dwars door de hierboven beschreven intensiverings- en taakvelden heen. Dit is ook de reden dat het BBV gemeenten verplicht dit type informatie in afzonderlijke paragrafen uit te werken.

2.1 Lelystad Next Level

Doel

Het gaat goed met Lelystad. Omdat het economisch goed gaat met Nederland, omdat er heel veel ruimte is, omdat het in een vruchtbaar landbouwgebied ligt, omdat het heel veel groene natuur om zich heen heeft, omdat nu ook het Markermeer is ontdekt en de geweldige mogelijkheden worden gezien, omdat het goed bereikbaar is, omdat ... er zoveel is dat de stad sterk kan maken. En tegelijk zijn veel mensen afhankelijk van een uitkering, doen niet mee met het economisch en maatschappelijk leven en hebben ook een lagere levensverwachting dan gemiddeld in Nederland. Veel van de kinderen uit deze gezinnen hebben eveneens een beperkt perspectief.

Hoe kunnen meer mensen meedoen en meehelpen om voor zichzelf en voor de stad de kansen te verzilveren? En kan de stad ook alle mogelijkheden benutten en daarmee sterker worden?

Op 4 juni dit jaar is de samenwerkingsovereenkomst voor Lelystad Next Level getekend door het ministerie BZK, de provincie Flevoland en de gemeente Lelystad. 'Het doel van Lelystad Next Level is dat Lelystad zich ontwikkelt tot een aantrekkelijke en duurzame stad, die financieel gezond en zelfstandig is. Een stad waarin alle inwoners mee doen, het onderwijs goed is en waarin je prettig woont. Een zelfbewuste, economisch dynamische stad.' (uit: Aanpak Lelystad Next Level, 30 mei 2018). Om dit doel van een toekomstbestendige stad te bereiken wordt gezamenlijk gewerkt aan een strategische agenda en een strategisch programma, aan de hand van de volgende vijf thematafels:

1. Sociaal Sterk
2. Onderscheidend Onderwijs
3. Uitstekende Woonmilieus
4. Next Level Economie
5. Natuur, recreatie en toerisme

Het uitvoeringsprogramma LNL zal een periode van zeker tien tot 15 jaar omvatten. Naar verwachting zal in september 2019 het Uitvoeringsprogramma 2020 - 2023 worden vastgesteld en kan het echte werk beginnen: bij en met de mensen en organisaties waarom het gaat.

De actiepunten van deze agenda vragen een lange termijn uitvoeringsstrategie en lange termijn betrokkenheid van vele stakeholders. Een strategische agenda met perspectief voor de inwoners van Lelystad is de start van een meerjarig programma. Verbindende afspraken voor een langere periode zijn nodig tussen vele partijen op die gezamenlijke acties, om invulling te kunnen geven aan de ontwikkeling van Lelystad als een sociaal sterke en duurzame samenleving. Afspraken zullen worden bijgesteld op basis van evaluaties en succesvolle en minder succesvolle ervaringen. Het vasthouden van die verbindingen tussen partijen vraagt om het vasthouden van energie in het proces, open gesprekken over verschillende en vermeende confronterende belangen en het lef om te experimenteren. Voor het aanpakken van langer lopende vraagstukken en problemen zijn vernieuwende inzichten en aanpakken nodig.

Aanpak

Het programma LNL wordt opgebouwd in samenwerking met maatschappelijke en economische partners en is voor een belangrijk deel gebaseerd op de werkzaamheden en initiatieven van deze partners. In de kern is het programma gericht op twee basisopgaven: maatschappelijke ontwikkeling en economische ontwikkeling.

Aan de vijf thematafels werken momenteel de overheden, enkele experts en een aantal partners aan de opbouw van strategische programma's. In bijlage 1 wordt voor elk van de vijf thematafels inzicht geboden in het 'work in progress', waarbij steeds wordt ingegaan op de context, de kansen en bedreigingen en de opgaven binnen elk van deze vijf overkoepelende thema's. De betrokkenheid van partners is bij de opbouw en uitvoering van de programma's cruciaal. Vanaf september 2018 worden hier meerdere partners bij betrokken. De regietafel stelt op basis van de input van de thematafels een strategische agenda op en organiseert de randvoorwaarden voor het uitvoeringsprogramma.

De thematafels maken gebruik van analyses over en scenario's voor Lelystad, ze bekijken hoe de bestaande programma's van overheden en partners zijn te versterken, inventariseren de randvoorwaarden waarmee kansen voor economische- en ruimtelijke- en maatschappelijke ontwikkelingen ten volle kunnen worden benut, en benoemen de Next Level ambities met vernieuwende aanpakken. Waarmee Lelystad kan ontwikkelen tot een aantrekkelijke en economisch sterke stad met positieve effecten voor haar inwoners en aantrekkingskracht voor bedrijven, initiatieven en nieuwe bewoners.

Proces

Het proces LNL loopt van de start in juni 2018 tot definitieve afspraken over een lange termijn programma in september 2019. In deze periode zijn drie fasen te onderscheiden:

1. de analyse van de opgaven, tot januari 2019

De thematafels maken een analyse van de opgaven en geven aan wat daarbinnen de

belangrijke kernopgaven zijn. De thematafels maken gebruik van de bestaande analyses (zoals onder andere de Lelystad scenario's, de trendstudie Lelystad en het raadsprogramma 2018 - 2022), landelijke indexen (wonen, sociaal-economisch e.a.) en lopende programma's (onderwijsaanpak, omgevingsvisie, kustontwikkeling e.a.). In samenwerking met verschillende partners komen de tafels tot het benoemen van de ambities, doelen en de noodzakelijke en gewenste aanpak bij de kernopgaven. Deze kernopgaven sluiten aan bij de hoofddoelstelling van Lelystad Next Level 'naar een toekomstbestendige stad', spelen in op (inter)nationale transitie en trends en leveren een bijdrage aan een veerkrachtige samenleving.

2. de opbouw van de strategische agenda, tot maart 2019

De strategische agenda brengt de kernopgaven met elkaar in samenhang en benoemt daarbij de benodigde randvoorwaarden om met de kernopgaven aan de slag te gaan. Deze randvoorwaarden zijn de samenwerkingsafspraken, de organisatie, de governance om Lelystad Next Level voor langere tijd te borgen en de financiering en aansluiting bij landelijke en/of Europese regelingen.

Met de strategische agenda wordt de aanpak van de opgaven weergegeven: wat zijn de kansen en waar kan dat toe leiden. Om het concreet te maken zal daarbij ook gebruik worden gemaakt van een beperkt aantal heldere en meetbare indicatoren. De nadere uitwerking van indicatoren gekoppeld aan acties zal in de fase van de programma-opbouw gebeuren.

3. opstellen programma hoofdlijnen en uitvoeringsprogramma eerste jaren, tot september 2019

Het LNL programma bevat grote en complexe opgaven waarbij verschillende partners voor langere tijd zullen moeten samenwerken om de beoogde resultaten te kunnen behalen. Het gaat om een systeemsprong in het 50-jarig bestaan van Lelystad op de diverse thema's; van een bescheiden nieuwe stad in de polder met zware sociale problematiek naar een trotse samenleving waar bedrijven zich graag vestigen, met next level onderwijs gericht op het ontwikkelen van vaardigheden, next level woonmilieus, natuur en recreatie. Het programma bevat een uitwerking op hoofdlijnen voor een periode van minimaal 10 tot 15 jaar. Daarnaast wordt er iedere vier jaar een concreter uitvoeringsprogramma opgesteld met acties, afspraken over samenwerking en financiering. Het eerste uitvoeringsprogramma loopt van 2020 tot en met 2023. Met het Rijk zijn afspraken gemaakt om het proces Lelystad Next Level na een jaar (zomer 2019) te toetsen en de uitvoering te evalueren na vijf jaar en na tien jaar.

LNL Lab

Met het hierboven beschreven proces wil Lelystad de kansen benutten die zich aandienen, de negatieve sociale trends doorbreken en nieuwe kansen creëren. Zo'n proces vraagt om een energieke benadering. Het LNL Lab is de fysieke plek waar alle betrokkenen samen kunnen komen en waar bijeenkomsten worden georganiseerd over de opgaven. Het is een plek waar denken en doen samenkomen. Na verloop van tijd is het de locatie waar inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers binnen en buiten Lelystad betrokken worden en een bijdrage kunnen leveren aan de diverse programma's. Samen met de deeltafels worden expertmeetings georganiseerd met bijdragen van diverse partners binnen en buiten Lelystad. Met LNL Lab maken we ruimte voor samenwerking, vernieuwing en een energiek proces. En werken we aan invulling van onder meer de volgende vragen:

- hoe houden we LNL energiek?
- hoe krijgen we verbindingen tussen de kansen en vraagstukken vanuit de thema-tafels?

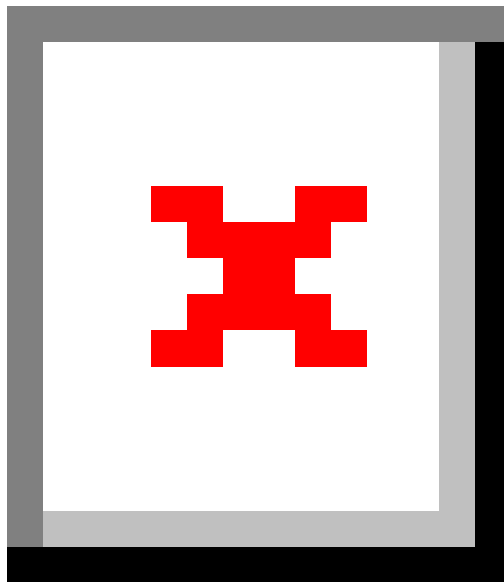
- hoe krijgen we betrokkenheid vanuit de samenleving (ondernemerschap, sociaal ondernemerschap, maatschappelijk initiatief etc..)?
- hoe zorgen we dat partijen buiten Lelystad de energie krijgen om mee te werken aan de opgave?
- hoe betrekken we MRA, regio Zwolle, Overijssel en Gelderland, maar ook de ministeries, het kabinet?

Met het LNL Lab dagen we elkaar (en nieuwe partijen) uit om de economische ontwikkeling in en om Lelystad voor een belangrijk deel ten goede te laten komen aan Lelystedelingen op zoek naar werk en perspectief.

2.2 Taakvelden

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

0. Bestuur en ondersteuning

De taakvelden binnen het cluster '0. Bestuur en ondersteuning' dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop

beschreven clusters 1 tot en met 8. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd.

BBV indicatoren

Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari 2018 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari 2017 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De kosten worden weergegeven in euro per inwoner.

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten. Met ingang van 2017 is de definitie van overheadkosten uitgebreid op basis van de voorschriften in het BBV.

Bron: Gemeente Lelystad

Taakvelden

0.1 Bestuur

Context van het taakveld

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de

gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan:

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G32, Platform 31)

De beïnvloedbaarheid van de lasten binnen dit taakveld is vrij beperkt. Zo is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswerk. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld wordt gestreefd naar een open en constructieve bestuurscultuur, waarbij er ruimte is om elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Bestuurders en gekozen volksvertegenwoordigers van een gemeente dienen het algemeen belang en zijn er voor alle inwoners van de stad. Bestuurlijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat de bereidheid er is daarover verantwoording af te leggen.

Gerelateerde beleidsnota's

Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad

Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad

Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad

Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad

Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad

Portefeuillehouder: I. Adema

0.10 Mutatie reserves

Context van het taakveld

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Gerelateerde beleidsnota's

- Nota reserves en voorzieningen

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Context van het taakveld

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.2 Burgerzaken

Context van het taakveld

De gemeente heeft een verscheidenheid van wettelijke verplichtingen uit te voeren binnen dit taakveld. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel (burgerzaken, informatiebalie en klantcontactcentrum). Naast burgerzaken vormt het klantcontactcentrum een belangrijk onderdeel, dat uitvoering geeft aan de telefonische bereikbaarheid, informatieverstrekking en het opnemen en uitzetten van meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie is het eerste aanspreekpunt voor inwoners, bezoekers en ondernemers die een bezoek brengen aan het stadhuis en vervult daarmee een waardevolle en gastvrije rol in de gemeentelijke dienstverlening.

Wat hebben we gedaan binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de diverse wettelijk voorgeschreven taken op het gebied van burgerzaken. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien het de uitvoering van wettelijke taken betreft en de legesopbrengsten worden gemaximeerd door wettelijke bepalingen.

Basistaken

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van diverse basistaken, zoals de uitgifte van rijbewijzen, reisdocumenten, nationaliteitswetgeving en dergelijke. Op basis van artikel 229 van de Gemeentewet heeft de gemeente de bevoegdheid om kosten in rekening te brengen als tegenprestatie voor deze door de gemeente geleverde diensten, de zogeheten leges (dit zijn de baten binnen dit taakveld).

Burgerlijke stand

Op basis van de 'Wetgeving Burgerlijke Stand' en de 'Wet op de lijkbezorging' houdt de gemeente diverse registers bij en worden daarnaast werkzaamheden verricht op het gebied van huwelijken, geboortes, overlijden, erkenningen en dergelijke.

Basisregistraties

De verplicht te voeren basisregistratie is de Basisregistraties Personen (wet BRP). Burgerzaken is beheerder van de BRP en verantwoordelijk voor het op orde zijn van deze basisregistratie.

Verkiezingen

Op basis van de Kieswet zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van verkiezingen voor de gemeenteraad, de provinciale staten, de Tweede Kamer der Staten-Generaal, het Europees Parlement en voor het organiseren van referenda.

Wat willen wij bereiken binnen dit taakveld?

Wat we willen bereiken is dat de inwoners en ondernemers van Lelystad de gemeente ervaren als een klantgerichte en professionele organisatie met een SIMPELE dienstverlening, waarmee je veilig en betrouwbaar zaken kunt doen en die van toegevoegde waarde is voor de Lelystadse samenleving. SIMPEL staat voor: Snel, Innovatief, Menselijk, Praktisch, Efficiënt en Leuk.

Burgerzaken staat de komende jaren voor grote veranderingen, waardoor het taakveld aan verandering onderhevig is. Optimale dienstverlening en tegelijkertijd kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, fraudebestrijding, juridisering en de toenemende digitalisering worden nog belangrijkere factoren. Hier ligt de uitdaging om de dienstverlening anders in te richten en tegelijkertijd de persoonlijke benadering, naar een hoger plan te tillen. Dat vereist meer dan ooit hostmanship en vakmanschap. Niet voor niets is onze visie op dienstverlening "samen, betrokken en gastvrij"! Onze organisatie is er namelijk vóór Lelystad en niet andersom.

Gerelateerde beleidsnota's

- Legesverordening Lelystad 2018

Portefeuillehouder: E. Rentenaar, I. Adema

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Context van het taakveld

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit- en beheer van gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Gronden die geen onderdeel uitmaken van een grondexploitatie vertegenwoordigen een waarde op de gemeentelijke balans binnen de categorie materiële vaste activa. De exploitatielasten - en baten die samenhangen met het in bezit- en beheer hebben van deze gronden zijn grofweg onder te verdelen in:

Toegerekende rentelasten

De gemeentelijke bezittingen zijn deels gefinancierd met vreemd vermogen, zo ook de gronden uitgegeven in erfpacht en de (bouw)gronden die zich niet in een exploitatiefase bevinden. Het BBV schrijft voor dat de kosten die hiermee samenhangen moeten worden toegerekend aan het bijbehorende taakveld. In dit geval worden de rentelasten die samenhangen met het in bezit hebben van deze gronden aan dit taakveld toegerekend via een omslagpercentage.

Beheerslasten en -baten

Naast de lasten die samenhangen met het in bezit hebben heeft de gemeente ook een verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een doelmatig beheer van deze gronden. Daar waar mogelijk is het de insteek deze gronden te verhuren of te verpachten, zodat er baten worden gerealiseerd. Op incidentele basis wordt er in bepaalde gevallen overgegaan tot verkoop van grond, wat resulteert in incidentele baten en vaak ook lasten (bijvoorbeeld i.v.m. afwikkeling boekwaarde). Deze incidentele verkopen zijn niet op voorhand meerjarig te begroten.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien de lasten en baten sterk met elkaar samenhangen.

Wat willen wij bereiken binnen dit taakveld?

Het in bezit hebben van deze (bouw)gronden is ingegeven vanuit strategisch oogpunt of omdat ontwikkeling pas op de langere termijn is voorzien. Daarnaast wordt er binnen dit taakveld gestreefd naar een evenwicht tussen de opbrengsten uit verhuur en verpachting enerzijds en de daaraan gekoppelde beheerslasten anderzijds.

Portefeuillehouder: E. van Wageningen

0.4 Overhead

Context van het taakveld

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning het primaire proces en medewerkers.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- onderzoek en statistiek;
- de directie;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (ICT);
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadhuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning binnen het primair proces (afdelingshoofden, teamleiders).

In de afgelopen jaren is door middel van het opnemen van een stijgende taakstelling een reductie van de bedrijfsvoeringskosten in de begroting verwerkt. In 2017 zijn de laatste maatregelen doorgevoerd, waarmee de taakstelling volledig is ingevuld. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten die resteert binnen dit taakveld is zeer beperkt en staat in direct verband met de omvang van de activiteiten die worden uitgevoerd binnen het primaire proces.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Het doel binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering is om een klimaat te realiseren waarin het vanzelfsprekend is dat iedereen voortdurend streeft naar verbetering van de werkprocessen en routines, met daarin het belang van de inwoners als uitgangspunt. Door middel van bijvoorbeeld de Lean methode wordt hier invulling aan gegeven.

Daarnaast wordt er conform het uitvoeringsplan duurzaamheid verder gewerkt aan het verduurzamen van de organisatietaken en de bedrijfsvoering, onder andere door het bevorderen van duurzame inkoop.

Gerelateerde verbonden partijen

- Het Flevolands Archief (HFA)

Portefeuillehouder: N. den Os

0.5 Treasury

Context van het taakveld

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld het risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd. Daarnaast schrijft het BBV voor dat de totale gemeentelijke rentelasten op een consistente en eenduidige wijze toegerekend dienen te worden aan de taakvelden waartoe de desbetreffende activa een bijdrage leveren. Deze aan de taakvelden toegerekende rente maakt inzichtelijk in hoeverre er bij het realiseren van de beoogde maatschappelijke effecten gebruik wordt gemaakt van geactiveerde bezittingen (denk aan het stadhuis, onderwijsgebouwen, het theater of bouwgronden). Deze toegerekende rente komt enerzijds dus terug als 'lasten' binnen het ene taakveld en vormen tegelijkertijd de 'dekking' van de rentelasten binnen dit taakveld. Deze handelwijze zorgt ervoor dat de lasten voor de feitelijk te betalen rentelasten wordt opgebracht vanuit de desbetreffende taakvelden.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de treasuryfunctie:

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn onder te verdelen naar looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een korte looptijd (korter dan één jaar, vaak met een relatief lage rente) en leningen met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen. De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden.

Wat willen wij bereiken binnen dit taakveld?

Binnen de grenzen van de Wet FIDO wordt getracht de rentelasten zo laag mogelijk te houden, door maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet. Daarnaast wordt door middel van het spreiden van de leningenportefeuille in de tijd getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Gerelateerde verbonden partijen

- NV Alliander
- NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- NV Vitens

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.61 OZB woningen

Context van het taakveld

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van een onroerende zaak, zoals een woning of een bedrijfspand, ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het afsluiten van een hypothecaire lening.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In taakveld 0.61 zijn de lasten opgenomen die horen bij de uitvoering van de Wet WOZ. Het gaat hierbij om zaken als de waardering, de heffing en het uitvoering geven aan bezwaar en beroep. De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering en het Kadaster beheert het landelijke register van de door gemeenten vastgestelde WOZ waarden, als onderdeel van de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken.

In taakveld 0.61 zijn tevens de baten opgenomen vanuit de onroerendezaakbelasting (ozb) op woningen. Samen met de baten vanuit de ozb op niet-woningen (taakveld 0.62) resulteert dit in een totale geraamde ozb opbrengst van ruim 22 miljoen euro in 2019.

Wat willen wij bereiken binnen dit taakveld?

De gemeente streeft naar het leveren van WOZ-taxaties van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen.

De hoogte van de totale ozb opbrengst wordt jaarlijks alleen aangepast voor de ontwikkeling van de inflatie en het areaal.

Gerelateerde beleidsnota's

- Tarievennota 2019 (raadsbehandeling eind 2018)

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.62 OZB niet - woningen

Context van het taakveld

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van een onroerende zaak, zoals een woning of een bedrijfspand, ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het afsluiten van een hypothecaire lening.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In taakveld 0.61 zijn de lasten opgenomen die horen bij de uitvoering van de Wet WOZ. Het gaat hierbij om zaken als de waardering, de heffing en het uitvoering geven aan bezwaar en beroep. De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering en het Kadaster beheert het landelijke register van de door gemeenten vastgestelde WOZ waarden, als onderdeel van de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken.

In taakveld 0.61 zijn tevens de baten opgenomen vanuit de onroerendezaakbelasting (ozb) op woningen. Samen met de baten vanuit de ozb op niet-woningen (taakveld 0.62) resulteert dit in een totale geraamde ozb opbrengst van ruim 22 miljoen euro in 2019.

Wat willen wij bereiken binnen dit taakveld?

De gemeente streeft naar het leveren van WOZ-taxaties van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen.

De hoogte van de totale ozb opbrengst wordt jaarlijks alleen aangepast voor de ontwikkeling van de inflatie en het areaal.

Gerelateerde beleidsnota's

- Tarievennota 2019 (raadsbehandeling eind 2018)

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.63 Parkeerbelasting

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten maken onderdeel uit van de parkeerexploitatie en moeten in samenhang worden gezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de parkeerbelasting opgenomen. Naast de opbrengst uit de verkoop van parkeertijd in de garages, terreinen en het straat parkeren biedt de gemeente ook parkeerbundels, abonnementen en vergunningen aan. Daarnaast worden er opbrengsten gerealiseerd vanuit opgelegde boetes (naheffingsaanslagen).

Coöperatie ParkeerService voert in opdracht van de gemeente Lelystad diverse parkeertaken uit, waaronder de uitgifte van parkeervergunningen en abonnementen, het onderhoud van straatparkeerapparatuur en het beheer van de parkeergarages Zilverpark, De Waag, Neringweg, Agoradek en Bataviahaven (P6). Sinds 1 juli 2018 wordt handhaving niet meer uitgevoerd door ParkeerService maar door Bureau Stadstoezicht.

De beïnvloedbaarheid van deze baten is beperkt als gevolg van prijselasticiteit.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

In lijn met het raadsprogramma wordt ingezet op het realiseren van een gelijk speelveld voor betaald parkeren in het Stadshart. Daarbij wordt gestreefd om het gebruiksgemak van de voorzieningen te verhogen en parkeerproducten te bieden waar ondernemers op kunnen inhaken als zij hun klanten in de parkeerkosten tegemoet willen komen (voorstel 19). Ook het gelijktrekken van tarieven is een aspect van deze aanpak.

Gerelateerde beleidsnota's

- Parkeerverordening 2018

Gerelateerde verbonden partijen

- Coöperatie ParkeerService

Portefeuillehouder: E. Rentenaar

0.64 Belastingen overig

Context van het taakveld

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om een drietal overige belastingen te heffen. Deze belastingen zijn: hondenbelasting (artikel 226), reclamebelasting (artikel 227) en precariobelasting (artikel 228).

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de overige belastingen opgenomen. Het gaat hierbij om twee belastingen:

Hondenbelasting

(€591.000): de heffing van hondenbelasting is gemeentelijk beleid en de baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen.

Precariobelasting

(€1.760.000): er wordt precariobelasting geheven over kabels en leidingen, als vergoeding voor het gebruik van de openbare grond. De baten uit de precariobelasting vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De mogelijkheden voor gemeenten om precariobelasting te heffen vervalt echter met ingang van 1 januari 2022, resulterend in een structureel nadeel van €1.760.000 met ingang van 2022.

De hoogte van de hondenbelasting is niet aan wettelijke normen gebonden en kent daarmee een hoge mate van beïnvloedbaarheid. Het afschaffen van de precariobelasting met ingang van 2022 gaat gepaard met een overgangperiode waarin de gemeente gebonden is aan het door de raad vastgestelde tarief dat gold op 10 februari 2016.

Gerelateerde beleidsnota's

- Legesverordening Lelystad 2018
- Verordening precariobelasting Lelystad 2016

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Context van het taakveld

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds:

Algemene uitkering

De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kosten georiënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten. De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering wordt vorm gegeven via de zogeheten 'trap op en trap af systematiek', waarbij het totaal beschikbare bedrag meebeweegt met

de ontwikkeling van de brede rijksuitgaven. De krimp of groei van de algemene uitkering als gevolg van deze systematiek wordt het accres genoemd en wordt ieder jaar in de mei- en septembercirculaire meerjarig geactualiseerd. De gemeente ontvangt in 2019 een algemene uitkering ter grootte van €121.998.596 (raming op basis van de informatie uit de meicirculaire 2018).

Integratie uitkeringen

De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden. Daar waar de gemeente in 2018 bijvoorbeeld nog twee integratie uitkeringen ontving op het gebied van de Wmo zijn deze uitkeringen met ingang van 2019 overgeheveld naar de hierboven beschreven algemene uitkering. Ditzelfde geldt voor een aanzienlijk deel van de integratie uitkeringen Jeugdhulp en Participatiewet. De gemeente ontvangt in 2019 nog drie integratie uitkeringen ter grootte van €13.141.155 (raming op basis van de informatie uit de meicirculaire 2018).

Decentralisatie uitkeringen

Decentralisatie uitkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkering geen doel op zich is. Met ingang van 2019 wordt de zogeheten ICL uitkering ook uitgekeerd via deze weg en vormt daarmee veruit de grootste decentralisatie uitkering. Daarnaast ontvangt de gemeente nog zo'n 7 andere decentralisatie uitkeringen, onder andere op het gebied van armoedebestrijding onder kinderen, voorschoolse voorzieningen peuters en beeldende kunst en vormgeving. De gemeente ontvangt in 2019 een bedrag van €15.729.189 via de decentralisatie uitkering ICL en een bedrag van €1.883.404 via de overige zeven decentralisatie uitkeringen.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

De middelen die overkomen vanuit het gemeentefonds zijn in principe vrij besteedbaar. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat rijksmiddelen die gekoppeld zijn aan een specifiek beleidsterrein daar ook voor worden ingezet. Zo worden de middelen die beschikbaar zijn voor het sociale domein ook volledig ingezet voor de uitvoering van de bijbehorende taken.

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.8 Overige baten en lasten

Context van het taakveld

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie (zo is er een stelpost voor lonen / sociale lasten, kapitaallasten en financiële verschillen). Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadmistriseerd.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten

tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een structureel budget beschikbaar van €200.000. Deze dekking kan alleen worden ingezet op basis van een collegebesluit.

Fricctie, hervorming en personele calamiteiten

Het krimpen van de organisatie in de afgelopen jaren ging gepaard met een relatief lage natuurlijke in- en uitstroom, waardoor de opvangcapaciteit van de organisatie steeds kleiner is geworden. In het kader daarvan zijn er middelen beschikbaar voor het dekken van noodzakelijke frictiekosten (tijdelijk boven formatief personeel, vervanging bij personele calamiteiten, omscholingskosten) en hervormingskosten ter bevordering van de mobiliteit en flexibiliteit binnen de organisatie.

Voormalig personeel

De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld.

De lasten binnen dit taakveld zijn zeer beperkt beïnvloedbaar en hebben een min of meer onontkoombaar karakter.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Het bevorderen van mobiliteit en het wendbaar maken van de organisatie moet ertoe bijdragen dat de continuïteit van de organisatie gewaarborgd blijft, ondanks de forse personele krimp die in de afgelopen jaren is doorgevoerd.

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Context van het taakveld

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (VpB). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Voor de gemeente Lelystad is de huidige inschatting dat er per saldo geen vennootschapsbelasting hoeft te worden afgedragen, wat maakt dat er vooralsnog ook geen bedragen zijn geraamd binnen dit taakveld.

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

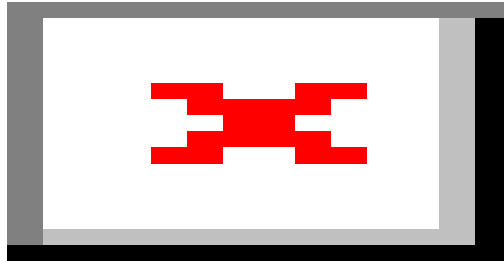
1. Veiligheid

De taakvelden binnen het cluster '1. Veiligheid' hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

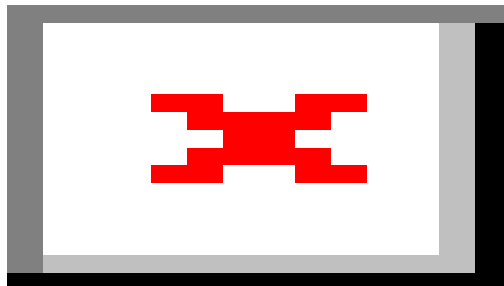
In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

BBV Indicatoren

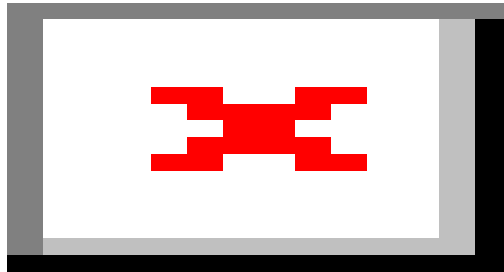
Definitie: het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.

Bron: Bureau Halt

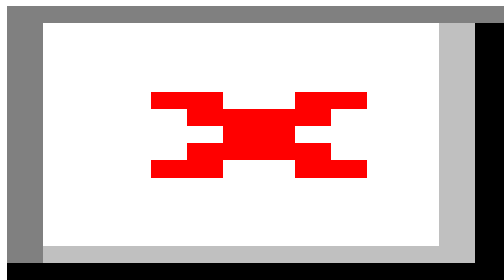

Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

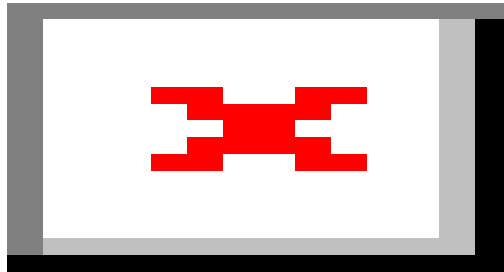
Bron: CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen

Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Bron: CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen

Taakvelden

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Context van het taakveld

Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De uitvoering hiervan is belegd bij de Veiligheidsregio Flevoland, die jaarlijks een bijdrage van de deelnemende gemeenten ontvangt. De Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband tussen de zes Flevolandse gemeenten, Brandweer Flevoland, GHOR (de afkorting staat voor Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio) en de politie. Voor 2019 is de bijdrage voor Lelystad aan deze gemeenschappelijke regeling vastgesteld op €4.394.358. Daarnaast spelen er nog enkele onderwerpen die op termijn mogelijk vragen om aanvullend budgetbeslag, bijvoorbeeld de taakuitvoering op het gebied van arbeidshygiëne, de verhoging van ABP pensioenpremies en het Instituut Fysieke Veiligheid). Daarnaast is de brandweerkazerne het eigendom van de gemeente Lelystad, wat maakt dat de bijbehorende lasten ook onderdeel uitmaken van dit taakveld.

De beïnvloedbaarheid van deze lasten is vrij beperkt, aangezien het de uitvoering van wettelijke taken betreft.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

De visie van de Veiligheidsregio Flevoland wordt als volgt verwoord: 'door goede

samenwerking tussen de gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland, de Regiopolitie Flevoland en andere (overheids-)diensten en instellingen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau en een goede voorbereiding binnen deze organisaties, wordt voldaan aan de wettelijk voorgeschreven en de bestuurlijk vastgestelde taken, waardoor de inwoners en bezoekers van Flevoland voldoende fysieke veiligheid kan worden geboden'.

Gerelateerde beleidsnota's

- Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2018-2022

Gerelateerde verbonden partijen

- GR Veiligheidsregio Flevoland

Portefeuillehouder: I. Adema

1.2 Openbare orde en veiligheid

Context van het taakveld

Op basis van artikel 172 van de gemeentewet is de burgemeester belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Om de regierol op het gebied van veiligheid goed in te vullen wordt elke vier jaar een integraal veiligheidsplan (IVP) opgesteld. Het IVP 2018 - 2022 wordt, samen met een uitvoeringsplan, in het najaar aan de gemeenteraad aangeboden.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met zowel wettelijke- als niet-wettelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid. Het gaat hierbij om de kosten voor toezicht en handhaving, het afhandelen van (veiligheids)aanvragen en de inzet op het gebied van juridische zaken, openbare orde en veiligheid. Daarnaast bevat dit taakveld enkele werkbudgetten, bijvoorbeeld in het kader van de nazorg van ex-gedetineerden, het tegengaan van discriminatie, de ondersteuning van burgers en de bekostiging van taken op het gebied van dierenopvang/dierenwelzijn.

De lasten zijn slechts gedeeltelijk beïnvloedbaar. Een deel van de activiteiten heeft betrekking op de uitvoering van wettelijke taken (openbare orde en veiligheid, nazorg ex-gedetineerden

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Op basis van de startnota IVP 2018 - 2022 heeft er een veiligheidsanalyse plaatsgevonden, welke heeft geresulteerd in door de raad vastgesteld prioriteiten en strategische thema's die de basis zullen vormen van het nieuwe IVP 2018 - 2022. De volgende drie prioriteiten zijn vastgesteld:

1. Veilige en leefbare wijken en buurten
2. Problematische jeugd en jeugdgroepen
3. Ondernijning

Daarnaast zijn de volgende acht strategische thema's vastgesteld:

1. Woninginbraak, voertuigcriminaliteit en andere vermogensdelicten
2. Veilig uitgaan en veilige evenementen
3. Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen
4. Brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing (focuspunten zijn de luchthaven en de haven)
5. Radicalisering
6. Informatieveiligheid
7. VPT / Veilige Publieke Taak
8. Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Gerelateerde beleidsnota's

- Integraal veiligheidsplan 2018 - 2022

Portefeuillehouder: I. Adema

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

De taakvelden binnen het cluster '2. Verkeer, vervoer en waterstaat' hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Taakvelden

2.1 Verkeer en vervoer

Context van het taakveld

Op basis van de Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid van wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de taken op het gebied van verkeer en het onderhouden van de bijbehorende infrastructuur:

- Weginfrastructuur verhardingen (inspectie, dagelijks en groot onderhoud van wegen)
- Civiele kunstwerken wegen (inspectie en beheer van bruggen, tunnels, keermuren langs rijbanen en paden)
- Openbare verlichting (inspectie, onderhoud en vervanging, elektriciteit, lichtmastreclames)
- Reiniging wegen (machinaal en handmatig reinigen van zwerfvuil en onkruid)
- Gladheidbestrijding (preventief/ curatief strooien, machinaal- en handmatig sneeuwschuiven)
- Verkeerstekens en wegmeubilair (onderhouden van verkeersregelinstallaties, verkeersborden, verkeerstekens en markeringen op het wegdek, bewegwijzering, straatnaamborden, fietsenrekken, zitbanken en dergelijke)

- Advies en onderzoek verkeer (verkeersplannen en -besluiten, tellingen, afhandeling bewonersreacties en dergelijke)
- Uitvoering verkeersprojecten (verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding, uitvoering visie fietsen in Lelystad, infra- aanpassingen ten behoeve van verkeersveiligheid en doorstroming, bereikbaarheid Lelystad Airport en LAB).

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, omdat het hoofdzakelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft. Wanneer het kwaliteitsniveau van onderhoud verlaagd wordt naar een minimumniveau dient de instandhouding en de sociale- en verkeersveiligheid gewaarborgd te blijven. Dit taakveld heeft een directe relatie met de zogeheten ICL middelen.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Het doel is om de bereikbaarheid van Lelystad op niveau te houden en daar waar mogelijk te verbeteren. Zowel wat verkeersveiligheid betreft, alsook op het gebied van sociale veiligheid en de lokale en (boven)regionale doorstroming. De wens om de bereikbaarheid te verbeteren kan voortkomen vanuit ruimtelijk-economische ontwikkelingen, zoals Lelystad Airport (Businesspark), Flevokust, Warande of het Stadshart - waarbij duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt is. Conform bindende landelijke afspraken is het beleid gericht op terugdringing van het aantal doden en ernstig gewonden door gedragsbeïnvloeding en fysieke aanpassingen.

Aan het mobiliteitsplan zal een uitvoeringsprogramma worden toegevoegd. Daarnaast wordt de integrale (verkeers)visie voor het stationsgebied opgesteld, inclusief fietsparkeren. Eventuele hieruit voortvloeiende voorstellen met een effect op de begroting worden betrokken in het begrotingsproces voor 2020 en verder.

In 2018 - 2019 zal er kaderstellend afstemming plaatsvinden met de raad om de besluiten over de ICL-evaluatie, die een relatie hebben met dit taakveld, te verwerken. Deze nieuwe kaders vormen vervolgens de basis voor de actualisatie van de MJR.

Gerelateerde beleidsnota's

- Kwaliteitsstructuurplan (KSP) 2002
- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (I-GOR)
- Beleidsplan Openbare verlichting 2005
- Visie fietsen in Lelystad
- Bewegwijzering in Lelystad 2016
- Gladheidbestrijdingsplan

Portefeuillehouder: E. Rentenaar, N. den Os

2.2 Parkeren

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeel uitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten met betrekking tot het parkeerbeleid en de parkeerdrukregulering door exploitatie en beheer van parkeervoorzieningen opgenomen. Het gaat hierbij naast de kapitaallasten van parkeergarages/-terreinen om een verscheidenheid van andere kosten, zoals het dagelijks en groot onderhoud van de parkeergarages/-terreinen, schoonmaakkosten, kosten voor

parkeerapparatuur, parkeerverwijsborden, elektriciteit, waterschapsbelasting en OZB. Onder dit taakveld vallen verder de wettelijke verplichting voor de verstrekking van gehandicaptenparkeerkaarten (GPK) en het gemeentelijk beleid voor het afhandelen van aanvragen en realiseren van gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken (GPP) en algemene gehandicaptenparkeerplaatsen. Verder ook de fietsenstallingen in het stadshart.

De baten van de parkeerbelasting maken onderdeel uit van taakveld 0.63 (parkeerbelasting). De parkeertoezichthouders en fietsparkeerhandhavers maken onderdeel uit van taakveld 1.2 (openbare orde en veiligheid). Het aanleggen en onderhoud van 'gewone' parkeerplaatsen en -terreinen in gebieden zonder parkeerdrukregulering, zoals woonwijken, maken onderdeel uit van taakveld 2.1 (verkeer en vervoer), en bij nieuwe wijken/bedrijventerreinen van de grondexploitatie.

Coöperatie ParkeerService voert in opdracht van de gemeente Lelystad diverse parkeertaken uit, waaronder de uitgifte van parkeervergunningen en abonnementen, het onderhoud van straatparkeerapparatuur en het beheer van de parkeergarages Zilverpark, De Waag, Neringweg, Agoradek en Bataviahaven (P6). Sinds 1 juli 2018 wordt handhaving niet meer uitgevoerd door ParkeerService maar door Bureau Stadstoezicht.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

In lijn met het raadsprogramma wordt ingezet op het realiseren van een gelijk speelveld voor betaald parkeren in het Stadshart. Daarbij wordt gestreefd om het gebruiksgemak van de voorzieningen te verhogen en parkeerproducten te bieden waar ondernemers op kunnen inhaken als zij hun klanten in de parkeerkosten tegemoet willen komen (voorstel 19). Gelijk speelveld betekent ook dat alle grote parkeervoorzieningen (Agoradek, ABC) in het Stadshart worden ingericht om achteraf betaald parkeren mogelijk te maken. Gelijktijdig met de noodzakelijk vervanging van de parkeerapparatuur in de garages kunnen deze locaties ook achter de slagboom worden gebracht (voorstel 12). De nieuwe apparatuur biedt functionaliteiten die het gebruiksgemak en het comfort verhogen. Wenselijk is dat de verschillende beschikbare parkeerlocaties goed vindbaar zijn met een dynamische vol/vrij-verwijzing.

Het betaald parkeren leidt tot uitwijkgedrag in de schilgebieden; waar bewoners dit willen, wordt een draagvlakmeting voor invoering van vergunningparkeren uitgevoerd. Aandachtsgebieden zijn o.a. Hanzepark, Botter en Saerdam.

Gerelateerde beleidsnota's

- Parkeerverordening 2017

Gerelateerde verbonden partijen

- Coöperatie ParkeerService

Portefeuillehouder: E. Rentenaar

2.3 Recreatieve havens

Context van het taakveld

Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen met betrekking tot de recreatieve havens. In het geval van Lelystad gaat het om de Bataviahaven, waarbij geldt dat er voor de exploitatie van deze haven een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten met de stichting Bataviahaven. Daarnaast staan er tegenover deze

gemeentelijke bijdrage ook huurinkomsten, voor het verhuur van de haven en het havenkantoor.

Bij het in stand houden van deze voorziening is de beïnvloedbaarheid van de baten en lasten zeer beperkt.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Bataviahaven is een goed gefaciliteerde passanten- en evenementenhaven in Lelystad die een belangrijke bijdrage levert aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van toerisme en recreatie, alsmede aan de gebiedsontwikkeling van de kust.

Gerelateerde beleidsnota's

- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (I-GOR)

Gerelateerde verbonden partijen

- Stichting Bataviahaven

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

2.4 Economische havens en waterwegen

Context van het taakveld

De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld geen lasten en baten zijn gekoppeld. De overslaghaven Flevokust wordt door de provincie Flevoland gerealiseerd en daarnaast vallen de economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijbehorende insteekhavens) en de Noordersluis eveneens onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Portefeuillehouder: J. Sparreboom

2.5 Openbaar vervoer

Context van het taakveld

In het provinciefonds is een rijksbijdrage opgenomen voor verkeer en vervoer (de voormalige BDU verkeer en vervoer). De provincie heeft de verantwoordelijkheid voor het openbaar vervoer in de gemeente tot einddatum van de huidige concessie aan de gemeente gedelegeerd. Lelystad ontvangt daarvoor op basis van de delegatieuitvoeringsovereenkomst een provinciale bijdrage.

Wat doen we binnen dit taakveld?

De concessie Lelystad is tot eind 2021 aan Arriva gegund (optie max. twee jaar verlenging). De provincie trekt de delegatie eind 2021 in. Lasten bestaan vooral uit exploitatiesubsidie. Daarnaast reisinformatie, subsidie Buurtbusvereniging Lelystad en vangnetregeling vervoer eenzame minima. Baten zijn de provinciale bijdrage en reclame-opbrengsten (abri's en europanelen). De beïnvloedbaarheid van de lasten is gering vanwege de directe koppeling met de provinciale bijdrage. De vangnetregeling en personeelslasten worden uit gemeentelijke middelen gedekt.

Scholierenlijn 612 wordt gedekt uit het budget leerlingzaken.

Extra inzet vanaf 2019 op basis van het raadsprogramma:

- frequentere en snelle verbinding tussen stadshart en kust, gedekt uit herprioritering binnen het OV-exploitatiebudget;
- invulling zwaarwegend adviesrecht bij aanbesteding en implementatie van nieuwe concessies IJssel-Vecht en Airportshuttle;
- lobby voor betere treindiensten en aansluiting op nachtnet trein en/of bus vanwege Lelystad Airport;
- inventarisatie toegankelijkheid van (looproutes naar) bushaltes en lobby bij provincie voor subsidie toegankelijk busstation.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

In 2017 is de OV-visie voorgelegd aan de gemeenteraad. Doel is efficiënt, attractief, duurzaam en toegankelijk collectief vervoer in stand houden voor de ontsluiting van de gemeente Lelystad, zowel voor de eigen concessie als het (inter)regionale spoor- en busvervoer, en het maken van afspraken met de taxisector over zelfregulatie op het station en Lelystad Airport. Nu de Provincie heeft besloten de delegatie niet te verlengen wordt ingezet op het benutten de zwaarwegende adviesrol die de gemeente van de provincie heeft gekregen om zo de doelen die in de visie zijn vastgelegd te bereiken.

Gerelateerde beleidsnota's

-Nota Mobiliteit Lelystad

Portefeuillehouder: E. Rentenaar

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

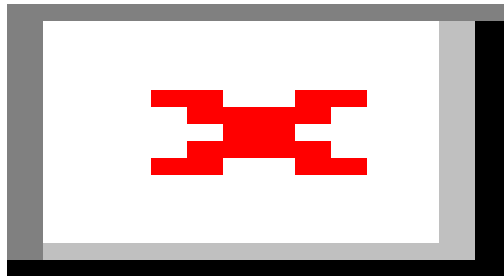
3. Economie

De taakvelden binnen het cluster '3. Economie' hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

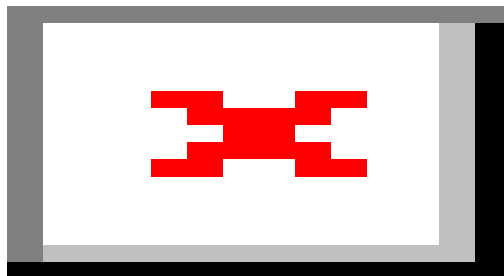
In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

BBV Indicatoren

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

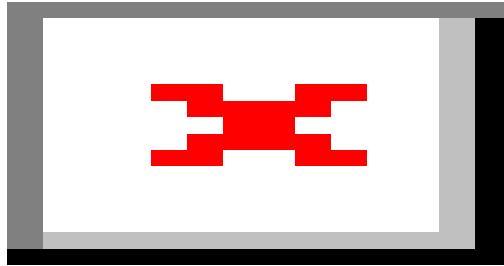
Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)

Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

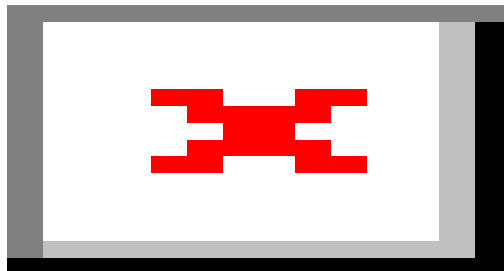
Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

Aanvullende lokale indicatoren

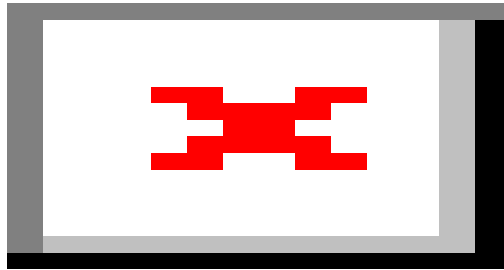
Definitie: Het percentage van de beroepsbevolking dat tenminste middelbaar is opgeleid (% voor Lelystad zijn gemiddelden over 3 jaar). Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 3.

Bron: CBS / EBB

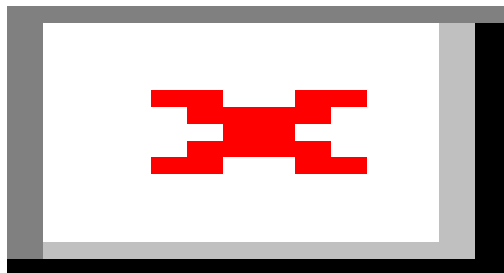
Definitie: Het aantal verkochte hectaren bedrijventerrein per jaar. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 3.

Bron: Gemeente Lelystad

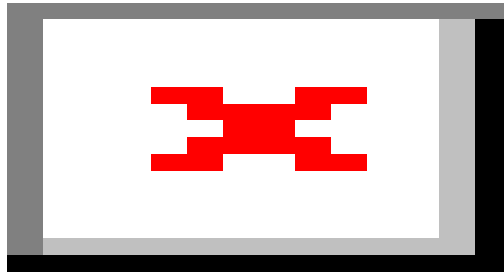
Definitie: Het aantal personen dat werkzaam is in de horeca-recreatieve sector. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 3.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

Definitie: De toename van het aandeel voltijdbanen die deel uitmaken van het industrieel- logistiek profiel. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 3.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

Definitie: het gemiddelde rapportcijfer dat bezoekers van het stadscentrum geven.
Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 5.
Bron: Goudappel Coffeng

Taakvelden

3.1 Economische ontwikkeling

Context van het taakveld

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar zijn van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die betrekking hebben op het versterken van de economische ontwikkeling. Het gaat hierbij onder andere om de inzet binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en andere op innovatie gerichte samenwerkingsverbanden.

Om de belangen van Lelystad zoveel mogelijk kracht bij te zetten in de Metropool Regio Amsterdam (MRA) wordt er met de gemeente Almere en de provincie Flevoland opgetrokken. De onlangs opgestelde samenwerkingsagenda Almere-Lelystad is hier een voorbeeld van, evenals de nog op te zetten gezamenlijke acquisitie-website.

Binnen dit taakveld zijn eveneens de incidentele budgetten (€250.000 per jaar) opgenomen die bedoeld zijn voor het jaarlijks te actualiseren uitvoeringsplan vrijetijdseconomie in de periode 2017 - 2021. Hiervoor wordt ieder jaar een actieplan aan college en raad voorgelegd.

De lasten zijn volledig beïnvloedbaar, aangezien het de uitvoering van gemeentelijk beleid betreft.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

In 2026 draagt de vrijetijdssector substantieel bij aan de aantrekkelijkheid van Lelystad en aan de versterking van onze economie. We ontvangen meer bezoekers, zien een groei in het aantal overnachtingen en er zijn door de toename in bestedingen meer Lelystedelingen werkzaam in de vrijetijdssector. Onze eigen inwoners zijn trotser geworden en ons imago is verbeterd.

De uitgifte van bedrijventerreinen is enorm aangetrokken en de markt is volop in beweging. Door in de aankomende jaren opnieuw aanvullend acquisitiebudget beschikbaar te stellen kunnen we hier maximaal van profiteren.

Gerelateerde beleidsnota's

- Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2017 - 2021
- Evaluatie 2017 & actieplan 2018 uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie
- Business case regionale versterking vrijetijdseconomie kust Flevoland Lelystad
- Actie-Agenda 2016-2020 Metropoolregio Amsterdam
- Strategische agenda toerisme in de MRA 2025

Portefeuillehouder: J. Sparreboom

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities, die in de aankomende jaren in ontwikkeling worden genomen en verkocht moeten worden. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitaties bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitaties geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Een eventuele versnelling in de uitgifte heeft een positieve doorwerking in het tempo van het te realiseren van de opbrengst, maar niet zo zeer in de hoogte van deze te realiseren opbrengst.

Wat doen we binnen dit taakveld?

De gemeentelijke grondexploitatie bedrijventerreinen is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de ruimtelijke doelen op het gebied van bedrijvigheid. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel economische gevolgen. Hierbij heeft de gemeente de taak om voor het actieve grondbeleid voldoende grond beschikbaar te hebben, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Door het tijdig beschikbaar krijgen van bouwrijpe grond bijdrage aan verdere economische ontwikkeling. Hierbij de fasering in de kader mpg en op voorzichtigheid gebaseerde bedrijfseconomische principes hanterend.

Gerelateerde beleidsnota's

- MPG 2019 (verschijnt bij de jaarrekening 2018)
- Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijnsbeleid
- Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen

- NV Omala

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Context van het taakveld

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie' en bevat derhalve enkel de facilitering van de markten en centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringszones en het ondersteunen van initiatieven vanuit de markt.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de marktexploitatie en de lasten op het gebied van centrummanagement. De gemeente organiseert twee markten per week, op dinsdagochtend in het Lelycentre en de zaterdagmarkt op het Agorahof en omgeving. Het centrummanagement ondersteunt initiatieven en verbindt ondernemers, gemeente en ander partijen in het Stadshart.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Binnen de marktexploitatie is kostendekkend het streven, waarbij de markt aantrekkelijk moet zijn voor zowel de consumenten als de marktkoopliden. Voor zover de gemeente daar invloed op heeft wordt gestreefd naar een divers aanbod voor de inwoners. Vanuit het centrummanagement ondersteunen van de ontwikkeling van een bruisend en economisch sterk Stadshart.

Gerelateerde beleidsnota's

- Verordening marktgelden Lelystad 2015
- Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017
- Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017 Groene Carré
- Rapport Lelystad: Op weg naar een levendig Stadshart
- Materieplan stadshart 3.0

Portefeuillehouder: J. Sparreboom

3.4 Economische promotie

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.2 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met promotionele- en acquisitie activiteiten, met name gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en inwoners. In het kader hiervan ontvangt City Marketing Lelystad bijvoorbeeld een jaarlijkse subsidie en voert de gemeente gerichte woon- en economische acquisitie uit. De bekendheid van Lelystad wordt met deze activiteiten vergroot en de voorzieningen van de gemeente op woon-, werk-, leef-, winkel- en recreatiegebied worden onder de aandacht gebracht. Het acquireren van nieuwe klanten en het aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven is hierbij het uitgangspunt.

Wat willen wij bereiken binnen dit taakveld?

Het is de missie van City Marketing Lelystad om het positieve beeld van Lelystad te behouden en daar waar mogelijk te verhogen bij zowel huidige als nieuwe bewoners, bezoekers en bedrijven.

Gerelateerde	beleidsnota's			
- Jaarplan	Citty	Marketing	Lelystad	
- Actualisatie Strategisch acquisitiebeleid				

Gerelateerde verbonden partijen

- Lelystad Partners
 Portefeuillehouder: J. Sparreboom

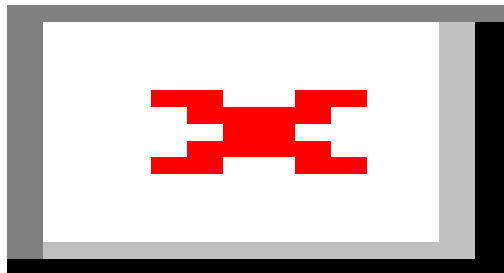
Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

4. Onderwijs

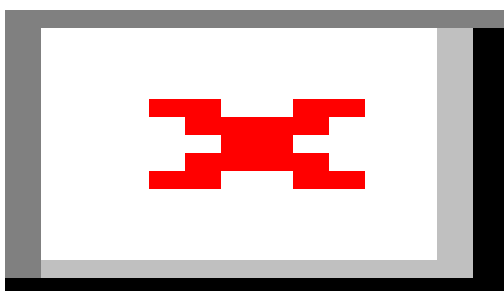
De taakvelden binnen het cluster '4. Onderwijs' hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten. In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

BBV Indicatoren

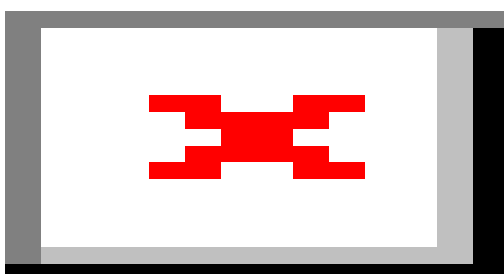
Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Taakvelden

4.1 Openbaar basisonderwijs

Context van **het** **taakveld**

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van openbaar basisonderwijs. De gemeente Lelystad voert niet zelf het bestuur van het basisonderwijs, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Onderwijshuisvesting maakt onderdeel uit van het volgende taakveld 4.2 en onderwijsbeleid en leerlingzaken maken onderdeel uit van taakveld 4.3.

Op basis van de wet op het primair onderwijs heeft de gemeente de wettelijke taak om ervoor te zorgen dat er openbaar basisonderwijs wordt aangeboden. In het kader hiervan adviseert de gemeente over begrotingen en jaarrekeningen van openbare basisscholen en worden bestuursleden door de gemeenteraad benoemd.

Portefeuillehouder: E. van Wageningen

4.2 Onderwijshuisvesting

Context van het taakveld

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die betrekking hebben op onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. Naast de kapitaallasten die horen bij de fysieke schoolgebouwen zijn in dit taakveld eveneens de lasten en baten opgenomen die horen bij de MFA's waarvan de gemeente eigenaar is. De gemeente zorgt voor de instandhouding van deze gebouwen tegen een vergoeding van de (onderwijs) gebruikers.

De beïnvloedbaarheid van de lasten is zeer beperkt gezien de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting. Investerings in schoolgebouwen resulteren in kapitaallasten die voor langere periode vastliggen. De baten zijn voor een heel klein deel beïnvloedbaar als gevolg van langjarig vastliggende huurovereenkomsten met (semi-) commerciële partijen (zoals de kinderopvang).

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Samen met de schoolbesturen wordt gewerkt aan een plan voor gefaseerde en beheersbare vernieuwing van de schoolgebouwen voor het basisonderwijs in de stad. De inzet ervan is om te komen tot een toekomstbestendig gebouwenbestand, waarin sprake is van duurzame en frisse scholen met een optimale bezetting, betaalbare huisvesting voor zowel schoolbesturen als gemeente en een goede spreiding en bereikbaarheid van scholen. Het meerjarenperspectief geeft daarnaast duidelijkheid over de te verwachten investeringen en onderhoudskosten voor een langere periode. De besluitvorming over dit meerjarenperspectief is voorzien voor begin 2019. Beoogd wordt het daarna als onderdeel van het IHP, jaarlijks te actualiseren. Daarnaast wordt in 2019 gestart met de bouw van de vervangende nieuwbouw voor het voortgezet onderwijs. De oplevering staat voor 2020 gepland. Over de voortgang wordt de raad geïnformeerd.

Gerelateerde beleidsnota's

- Beleidskader onderwijshuisvesting 2012
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2017 - 2026
- Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs

Portefeuillehouder: E. Rentenaar, E. van Wageningen

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Context van het taakveld

Naast de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting, die staat beschreven in taakveld 4.2 heeft de gemeente eveneens een verscheidenheid van wettelijke taken op het gebied van onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met het lokale onderwijsbeleid en leerlingzaken. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

Voor- en vroegschoolse educatie

De gemeente zorgt voor voldoende plaatsen op voorscholen waar wordt gewerkt aan het wegwerken van taalachterstanden. Daarnaast kent Lelystad een aantal VVEscholen (scholen met 20% of meer gewichtenleerlingen), die worden ondersteund in de vergroting van de ouderbetrokkenheid en het wegwerken van taalachterstand bij kleuters.

Logopedie primair onderwijs

De gemeente heeft de wettelijke taak om kleuters logopedisch te testen. Deze taak wordt uitgevoerd door twee logopedisten in dienst van St. SchOOl.

Stimuleren van schooldeelname en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Schoolverzuim vormt vaak de voorbode van voortijdig schoolverlaten, daarom hanteren we een lik op stuk beleid rondom verzuim, waarbij we in het uiterste geval proces verbaal opmaken. Daarnaast zetten we in op het weer opnieuw naar school krijgen van jongeren. Hiervoor benaderen we jongeren per app, telefonisch, per brief en gaan wij ook op huisbezoek als dat noodzakelijk is.

Leerlingenvervoer

Leerlingen hebben recht op een vorm van leerlingenvervoer (fietsvergoeding, OV-vergoeding, kilometervergoeding of aangepast vervoer) als zij door hun handicap niet in staat zijn zelfstandig te reizen. Voor het primair onderwijs geldt verder dat de dichtsbijzijnde toegankelijke school niet verder mag zijn dan 6 kilometer, anders is er ook recht op leerlingenvervoer.

Peuterspeelzaalwerk

De gemeente is ervoor verantwoordelijk dat er voldoende peuterspeelzaalplekken zijn voor kinderen van ouders die niet in aanmerking komen voor de kindertoeslag.

Lokale Educatieve Agenda en overig lokaal onderwijsbeleid

Samen met de partners in het onderwijsveld streeft de gemeente ernaar dat de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Gemiddeld scoren de leerlingen in Lelystad slechter dan het gemiddelde in Nederland. Dit betekent dat het Lelystadse onderwijs extra inspanningen moet verrichten om hetzelfde niveau te halen. De gemeente ondersteunt het onderwijs daarbij door subsidie te verstrekken voor maatregelen die dat niveau vooruit helpen. Het gaat hierbij niet om structurele subsidies maar om 'aanjaaggeld', zodat verbeteringen er kunnen komen. De aandacht die het onderwijs nodig heeft om verbeteringsslagen te maken is wel structureel; veranderingen vinden alleen plaats als we daarvoor voor een lange termijn aandacht hebben.

Tot slot wordt binnen dit taakveld, samen met taakveld 6.72

Maatwerkdienstverlening 18- en 6.82 Geëscaleerde zorg 18- gewerkt aan een aanvalsplan voor de jeugdhulp en het onderwijs.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

De komende jaren groeit de bijdrage van het Rijk op gebied van onderwijsachterstandsmiddelen, dit gaat geleidelijk tot 2022. Uit deze middelen

verzorgen we de voorschool, een wettelijke taak, maar kunnen we ook inzetten op het tegengaan van achterstanden bij leerlingen in de vroegschool en de rest van het basisonderwijs. Daarvoor ontwikkelen we een nieuwe beleidskader voor 2020 en verder.

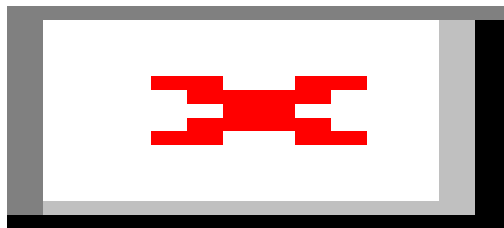
In Lelystad Next Level wordt gewerkt aan o.a. onderscheidend onderwijs. De komende periode wordt een strategische agenda ontwikkeld en start de uitvoer van het programma.

Gerelateerde beleidsnota's

- Kadernota LEA 2019 - 2022, (raadsbehandeling eind 2018)
 - Werkagenda LEA 2019, (raadsbehandeling eind 2018)
 - Beleidskader OAB 2020, (startnotitie in raad eind 2018)
- Portefeuillehouder: E. van Wageningen

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

5. Sport, cultuur en recreatie

De taakvelden binnen het cluster '5. Sport, cultuur en recreatie' hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en -participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten. In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2018 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

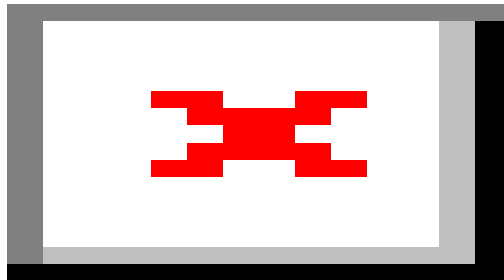
BBV Indicatoren

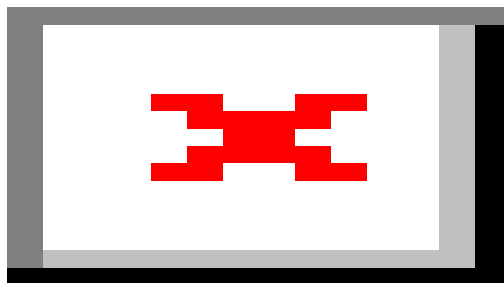
Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM - Zorgatlas

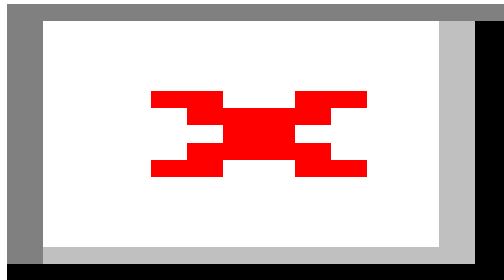
Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Het Percentage omwonenden dat van mening is dat het (zeer) prettig recreëren is in Lelystad. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 4.
Bron: Peiling Intomart onder omwonenden en de Gemeente Lelystad, Beeld van Lelystad.

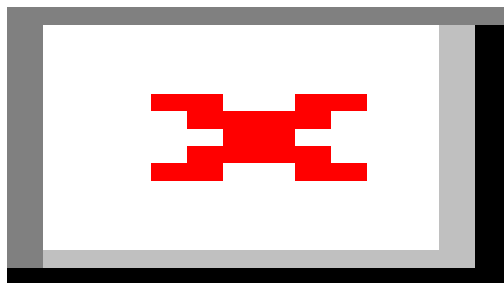

Definitie: het percentage omwonenden dat het er (helemaal) mee eens is dat het ideaal wonen is in Lelystad als je kinderen hebt. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 4.
Bron: Peiling Intomart onder omwonenden en de Gemeente Lelystad, Beeld van Lelystad.

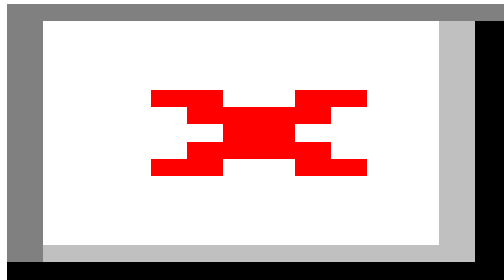
Definitie: Percentage inwoners dat naar eigen mening in voorgaande jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 4.

Bron: Bron BLD-O&S: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

Definitie: Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 4.

Bron: Bron BLD-O&S: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

Definitie: Het percentage van de inwoners van de gemeente dat (zeer) tevreden is over het aanbod van de culturele voorzieningen.

Bron: BLD-O&S: cultuurpeiling

Taakvelden

5.1 Sportbeleid en activering

Context van het taakveld

De gemeente heeft geen wettelijke verplichting op het gebied van het stimuleren van professionele- en/of amateursporten. De gemeente heeft als centrale doelstelling dat het sportbeleid bijdraagt aan de maatschappelijke ontwikkeling van Lelystad.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidies die worden verstrekt aan lokale sportverenigingen en stichtingen. Door het verstrekken van subsidies wordt het sporten en bewegen door inwoners van Lelystad gestimuleerd en wordt het aanbod van- en het bezoek aan sportevenementen in Lelystad bevorderd. Dit moet leiden tot een (in kwalitatief en kwantitatief opzicht) op de behoefte van de Lelystadse bevolking afgestemd aanbod van sportmogelijkheden, sportstimulering en ondersteuning.

Gerelateerde beleidsnota's

- Beleidsvisie Sport en bewegen (raadsbehandeling eind 2018)

Portefeuillehouder: E. van Wageningen

5.2 Sportaccommodaties

Context van het taakveld

De gemeente heeft geen wettelijke verplichting om accommodaties voor sportbeoefening te faciliteren. De gemeente heeft als centrale doelstelling dat het sportbeleid bijdraagt aan de maatschappelijke ontwikkeling van Lelystad.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidie die de gemeente verstrekt aan de N.V. Sportbedrijf Lelystad, als een bijdrage voor de exploitatie van de gemeentelijke sportaccomodaties en sportvelden. Met het realiseren van een goed voorzieningen- en activiteitsniveau op het gebied van sport en bewegen, worden bewoners en bezoekers van Lelystad gestimuleerd deel te nemen aan beweging- en sportactiviteiten. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een open, dynamische en aantrekkelijke stad. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de ontwikkeling van Lelystad als watersportstad. Lelystad kiest nog steeds nadrukkelijk voor breedtesport als prioriteit. De beleidsmatige inzet is primair gericht op de mogelijkheden om in Lelystad in de vrije tijd zelf actief met sport en bewegen bezig te zijn of daarvan te genieten.

Gerelateerde beleidsnota's

- Beleidsvisie Sport en bewegen (raadsbehandeling eind 2018)

Gerelateerde verbonden partijen

- N.V. Sportbedrijf Lelystad

Portefeuillehouder: E. van Wageningen

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Context van het taakveld

De gemeente heeft geen wettelijke verplichting ter stimulering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel. De gemeente heeft als centrale doelstelling dat het cultuurbeleid bijdraagt aan de maatschappelijke ontwikkeling van Lelystad.

Wat hebben we gedaan binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met het bevordering van beeldende kunst, muziek, theater, letteren en media. Naast de kapitaallasten die horen bij het Agora theater bestaan de lasten voornamelijk uit het verstrekken van verschillende subsidies ten behoeve van podia voor muziek en theater, culturele uitvoeringen en manifestaties op het gebied van beeldende kunst, muziek, theater, letteren en media. Met het realiseren van een goed voorzieningen- en activiteitsniveau op het gebied van kunst en cultuur, worden bewoners en bezoekers van Lelystad gestimuleerd om kennis te nemen van- en deel te nemen aan een breed palet van culturele activiteiten. Daarnaast levert een levendig lokaal cultureel klimaat een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een open, dynamische en aantrekkelijke stad.

Behalve voor wat betreft de kapitaallasten geldt dat de beïnvloedbaarheid van de lasten groot is, omdat het de uitvoering van gemeentelijk beleid betreft.

Gerelateerde

beleidsnota's

- Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020

Portefeuillehouder: P. Schot

5.4 Musea

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad.

Gerelateerde beleidsnota's

- Beleidsvisie Cultuur 2017 - 2020

Gerelateerde verbonden partijen

- Stichting Uiver Constellation

Portefeuillehouder: P. Schot

5.5 Cultureel erfgoed

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten of manifestaties op het gebied van erfgoed (gezien de beperkte omvang maken deze lasten onderdeel uit van de overige taakvelden binnen cluster 5). In deze programmabegroting wordt voorgesteld over te gaan tot de aankoop van Oostvaardersdijk 15, zodat er op het Werkeiland een informatiepunt kan worden ingericht met museale functie. De hieraan verbonden lasten zullen worden opgenomen in dit taakveld.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Er zijn incidentele subsidies verleend op het gebied van erfgoed (2). Daarnaast is het traject doorlopen ten behoeve van de aanwijzing van delen van het werkeiland Lelystad-haven tot gemeentelijk document. Dit traject heeft ertoe geresulteerd dat op 12 december 2017 de eerste gemeentelijke monumenten in de gemeente zijn aangewezen.

Gerelateerde

beleidsnota's

- Beleidsvisie Cultuur 2017 - 2020

Portefeuillehouder: P. Schot

5.6 Media

Context van het taakveld

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Wij zien het als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid dat de inwoners van Lelystad beschikken over een goede en moderne bibliotheekvoorziening waar alle burgers met hun kennis- en informatievragen terecht kunnen en kennis kunnen nemen van een adequaat aanbod van op media vastgelegde cultuur en informatie.

Op grond van de zendtijdtoewijzing door Commissariaat voor de Media, ligt bij de gemeente de wettelijke zorgplicht om de continuïteit van de lokale omroep te waarborgen. Met haar informatieve programma's heeft Radio Lelystad een intermediairfunctie tussen de bevolking en het lokale stichting- en verenigingsleven, met maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en de overheid.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidies die worden verstrekt ten behoeve van het lokale bibliotheekwerk en de lokale omroep.

De Flevomeer Bibliotheek gaat mee in de snel veranderende wereld, waarbij maatschappelijke betekenis de focus heeft. De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen bepaalt voor openbare bibliotheken vijf functies: kennis & informatie, ontwikkeling & educatie, lezen & literatuur, ontmoeting & debat en kunst & cultuur. De stichting FlevoMeer Bibliotheek ontvangt op basis van een afsprakenkader jaarlijks een subsidie voor het bibliotheekwerk in Lelystad. Op grond van de bindende functie voor de Lelystadse samenleving ontvangt stichting Radio Lelystad jaarlijks een subsidie.

Gerelateerde beleidsnota's

- Beleidsvisie Cultuur 2017 - 2020

Portefeuillehouder: P. Schot

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Context van het taakveld

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op het Kwaliteits StructuurPlan (KSP).

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met het onderhoud van openbaar groen, natuur en recreatie. Het gaat hierbij om het onderhoud van openbaar groen in stedelijk gebied, het onderhoud aan kades, loswallen, vijvers, watergangen, bossen (inclusief recreatieve voorzieningen en landschapsterreinen) en speelvoorzieningen. De kwaliteitsniveaus die worden nagestreefd zijn vastgesteld in het KSP. Periodiek wordt het kostenniveau herijkt in de 'Meerjarenraming' (MJR). De MJR is de financiële onderbouwing voor zowel het dagelijks onderhoud (exploitatie) als het groot onderhoud (voorzieningen). Het groot onderhoud wordt uitgevoerd op basis van het 'Integraal groot onderhoud openbare ruimte' (IGOR) welke jaarlijks wordt geactualiseerd.

De beïnvloedbaarheid van de lasten is beperkt aanwezig en hangt samen met de nagestreefde beeldkwaliteit. Dit taakveld heeft een directe relatie met de zogeheten ICL middelen.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

In 2018 zal er kaderstellend afstemming plaatsvinden met de raad om resultaten uit de ICL evaluatie die een relatie hebben met dit taakveld op te vangen. Deze nieuwe kaders vormen de basis voor een actualisatie van de MJR. Onderzocht wordt of het mogelijk is meer variatie aan te brengen in het onderhoudsniveau dat op verschillende plaatsen wordt gehanteerd en tegelijkertijd de bewonerstevredenheid te verbeteren, terwijl de kosten beheersbaar blijven. De resultaten van de 2e pilot buurtbegroting worden tevens gebruikt om na te gaan hoe dit kan worden bereikt.

Gerelateerde beleidsnota's

- Bosbeleidsplan (1996)
- Kwaliteitsstructuurplan (KSP) (2002)
- Speelruimtebeleidsplan (2013)
- Meerjarenraming (MJR 2015)
- Groenbeheerplan parken (2015)
- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (I-GOR)

Portefeuillehouder: P. Schot

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

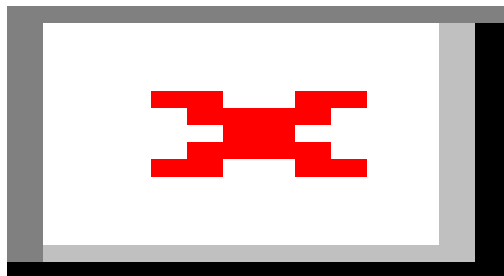
6. Sociaal domein

De taakvelden binnen het cluster '6. Sociaal domein' hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleid- en arbeidsparticipatie, de Wmo en de Jeugdhulp. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

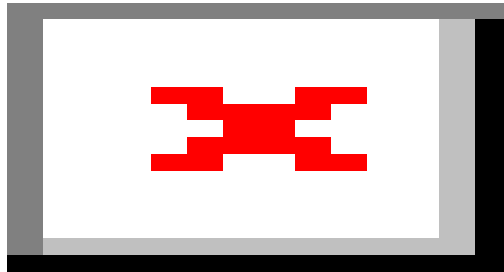
In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

BBV Indicatoren

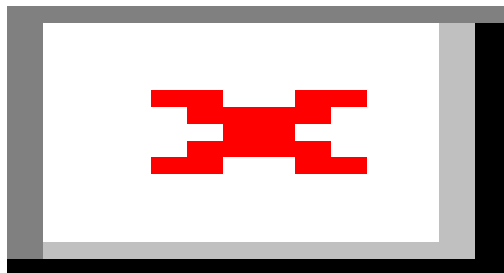
Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

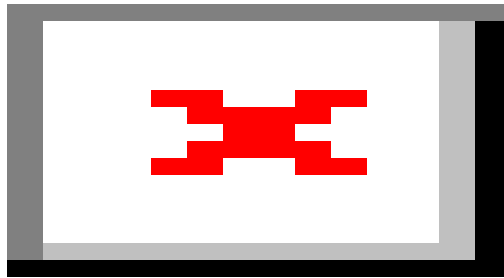
Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
(geen nieuwe gegevens beschikbaar)

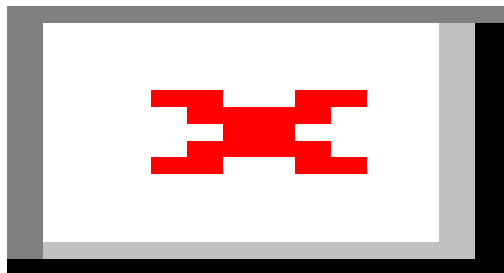
Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel.
(geen nieuwe gegevens beschikbaar)

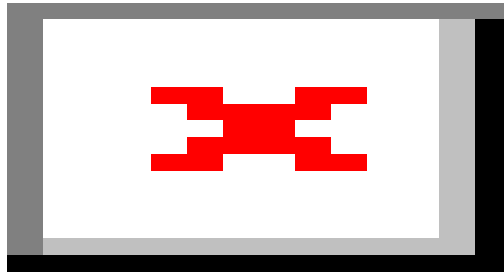
Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

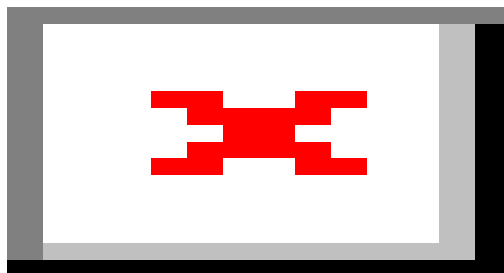

Definitie: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

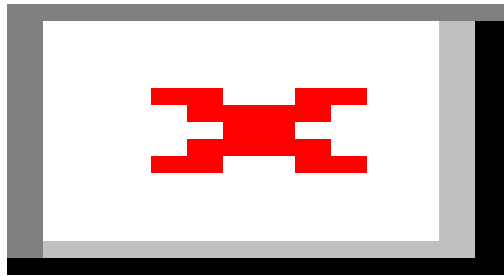
Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
(geen nieuwe gegevens beschikbaar)

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Bron: CBS - Participatie Wet

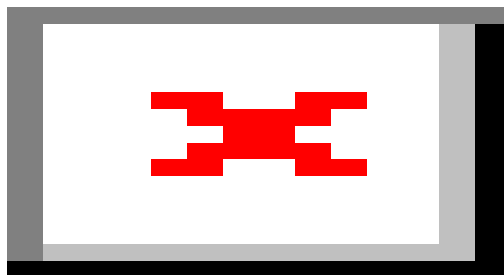

Definitie: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Bron: CBS - Participatie Wet

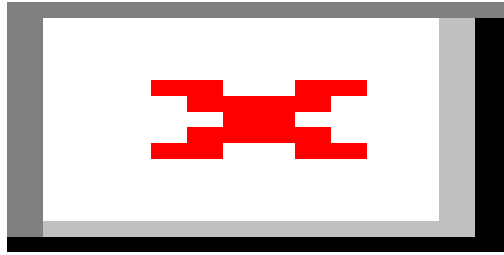
Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

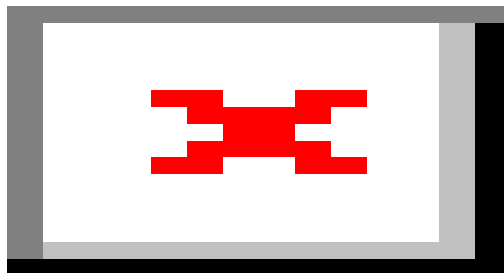
Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Definitie: Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

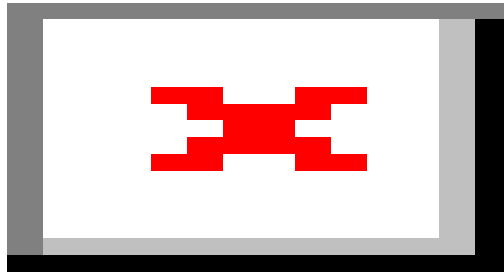
Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Aanvullende lokale indicatoren

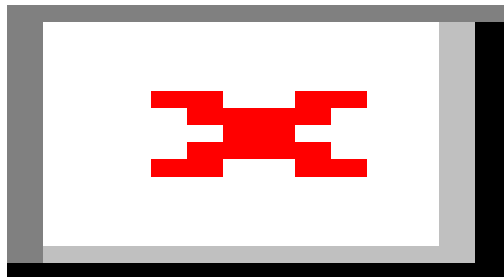

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het Jeugd en gezinsteam goed vindbaar is.

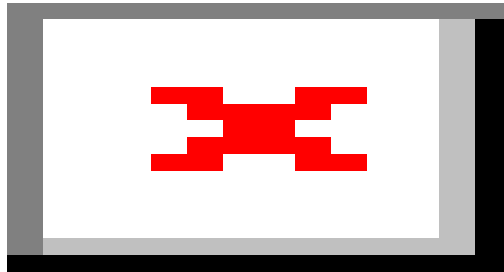
Bron: CEO Jeugd

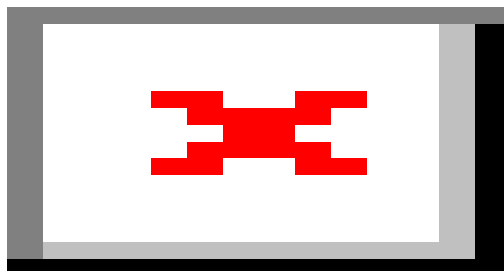
Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het het Jeugd en gezinsteam.
Bron: CEO Jeugd

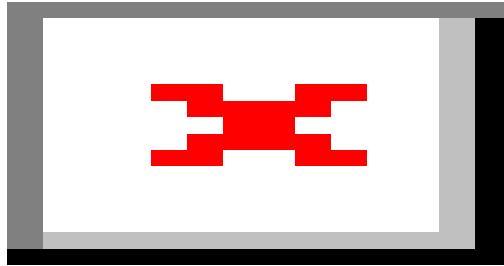
Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het sociaal wijkteam.
Bron: CEO Wmo

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het sociaal wijkteam goed vindbaar is. Deze indicator heeft betrekking op intensiveringsveld 1
Bron: CEO Wmo

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.
Bron: CEO Wmo

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben.
Bron: CEO Wmo

Taakvelden

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Context van het taakveld

Om de diverse wettelijke taken binnen dit cluster uit te kunnen voeren zijn algemene sociale basisvoorzieningen een belangrijke randvoorwaarde. Deze algemene voorzieningen hebben een (indirecte) relatie met de overige 9 taakvelden binnen dit cluster en zijn gericht op het (kunnen blijven) meedoen van inwoners.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die samenhangen met de algemene sociale basisvoorzieningen, waarbij de nadruk ligt op de participatie van inwoners en een gezonde opvoed- en opgroeiomgeving voor kinderen en jongeren. Het gaat hierbij grofweg om de volgende onderdelen:

Welzijnswerk in de wijk (www.welzijnlelystad.nl)

Welzijn Lelystad ondersteunt en faciliteert inwoners op tal van terreinen. Daarnaast organiseert Welzijn Lelystad diverse activiteiten, bijvoorbeeld in de wijken en in MFA's.

Mensen Maken de Buurt

Steeds meer Lelystedelingen nemen zelf het initiatief om activiteiten te ontwikkelen die een maatschappelijke meerwaarde opleveren voor de inwoners. Voor deze activiteiten wordt niet alleen ruimte geboden maar tevens worden deze initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd. De afgelopen jaren is het aantal initiatieven onder de noemer van 'Mensen Maken de Buurt' sterk toegenomen. Van initiatieven primair gericht op verhoging van de gebruikswaarde van de fysieke leefomgeving tot initiatieven die bijdragen aan de versterking van de sociale structuur en participatie. Een deel van de inzet is incidenteel van karakter (zie wenselijk voorstel 41).

Mantelzorgondersteuning / vrijwilligerswerk

Naast een brede inzet binnen het algemene welzijnswerk faciliteert Welzijn Lelystad ook mantelzorgers én vrijwilligers. Zo is er een vrijwilligerscentrale, waar vraag en

aanbod bij elkaar worden gebracht. Ook wordt de inzet van zorgvrijwilligers gestimuleerd.

Maatschappelijke dienstverlening /schuldhulpverlening/preventief armoedebeleid

Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF) ondersteunt inwoners bij diverse vraagstukken en/of problemen. Het gaat daarbij naast het algemene maatschappelijke werk om bijvoorbeeld de inzet op schuldhulpverlening, ondersteuning bij budgetbeheer en beschermingsbewind. Daarnaast hebben inwoners de mogelijkheid om de hulp in te roepen van sociaal raadslieden, een gezinscoach / gezinsadviseur. Ook zijn er mogelijkheden voor buurtbemiddeling en heeft MDF de beschikking over gekwalificeerde vrijwilligers die ondersteuning kunnen bieden op diverse terreinen. Deze basisvoorziening is voor iedereen toegankelijk, waarmee op termijn wordt voorkomen dat er zwaardere vormen van ondersteuning nodig zijn.

Preventieve inzet jeugd

In een samenhangend geheel van voorzieningen is informatie en advies beschikbaar voor ouders en jeugdigen gericht op het gewone opgroeien, ontwikkelen en opvoeden. Tevens lichte vormen van opvoedsteun en preventieve hulp zoals schoolmaatschappelijk werk en jongerenwerk op straat. Met de inzet wordt voorkomen dat normale opgroei- en opvoedvragen escaleren tot (ernstige) problemen en voorkomen dat een onnodig langdurig of frequent beroep op jeugdhulp noodzakelijk wordt.

De beïnvloedbaarheid van deze lasten wordt beperkt door de hieruit voortvloeiende effecten. Goede algemene sociale basisvoorzieningen werken preventief en voorkomen op termijn dat inwoners aangewezen zijn op zwaardere vormen van ondersteuning.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Door in te zetten op goede basisvoorzieningen en facilitering van initiatieven worden inwoners in staat gesteld om zoveel mogelijk op eigen kracht mee te doen. Eventueel aangevuld met extra ondersteuning vanuit de Wmo en Wet Jeugdhulp kunnen inwoners zelfstandig participeren in de maatschappij, waarmee tegelijkertijd het beroep op zwaardere vormen van ondersteuning uitgesteld - danwel helemaal voorkomen kan worden. Verder is de inzet gericht op positieve ontwikkeling van alle kinderen en jongeren.

Gerelateerde beleidsnota's

- Integrale nota Armoedebeleid en Schuldhulpverlening Lelystad (raadsbehandeling eind 2018)
 - Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)
- Portefeuillehouder: N. den Os

6.2 Wijkteams

Context van het taakveld

Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van zorg en ondersteuning, waarbij het de bedoeling is dat inwoners zo lang mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dit taakveld vormt het voorportaal bij de uitvoering van deze wet. In de uitvoering van de Jeugdwet wordt er ingezet op de 'jeugd- en gezinsteams', welke ook een voorportaalfunctie vervullen (begrotingstechnisch maken deze teams onderdeel uit van taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-).

Wat doen we binnen dit taakveld?

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen en algemene voorzieningen gericht op versterken van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening). Het gaat hierbij o.a. om de Sociaal wijkteams. De toegang voor alle ondersteuningsvragen in het kader van de Wmo verloopt via de Wijkpunten en de Sociaal wijkteams. Ook de toekenning- en administratieve verwerking van beschikkingen e.d. valt onder dit taakveld.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

We willen de basis versterken zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht, eventueel met lichte ondersteuning, kunnen participeren in de maatschappij. Voor bepaalde inwoners zal extra ondersteuning nodig zijn om zelfstandig te kunnen blijven functioneren. Wij willen dat, als het nodig is, deze extra ondersteuning vanuit de Wmo (via de Sociaal wijkteams) wordt geregeld.

Gerelateerde beleidsnota's

- Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)

Portefeuillehouder: N. den Os

6.3 Inkomensregelingen

Context van het taakveld

Op basis van de participatiewet heeft de gemeente de wettelijke taak om uitkeringen te verstrekken aan inwoners die tijdelijk niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien, in de periode dat zij geen ander of onvoldoende inkomen hebben. Samen met andere vormen van inkomensregelingen, zoals bijzondere bijstand en kwijtscheldingen van gemeentelijke heffingen, vormt dit taakveld het grootste onderdeel uit de gemeentebegroting. Er bestaat een duidelijke relatie met de taakvelden '6.1 Samenkracht en burgerparticipatie', '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld staan de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inkomensregelingen. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

Bijstandsuitkeringen - Participatiewet

Het betreft hier de inwoners van Lelystad die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. In 2019 wordt naar verwachting aan gemiddeld 2350 klanten een uitkering op grond van de Participatiewet verstrekt (de gemeente ontvangt een rijksbijdrage voor het verstrekken van deze uitkeringen, op basis van een objectief vastgesteld verdeelmodel). Het rijksbeleid voor het krijgen van een Wajong-uitkering is met ingang van 2015 aangescherpt voor nieuwe aanvragen, wat maakt dat de instroom in de gemeentelijke bijstandsuitkeringen in de aankomende jaren verder toe zal nemen. De inzet van de gemeente is erop gericht inwoners zoveel mogelijk te laten uitstromen naar betaald werk en het bevorderen van maatschappelijke participatie. De inzet van de gemeente op het gebied van maatschappelijke participatie en reïntegratie maken onderdeel uit van taakvelden '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'.

Bijstandsverlening zelfstandigen - Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004

Het toekennen van bijstand / uitkering aan de gevestigde zelfstandige die niet over de middelen beschikt om te voorzien in de algemeen noodzakelijke kosten van het

bestaan, alsmede het verstrekken van kapitaal aan ondernemers die dit op andere wijze niet gefinancierd krijgen. Het Zelfstandigen Loket Flevoland (ZLF) zorgt voor de uitvoering van deze wettelijke regelingen in opdracht van de 6 gemeenten in Flevoland.

Armoedebeleid

Het betreft hier de financiële ondersteuning aan mensen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm binnen het curatieve armoedebeleid. Het preventieve armoedebeleid maakt onderdeel uit van taakveld '6.1 Samenkracht en burgerparticipatie', waarbij de inzet is om (de overerving van) armoede te voorkomen in samenwerking met het maatschappelijk middenveld.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben komen in aanmerking voor kwijtschelding van de gecombineerde belastingaanslag van de gemeente. Het gaat hierbij met name om de kwijtschelding van de afvalstoffen- en de rioolheffing.

Wat willen wij bereiken binnen dit taakveld?

Het streven van de gemeente is erop gericht zo min mogelijk mensen afhankelijk te laten zijn van een bijstandsuitkering. Binnen de diverse beleidsterreinen worden de krachten gebundeld, zodat inwoners kunnen participeren (rekening houdend met hun persoonlijke situatie). Een thema dat in dit kader geadresseerd kan worden is de inzet op gedeeltelijke participatie, wanneer volledig meedoen niet mogelijk blijkt. Het gemeentelijke armoedebeleid kent een preventief en een curatief deel. Binnen het preventieve deel is de inzet gericht op het waar mogelijk met ondersteuning en begeleiding voorkomen dat mensen in de armoede terecht komen. Het curatieve deel omvat de set maatregelen om mensen in de armoede te ondersteunen. Met ingang van 2017 wordt er extra ingezet op armoedebestrijding onder kinderen, onder andere via de inzet van de bijbehorende decentralisatieuitkering (de Klijsma middelen).

Gerelateerde beleidsnota's

- Nota Op weg met Werken naar Vermogen 2011
- Nota Werk in Uitvoering 2012
- Businessplan Social Firm
- Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)

Gerelateerde verbonden partijen

- GR IJsselmeergroep

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

6.4 Begeleide participatie

Context van het taakveld

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (de afbouw van de Wet sociale werkvoorziening)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die recht hebben op een bijstandsuitkering)

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw-dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Bij ongewijzigd beleid zijn de beschikbare rijksmiddelen voor de gemeente echter niet toereikend om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. In de afgelopen periode is er daarom gewerkt aan scenario's om deze gecontroleerde afbouw vorm te geven, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in het businessplan social firm. Dit businessplan is in het laatste kwartaal van 2017 ter besluitvorming voorgelegd in de gemeenteraden van de vier gemeenten die deelnemen in de GR IJsselmeergroep.

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.5 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld staan de lasten die verband houden met de afbouw van de bestaande Wsw verplichtingen, conform de beschikbare rijksmiddelen die onderdeel uitmaken van taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds'. De vier gemeenten die onderdeel uitmaken van de GR IJsselmeergroep (Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde) hebben aangegeven voor wat betreft de Wsw en re-integratie activiteiten open te staan voor de oplossing in de vorm van een social firm. De social firm is bedoeld als een hefboom voor de totstandkoming van een inclusieve arbeidsmarkt en zal daarnaast een belangrijke rol gaan spelen in het terugdringen van de verwachte tekorten in de uitvoering van de Participatiewet.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

De social firm moet de lokale re-integratie bedrijven en Wsw-bedrijf transformeren naar één regionale, sociale onderneming, die vervolgens opereert in het hart van een netwerkorganisatie.

Gerelateerde beleidsnota's

- Implementatie plan Social Firm (raadsbehandeling begin 2019)
- Businessplan Social Firm

Gerelateerde verbonden partijen

- GR IJsselmeergroep
- Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

6.5 Arbeidsparticipatie

Context van het taakveld

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (de afbouw van de Wet sociale werkvoorziening)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die recht hebben op een bijstandsuitkering)

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. Inwoners die

onderdeel uitmaken van deze 'nieuwe doelgroep' worden voortaan ondersteund en begeleid binnen de activiteiten die onderdeel uitmaken van dit taakveld. Dit taakveld heeft betrekking op re-integratie en het toeleiden naar werk van inwoners die recht hebben op een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet (zie taakveld '6.3 Inkomensregelingen'). Dit taakveld is in de afgelopen jaren sterk in beweging geweest, waarbij er een forse korting op de beschikbare rijksmiddelen is doorgevoerd. Daarnaast zijn er wetswijzigingen - de verplichte toepassing van beschut werken - die gemeenten verplichten meer geld in te zetten voor de begeleiding van de doelgroep met een arbeidscapaciteit tussen de 0-30%. Dit zal binnen de bestaande middelen opgevangen moeten worden en gaat daarmee ten koste van de beschikbare middelen voor de overige klanten onder de Participatiewet. Dat kan op termijn een nadelig effect hebben op de uitstroom, ondanks de positieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. De wettelijke ombuigingen van 1 januari 2015 leiden immers tot een complexer klantprofiel bij de instroom (Wajong of WSW profiel), hetgeen extra inspanningen vraagt bij de uitstroombegleiding.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de re-integratie activiteiten, gericht op het toeleiden naar werk. De algemene toeleiding naar werk kan worden opgedeeld in een drietal (eventueel geschakelde) stappen, waarbij aan iedere cliënt maatwerk wordt geboden:

In het voorportaal van het WBL wordt ingezet op het in kaart brengen en eventueel aanvullen van de competenties van de klant, waarbij of aansluiting volgt op het aanbod vanuit de WMO (dagbesteding) of de doorstroom naar arbeidsparticipatie. In het middensegment van het aanbod wordt de klant onder begeleiding klaar gemaakt voor een al dan niet betaalde baan. Hoofdinzet is vinden van werkritme en groeipotentie. Hier ligt de aansluiting naar vrijwilligerswerk of een betaalde baan (mogelijkerwijs gepaard gaande met een voorziening zoals de Loonkostensubsidie). De derde stap/fase betreft de uitstroom naar regulier werk (met of zonder een voorziening zoals de LKS). Uitstroom kent meerdere varianten. Voorkeur heeft de rechtstreekse uitstroom naar een reguliere baan, zonder aanvullende voorzieningen en/of begeleiding. Daarnaast zijn er detacheringen en korte termijn plaatsingen (uitzendformule) met als inzet de arbeidsproductiviteit van de klant zoveel als mogelijk te benutten, om diens uitstroompotentie naar een reguliere baan te vergroten.

Aanvullend zijn er een aantal specifieke projecten of activiteiten die in het kader van re-integratie worden uitgevoerd. Alle werkzaamheden worden rechtstreeks in opdracht van de gemeente door derden (waaronder het Werkbedrijf Lelystad) uitgevoerd. vanuit de gemeente wordt gestuurd op de inrichting van de Social Firm, een samenwerkingsverband van NOP, Urk en Lelystad dat het aanbod op re-integratie verder zal versterken.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

De gemeente is verantwoordelijk om waar het mogelijk is mensen toe te leiden naar werk. Hierbij wordt er zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van mensen. Door de individuele capaciteiten en vaardigheden per cliënt in kaart te brengen, wordt het mogelijk om maatwerk te leveren en vindt alleen ondersteuning plaats waar het nodig is.

Gerelateerde beleidsnota's

- Implementatie Beschut Werken 2017
- Businessplan Social Firm
- Bestedingsnota re-integratiegelden participatiebudget 2019 (raadsbehandeling eind 2018)
- Implementatieplan Social firm (raadsbehandeling eind 2018)
- Nota VB Nieuwe Banen 2016

Gerelateerde verbonden partijen

- GR IJsselmeergroep

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Context van het taakveld

Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van zorg en ondersteuning, waarbij het de bedoeling is dat inwoners zo lang mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dit taakveld heeft betrekking op de verstrekking van materiële voorzieningen, die op basis van een beschikking worden verstrekt. Er bestaat een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds', waarin de rijksbijdrage voor de Wmo is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Wmo met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de op basis van een beschikking verstrekte materiële voorzieningen. Het gaat hierbij om woningaanpassingen, rolstoelen en scootmobielen. Deze verstrekkingen op basis van de Wmo zorgen ervoor dat mensen met fysieke beperkingen zelfstandig kunnen functioneren.

Er is/wordt extra geïnvesteerd in de basis, waardoor het gebruik van deze maatwerkvoorzieningen in een aantal situaties beperkt kan worden. Voorbeelden zijn de investering in het vrijwilligersvervoer en afspraken om woningaanpassingen waar mogelijk mee te nemen bij bouw/renovatie zodat er later minder individuele aanpassingen nodig zijn. In 2019 wordt hierop verder gewerkt.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Het pakket van woningaanpassingen, scootmobielen en rolstoelen blijft beschikbaar conform het vastgestelde beleid. Waar nodig en passend kunnen inwoners van de gemeente Lelystad van één of meerdere voorzieningen gebruik maken zodat zij zoveel mogelijk kunnen blijven participeren in de maatschappij.

Gerelateerde beleidsnota's

- Uitvoeringsplan Wmo 2019 (raadsbehandeling eind 2018)

- Kadernota Sociaal domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)

Portefeuillehouder: N. den Os

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Context van het taakveld

Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van zorg en ondersteuning, waarbij het de bedoeling is dat inwoners zo lang mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dit taakveld heeft betrekking op de verstrekking van materiële voorzieningen, die op basis van een beschikking worden verstrekt.

Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds', waarin de rijksbijdrage voor de Wmo is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken binnen de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking. Deze maatwerkvoorzieningen kunnen worden ingezet voor ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek die zelfstandig wonen in Lelystad.

1. Huishoudelijke ondersteuning

Op basis van het principe 'schoon en leefbaar huis' kunnen inwoners in aanmerking komen voor huishoudelijke ondersteuning.

2. Ondersteuning thuis

Het gaat hierbij om het bieden van extra ondersteuning, zodat inwoners zelfstandig kunnen blijven functioneren. Naast ondersteuning op het gebied van structuur en dagritme gaat het hierbij met name om praktische hulp bij taken gericht op het bevorderen, behouden en vergroten van zelfredzaamheid.

3. Dagbesteding

Het gaat hierbij om het bieden van dagbesteding voor inwoners met complexe problematiek en een grote begeleidingsbehoefte.

4. Kortdurend verblijf / respijthuis

Er zijn diverse manieren om huisgenoten en mantelzorgers te ontlasten, bijvoorbeeld door dagbesteding te regelen of een vrijwilliger in te schakelen die een paar uur de zorg voor de naaste overneemt. Soms is dat niet voldoende en kan er vanuit de Wmo kortdurend verblijf worden ingezet om de mantelzorger te ontlasten. Bij kortdurend verblijf gaat het om logeren in een instelling gedurende maximaal drie etmalen per week. Verder kan er gebruik worden gemaakt van het respijthuis dat in 2017 is geopend.

5. Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken

Het Rijk heeft met ingang van 2015 een aantal financiële compensaties voor chronisch zieken afgeschaft, omdat de tegemoetkoming vaak niet op de juiste plek terecht kwam. De budgetten die hiermee zijn gemoeid zijn met een aanzienlijke korting overgeheveld naar gemeenten, die daarmee gericht maatwerk kunnen bieden. In Lelystad worden deze middelen ingezet voor inwoners met een laag inkomen die als gevolg van hun ziekte of handicap (veel) gebruik moeten maken van allerlei voorzieningen. Dit wordt gedaan door middel van het aanbieden van een uitgebreide collectieve zorgverzekering .

6. Regiotaxi

Klanten met een indicatie voor Wmo- vervoer zijn in het bezit van een vervoerspas, waarmee zij kunnen reizen met Regiotaxi Flevoland. Connexxion organiseert samen met verschillende vervoerders het vervoer voor Lelystad (in samenwerking met de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten, Noordoostpolder en Zeewolde).

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Versterking van de basis is een belangrijk speerpunt binnen het Wmo beleid. Idealiter wordt er zoveel mogelijk geregeld in de basis waarbij, de basis bestaat uit de inwoners zelf, de mantelzorgers en vrijwilligers, maar ook uit algemene voorzieningen die het mogelijk maken dat bewoners zoveel mogelijk zelfredzaam zijn. Voor bepaalde inwoners zal de basis echter niet toereikend zijn en is extra ondersteuning nodig. Middels het aanbieden van de diverse maatwerkvoorzieningen worden inwoners handvatten aangeboden om te blijven participeren in de samenleving, zodat iedereen - ook mensen met een beperking - mee kunnen blijven doen.

Gerelateerde beleidsnota's

- Uitvoeringsplan Wmo 2019 (raadsbehandeling eind 2018)
 - Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)
- Portefeuillehouder: N. den Os

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdhulp. Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds', waarin de rijksbijdrage voor de Jeugdhulp is opgenomen.

De rijksbijdrage die de gemeente ontvangt neemt in de aankomende jaren verder af als gevolg van het gehanteerde verdeelmodel en de oplopende rijksbezuinigingen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Jeugdhulp met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd. Scherpe keuzes zijn noodzakelijk om de jeugdhulp op termijn binnen de beschikbare middelen uit te kunnen voeren. De komende jaren is het onontkoombaar om extra budget vanuit de algemene middelen in te zetten voor het tekort op jeugdhulp.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die horen bij alle vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt. Het gaat daarbij om:

1. Jeugd- en gezinsteams

De Jeugd- en Gezinsteams zijn gevormd voor de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen met complexere problematiek. De vier Jeugd- en Gezinsteams werken gebiedsgericht, waarbinnen generalistische werkers met een brede expertise de ruimte en bevoegdheid krijgen om ondersteuning op maat te arrangeren. Er is één aanspreekpunt voor het gezin: één gezin, één plan, één regisseur. Samen met het gezin wordt bepaald wat de ondersteuningsbehoefte is, waarbij de professionals op het juiste moment zwaardere -of juist lichtere- hulp kunnen inzetten.

2. Lokale specialistische jeugdhulp

Onder lokale specialistische jeugdhulp vallen dagbesteding, dagbehandeling, persoonlijke verzorging en kort verblijf. In verband met de transformatie wordt een verschuiving verwacht van regionale- naar lokale specialistische jeugdhulp. Per 2018 valt jeugd GGZ (behalve de essentiële/topspecialistische functies) ook onder lokale specialistische jeugdhulp.

3. Regionale specialistische jeugdhulp

Wanneer een probleem niet kan worden opgelost door het Jeugd en Gezinsteam en er geen geschikt lokaal zorgaanbod aanwezig is wordt er specialistische, regionaal ingekochte, zorg geboden. Voor het beschikbaar hebben van deze zorg zijn samenwerkingsafspraken gemaakt op regionaal niveau met de zes Flevolandse gemeenten op het gebied van jeugd-GGZ (de essentiële/topspecialistische functies) en verblijf (klinisch jeugd GGZ, pleegzorg, residentiele jeugdhulp en jeugdzorgplus). Ook zijn regionale afspraken gemaakt voor Veilig Thuis en Jeugdbescherming en -reclassering. Deze vormen van jeugdzorg vallen onder het taakveld Geëscaleerde zorg 18-.

4. Landelijk transitiearrangement (LTA)

Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een specialistische functie.

5. Persoons Gebonden Budget (PGB) Jeugd

Op het moment dat jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor jeugdhulp op basis van een individuele voorziening, kunnen zij kiezen voor zorg in natura of een persoonsgebonden budget. De Jeugdwet stelt ten aanzien van het PGB een aantal beperkende voorwaarden, wat maakt dat er steeds vaker wordt gekozen voor zorg in natura.

De komende periode zetten we ons in om het sociaal domein efficiënter en effectiever te maken, waarbij we o.a. werken aan een integrale aanpak, dwars door de drie domeinen en onderwijs heen, in verbinding met het preventieve werkveld. Binnen dit taakveld en taakveld 4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken zal een aanvalsplan voor de jeugdhulp en het onderwijs opgesteld worden.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Samen met taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18- wordt er efficiënte en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zo zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdhulp een belangrijk speerpunt. In het raadsprogramma is reeds opgenomen, dat het de komende jaren onontkoombaar is om extra budget vanuit de algemene middelen in te zetten voor het tekort op jeugdhulp.

Gerelateerde beleidsnota's

- Uitvoeringsplan Jeugdhulp 2018/2019 (raadsbehandeling eind 2018)
 - Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)
- Portefeuillehouder: N. den Os

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Context van het taakveld

Gemeenten zijn met ingang van 2015 op grond van de Wmo verantwoordelijk voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De wet schrijft voor dat er op regionaal niveau met andere gemeenten samengewerkt dient te worden, indien dat voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet noodzakelijk is. In de huidige uitvoering hebben de centrumgemeenten een regierol en ontvangen hiervoor de financiële middelen van het Rijk. De centrumgemeente in de regio Flevoland is Almere.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die betrekking hebben op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In aanvulling op de in de vorige taakvelden beschreven maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo gaat het binnen dit taakveld om de volgende zaken:

Dak- en thuislozenopvang

Het bieden van dag- en nachtopvang voor dak- en thuislozen wordt uitgevoerd binnen dit taakveld. Deze lasten worden deels door Lelystad en deels door de centrumgemeente bekostigd.

Vrouwenopvang en huiselijk geweld

De ketensamenwerking huiselijk geweld wordt gecoördineerd binnen dit taakveld. Daarnaast worden er slachtoffers begeleid en wordt er uitvoering gegeven aan door het Steunpunt huiselijk geweld opgelegde huisverboden.

Beschermd wonen

Met ingang van 2015 is beschermd wonen een gemeentelijke taak geworden, waarvoor de centrumgemeenten een rijksbijdrage ontvangen. Het gaat hierbij om

huisvesting en begeleiding van mensen met zware psychiatrische problematiek, die niet zelfstandig kunnen wonen. In de aankomende jaren worden deze middelen overgeheveld naar de individuele gemeenten, waarbij op dit moment door het Rijk en de VNG wordt onderzocht onder welke voorwaarden dit zal worden doorgevoerd.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Zeewolde en Urk is er een regionaal beleidsplan (Regionaal Kompas) opgesteld, waarin het beleid voor de komende periode is vastgelegd.

Gerelateerde beleidsnota's

- Uitvoeringsplan Wmo 2019 (raadsbehandeling eind 2018)
- Regionaal Kompas 2018 - 2019
- Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)

Portefeuillehouder: N. den Os

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdhulp. Dit taakveld heeft een relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds', waarin de rijksbijdrage voor de Jeugdhulp is opgenomen.

De rijksbijdrage die de gemeente ontvangt neemt in de aankomende jaren verder af als gevolg van het gehanteerde verdeelmodel en de oplopende rijksbezuinigingen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd. Scherpe keuzes zijn noodzakelijk om de jeugdhulp op termijn binnen de beschikbare middelen uit te kunnen voeren. De komende jaren is het onontkoombaar om extra budget vanuit de algemene middelen in te zetten voor het tekort op jeugdhulp.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die horen bij alle vormen van jeugdhulp in het gedwongen kader en maatregelen gericht op de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Het gaat daarbij om:

1. Jeugdbescherming en -reclassering (JB/JR)

Dit zijn maatregelen die worden opgelegd na uitspraak van de kinderrechter. Voor het beschikbaar hebben van deze zorg zijn samenwerkingsafspraken gemaakt op regionaal niveau met de zes Flevolandse gemeenten. JB/JR wordt ingekocht bij de gecertificeerde instellingen. Komende periode blijven we inzetten op begeleiding zonder maatregel (drangmaatregelen of SAVE-trajecten) om zo het aantal en duur van dwangmaatregelen JB/JR terug te dringen.

2. Veilig Thuis

Lelystad draagt bij aan het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling 'Veilig Thuis'. Er wordt ingezet op een effectieve aanpak voor huiselijk geweld en kindermishandeling: van preventie en vroegsignalering, via opvang en herstel naar nazorg en participatie. Vanaf 1 januari 2019 zullen de taken van Veilig Thuis als gevolg van de aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling uitgebreid worden met onder andere de radarfunctie.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Samen met taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- wordt er efficiënte en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zo veilig mogelijk opgroeien en zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zo zwaar als nodig en

lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdhulp een belangrijk speerpunt. In het raadsprogramma is reeds opgenomen, dat het de komende jaren onontkoombaar is om extra budget vanuit de algemene middelen in te zetten voor het tekort op jeugdhulp.

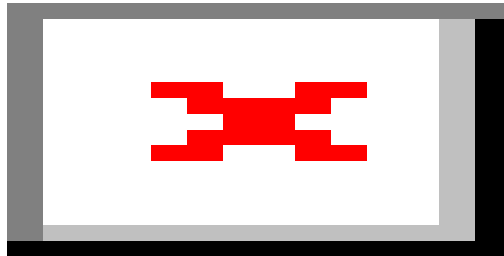
Gerelateerde beleidsnota's

- Uitvoeringsplan Jeugdhulp 2018/2019 (raadsbehandeling eind 2018)
- Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022 (raadsbehandeling begin 2019)

Portefeuillehouder: N. den Os

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

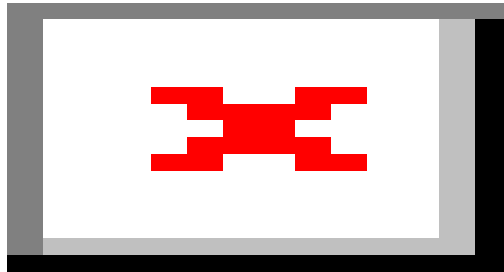
7. Volksgezondheid en milieu

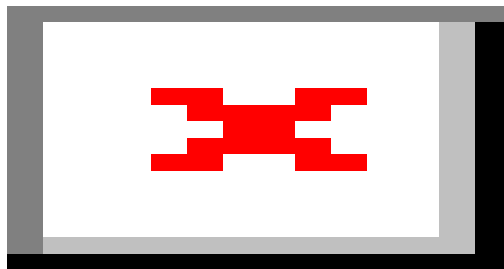
De taakvelden binnen het cluster '7. Volksgezondheid en milieu' hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

BBV Indicatoren

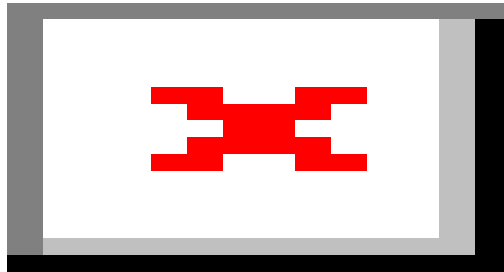

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).
Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.
(geen nieuwe gegevens beschikbaar)

Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor
(geen nieuwe gegevens beschikbaar)

Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Percentage inwoners dat eigen gezondheid in het algemeen als "goed" beoordeelt.

Bron: BLD-O&S: leefsituatie

Taakvelden

7.1 Volksgezondheid

Context van het taakveld

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de wettelijke basistaken op het gebied van volksgezondheid. De meeste van deze taken worden op basis van een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd door GGD Flevoland.

Monitoring, signalering en advisering

Inzicht in de gezondheidstoestand van de bevolking (onderzoek, monitoring), vroegtijdige signalering gezondheidsrisico's, beleidsadviesing publieke gezondheid, advisering over effectieve preventieprogramma's en gezondheidsbevordering.

Jeugdgezondheidszorg

Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ en GGD JGZ en wordt actief aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (het gaat hierbij om het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling, het signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen, het geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding en dergelijke).

Uitvoering taken gezondheidsbescherming

Infectieziektebestrijding, waaronder bestrijding van tuberculose en preventie en

bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen. Advisering en toezicht op het gebied van Technische hygiënezorg (THZ) en Milieu en Gezondheid (MMK).

Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises

Op basis van de Wet Veiligheidsregio's is er een GGD Rampen Opvang Plan (GROP) opgesteld. Het gaat hierbij om zaken als infectieziektebestrijding, medische milieukunde, gezondheidsonderzoek en psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Naast de diverse wettelijke taken wordt binnen dit taakveld ook ingezet op het stimuleren van een gezonde leefstijl en preventie, wat verder vorm krijgt door de gezamenlijke aanpak in de wijk met organisaties en netwerken op het gebied van zorg en welzijn.

Gerelateerde beleidsnota's

- GGD begroting 2017

Gerelateerde verbonden partijen

- GR GGD Flevoland

Portefeuillehouder: E. van Wageningen

7.2 Riolering

Context van het taakveld

Op basis van de Wet milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met de taken op het gebied van afvalwater en waterhuishouding. Het gaat hierbij om de opvang en verwerking van afval- en hemelwater, de inzameling en het transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater en het voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater.

Naast het dagelijks onderhoud en het uitvoeren van inspectie gaat het hierbij ook om het voorzien van kosten die horen bij het groot onderhoud. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de rioolheffing, die geheven wordt bij particulieren. De bijdrage voor het riool vanuit de bedrijven c.q. de niet-woningen ontvangt de gemeente via de ozb.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing worden naast bovenstaande directe kosten, ook de toerekenbare BTW en de - bedrijfsvoeringskosten betrokken. Op basis van het GRP 2016 t/m 2021 zal binnen de looptijd van dit GRP een actualisatie van de tarieven worden doorgevoerd, waarin 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Voldoen aan de gemeentelijke zorgplichten op gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater zonder dat er overlast ontstaat voor bewoners en gebruikers.

Gerelateerde beleidsnota's

- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2016 - 2021

- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (I-GOR)

Portefeuillehouder: N. den Os

7.3 Afval

Context van het taakveld

Op basis van de Wet milieubeheer heeft de gemeente verplichtingen op het gebied van het inzamelen- en verwerken van afvalstoffen. De gemeente rekent de kosten door aan de inwoners in de vorm van de afvalstoffenheffing, die in Lelystad 100% kostendekkend is.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande directe kosten, ook de kwijtscheldingen afvalstoffenheffing, toerekenbare BTW en -bedrijfsvoeringskosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van Handhaving en Reiniging. De beïnvloedbaarheid van de lasten is beperkt en de beïnvloedbaarheid van de baten wordt beperkt door de maximaal toegestane kostendekkendheid van 100%.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Uitvoering geven aan aan de ambities als vastgelegd in het beleidskader Van Afval Naar Grondstof (VANG), die moeten leiden tot 75% afvalscheiding in 2020 met maximaal 100 kg restafval per inwoner. Beoogd effect: vermindering hoeveelheid restafval en toename hoeveelheid ingezamelde grondstoffen.

Gerelateerde beleidsnota's

- Afvalstoffenbeleidsplan 2015

Gerelateerde verbonden partijen

- NV HVC

Portefeuillehouder: E. van Wageningen

7.4 Milieubeheer

Context van het taakveld

De gemeente heeft diverse wettelijke verplichtingen op grond van de Wet milieubeheer, de Woningwet, de Wet bodembescherming en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast worden binnen dit taakveld diverse activiteiten uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid en ondersteunt de gemeente inwoners op het gebied van asbestsanering van dakbedekking, op basis van het wettelijke verbod met ingang van 2024.

Wat hebben we gedaan binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van milieu. Daarnaast maakt de gemeentelijke inzet op het gebied van duurzaamheid en de ondersteuning van inwoners bij de sanering van asbestdaken ook onderdeel uit van dit taakveld.

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV)

De OFGV verzorgt sinds 1 januari 2013 milieutaken en brandveilig gebruik op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Onder de taken van de omgevingsdienst vallen: het uitvoeren van de (coördinatie van) milieutoezicht, het

toezicht op brandveilig gebruik, het behandelen van milieuklachten en de toezicht op bodemkwaliteit, plus het juridisch vervolg op overtredingen.

Handhaving en toezicht

Een deel van de taken die voortvloeien uit het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) maken eveneens onderdeel uit van dit taakveld. Het gaat daarbij in dit taakveld om het uitvoeren van ondermeer toezicht kamerverhuur, wet kinderopvang en woningwet. Daarnaast gaat het over bouw- en slooptoezicht in combinatie met nieuwbouw, het uitvoeren van controles op constructieve veiligheid van bouwwerken en dergelijke. Daarnaast hebben de lasten betrekking op juridische ondersteuning, bijvoorbeeld bij complexe vergunningaanvragen. Hier is ook nadrukkelijk een link met het taakveld wonen en bouwen (8.3) waar de omgevingsvergunningen worden verleend.

Duurzaamheid

Op basis van het Uitvoeringsplan Duurzaamheid Lelystad 2017 - 2020 heeft de raad middelen toegekend voor de jaarschijven 2017 en 2018, waarbij tegelijkertijd is besloten het duurzaamheidsbeleid als een regulier beleidsveld te behandelen. Bij de behandeling van de kadernota 2018 - 2021 heeft de raad via amendement A9 besloten dat het duurzaamheidsbeleid in de meerjarenbegroting moet worden opgenomen, wat in deze programmabegroting 2018 - 2021 vervolgens wordt geëffectueerd.

Asbestproblematiek

Met ingang van 2024 geldt er een verbod op asbesthoudende dakbedekking. De gemeente heeft hierbij de taak om inwoners te informeren en zal hier ter zijner tijd op gaan handhaven. Ter ondersteuning van inwoners die hiermee worden geconfronteerd zijn er middelen geraamd ter dekking van advies- en ondersteuningskosten en biedt de gemeente huiseigenaren de mogelijkheid een lening af te sluiten voor de vervanging van asbesthoudende daken.

De beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is (op het onderdeel duurzaamheid en asbestproblematiek na) vrij beperkt, aangezien het voornamelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

De energietransitie wordt ook in Lelystad steeds concreter en daarom bereiden we de overgang voor naar een aardgasvrije samenleving. De periode tot 2050 staat in het teken van het, zoveel als mogelijk, naar nul op de meter brengen van woningen / bedrijven. De opgave, de mogelijkheden en de relaties met andere opgaven in de stad worden vastgelegd in een warmtevisie. Uiteindelijk zal op wijkniveau een warmteplan worden opgesteld, waaruit zal blijken welke vorm de energietransitie zal krijgen en wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor bewoners en bedrijven.

Gerelateerde beleidsnota's

- Uitvoeringsplan Duurzaamheid Lelystad 2017 - 2020
- Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen

- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Context van het taakveld

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een begraafplaats.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats. Bij de berekening van de kostendeckendheid van de begraafexploitatie worden naast directe kosten, ook de toerekenbare bedrijfsvoeringskosten betrokken en vindt egalisatie plaats via de reserve. De beïnvloedbaarheid van de lasten hangt samen met het nagestreefde kwaliteitsniveau van de begraafplaats. De beïnvloedbaarheid van de baten wordt beperkt door de maximale kostendeckendheid van 100%.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Een gemeentelijke begraafplaats die voldoende ruimte biedt voor het respectvol begraven van overledenen, het bijzetten van asbussen/-urnen, het verstrooien van as en het bieden van een voor de nabestaanden nette en rustige omgeving om hun overledenen te herdenken.

Gerelateerde beleidsnota's

- Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035
Portefeuillehouder: N. den Os

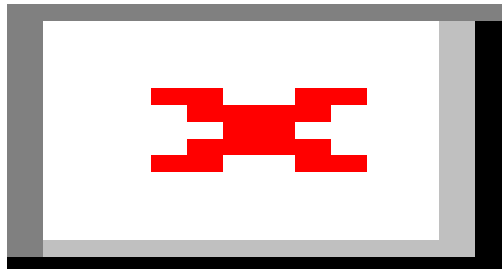
Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

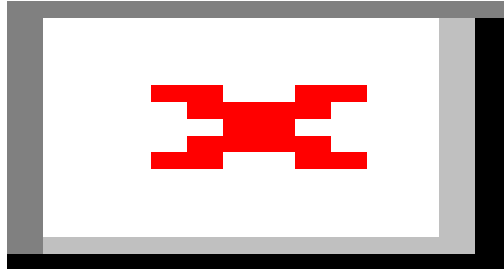

De taakvelden binnen het cluster '8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing' hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitaties van niet- bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten. In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2019 en/of de bij het taakveld betrokken verbonden partijen. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

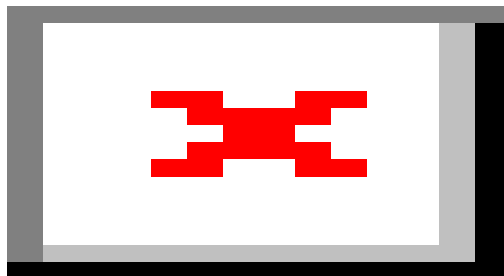
BBV Indicatoren

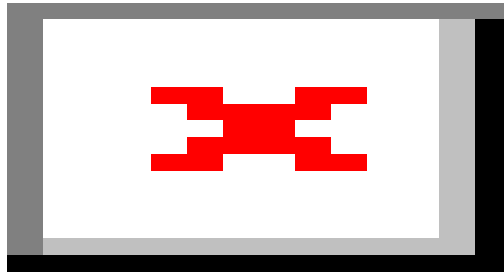
Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Bron: ABF - Systeem Woningvoorraad

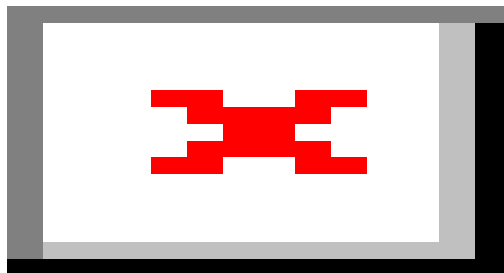

Definitie: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

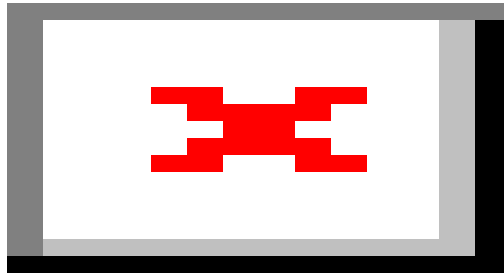
Bron: COELO, Groningen

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

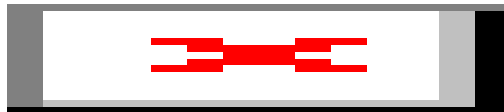
Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'
Bron BLD-O&S: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid

Taakvelden

8.1 Ruimtelijke ordening

Context van het taakveld

Op basis van de Wet Ruimtelijke ordening hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van strategisch ruimtelijk beleid in de integrale (desgewenst intergemeentelijke) structuurvisie of aspecten daarvan.

De beïnvloedbaarheid van de lasten is zeer beperkt, aangezien hier uitvoering wordt gegeven aan een wettelijke taak en er een directe relatie bestaat met andere beleidsterreinen. Zo dienen de bestemmingsplannen op orde te zijn om leges voor omgevingsvergunningen te kunnen innen en heeft dit taakveld grote raakvlakken met de invoering van de Omgevingswet.

De invoering van de Omgevingswet gaat een grote verandering betekenen, een stelselherziening van het omgevingsrecht. De Omgevingswet gaat 26 wetten (o.a. op het gebied van Ruimtelijke Ordening, Wonen en Bouwen, Natuur, Milieubeheer, Cultureel Erfgoed), vier AMvB's en tien ministriële regelingen vervangen. Daarnaast zijn aanhaakwetten zoals de natuurwet en de Wet Grondeigendom in procedure. De verwachting is dat de Omgevingswet in 2018 voor consultatie beschikbaar komt. De Omgevingswet heeft een sterk integraal karakter en introduceert nieuwe thema's in het fysieke domein zoals gezondheid en duurzaamheid. De wet kent 6 nieuwe kerninstrumenten: de omgevingsvisie, het programma, het omgevingsplan, algemene rijksregels, de omgevingsvergunning en het projectbesluit. De wet gaat uit

van het principe één overheid, één overheidsloket en één omgevingsvergunning. Dit betekent zoeken naar nieuwe samenwerkingsvormen, bestuurlijke afstemming over rollen en bevoegdheden en een andere architectuur van systemen om data overzichtelijk te houden en beschikbaar te stellen. De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld, waarschijnlijk naar 1 juli 2020.

Wat doen we binnen dit taakveld?

Tot dit taakveld behoren de lasten die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening. Het gaat hierbij om de voorbereiding- en vaststelling van structuurplannen en -visies, het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen, gebiedsontwikkeling en het uitvoering geven aan een faciliterend grondbeleid. Daarnaast wordt gewerkt aan het voorbereiden van de gemeentelijke organisatie op de invoering van de Omgevingswet.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

In 2018 staat de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet centraal. Uitgangspunten daarvoor zijn:

Koersvast

Er wordt uitgegaan van een pragmatische aanpak, waarbij het bestaande en de Lelystadse situatie als uitgangspunt dient voor verdere ontwikkelingen.

Leren door te doen, waarbij de burger als gebruiker centraal staat

Veel zaken zijn nog in ontwikkeling en het werken in geest van de wet zal gaande weg vorm en inhoud moeten krijgen.

Tijdige implementatie

Vanuit de ambities is gekozen voor een middenpositie. Dat houdt in dat wij het minimale regelen om te kunnen werken binnen de Omgevingswet plus een extra inspanning verrichten om ons huidige gewenste dienstverleningsniveau op peil te houden.

Prioriteit aan het opstellen van de Omgevingsvisie

Concreet wordt ingezet op het opstellen van de Omgevingsvisie (op basis van de vastgestelde strategische hoofdpogaven), het inventariseren van de wet- en regelgeving (ofwel de gemeentelijke beleidsregels en verordeningen), het op doen van ervaring met een omgevingsplan door een pilot uit te voeren en het opstarten van het digitale programma.

Gerelateerde beleidsnota's

- Structuurplan Lelystad 2015
- Lichte actualisatie structuurplan 2015
- Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
- Woonvisie Lelystad 2016 - 2020
- Procesvoorstel 'Op weg naar de Omgevingswet, Leren door te doen'
- Startnota Omgevingsvisie Lelystad 2030

Portefeuillehouder: P. Schot

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor woningbouw zijn, behoudens sociale woningbouw, geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Het zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening is echter wel een wettelijke taak.

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities, die in de aankomende jaren in ontwikkeling worden genomen en verkocht moeten worden.

Voor zowel grondexploitaties voor bedrijvigheid als voor woningbouw geldt dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt uitgewerkt in een bouwgrondbegroting die als basis dient voor inkomsten en uitgaven. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Op grond van wettelijke regels is een degelijke en realistische onderbouwing van alle kosten en baten en de uitgifte snelheid noodzakelijk.

Wat doen we binnen dit taakveld?

De gemeentelijke grondexploitatie woningbouw is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de ruimtelijke doelen op het gebied van wonen en leven. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel economische gevolgen. Hierbij heeft de gemeente de taak om voor het actieve grondbeleid voldoende grond beschikbaar te hebben, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

De directe beïnvloedbaarheid van de gemeentelijke grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) is beperkt en verloopt via de gemeentelijke woningbouwprogrammering. Wijzigingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben op de balanspositie en risico's. De inkomsten zijn sterk afhankelijk van de marktontwikkelingen. In de afgelopen jaren zijn als gevolg van de marktomstandigheden diverse grondposities uit exploitatie genomen op grond van wettelijke regels. Hierdoor zijn forse bedragen afgeboekt cq. voorzieningen getroffen en zijn er diverse maatregelen genomen. De aan de grondexploitaties toegerekende bedrijfsvoeringkosten en de interne uren zijn gebaseerd op het door de raad vastgestelde middenscenario.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Conform het door de raad vastgestelde uitgiftescenario wordt er voor 2019 ingezet op een verkoop van circa 200 kavels voor woningen.

Gerelateerde beleidsnota's

- MPG 2019 (jaarrekening)
- Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijnsbeleid
- Verordening grond- en grondontwikkeling

Portefeuillehouder: J. van den Heuvel

8.3 Wonen en bouwen

Context van het taakveld

Op basis van de Woningwet en de Huisvestingswet hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) gemeenten voor hoe om te gaan met de omgevingsvergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De wet- en regelgeving op dit terrein is volop in beweging, zo werken het Rijk en gemeenten al enkele jaren aan een stelselherziening van het omgevingsrecht. Op dit moment wordt uitgegaan van de inwerkingstreding van de omgevingswet in 2021. Zie ook 8.3. Ruimtelijke Ordening. Het taakveld wonen en bouwen heeft relaties met diverse andere taakvelden waaronder maatwerkvoorzieningen (WMO),

grondexploitatie en openbaar groen en (openlucht) recreatie. Er wordt binnen dit taakveld samengewerkt met woningcorporaties, bewoners, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders, makelaars, institutionele beleggers, bouwbedrijven, andere gemeenten, de provincie, huurdersorganisaties etc.

Wat doen we binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die samenhangen met de beleidsterreinen wonen en bouwen.

- **Wonen**

Er wordt binnen dit taakveld uitvoering gegeven aan het gemeentelijk woonbeleid, door middel van de woonvisie Lelystad 2016-2020. Deze visie vormt de basis voor het maken van nieuwe jaarlijkse prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties en wordt onder andere gebruikt voor de totstandkoming van de woningbouwprogrammering die gebruikt wordt als onderlegger voor het Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG). De uitvoering van de woonvisie vindt plaats in nauwe samenwerking met tal van partners en het gemeentelijk handelen is erop gericht plannen en initiatieven van anderen zo goed mogelijk te ondersteunen en te stimuleren. Daarnaast verstrekt het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) diverse leningen in opdracht van de gemeente Lelystad, denk aan de starterslening en de blijverslening. Ook wordt uitvoering gegeven aan de Huisvestingswet met een in 2019 in te voeren huisvestingsverordening.

- **Bouwen**

Er wordt uitvoering gegeven aan de Wabo, waarbij de gemeente diverse taken heeft op het gebied van omgevingsvergunningverlening, zoals constructieve veiligheid, ruimtelijke inpasbaarheid en rekeninghoudend met milieuaspecten. Naast deze uitvoeringskosten ontvangt de gemeente legesopbrengsten vanuit de verstrekte omgevingsvergunningen.

De beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien het voornamelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft.

Wat willen we bereiken binnen dit taakveld?

Er wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de doelstellingen uit de woonvisie Lelystad 2016-2020; 'goede en betaalbare woningen voor iedereen en goede woningen in prettige en gewilde woonwijken'. In lijn met het raadsprogramma wordt op stadsniveau gestuurd op de verhouding tussen sociale huurwoningen en al het andere aanbod (koopwoningen, vrije sector huur) in de verhouding 30%/70%. Conform het raadsprogramma maken we afspraken met de woningcorporaties over het realiseren van nieuwe sociale huurwoningen voor doelgroepen voor wie de wachttijden het langst zijn en/of om een doorstroom op gang te kunnen brengen. Binnen het marktsegment worden vooral ontwikkelingen in de middeldure huursector en koopwoningen in de categorie € 170.000-€ 270.000 gestimuleerd. Er wordt voorrang gegeven aan nieuwbouw op onafgemaakte plekken in de stad, waaronder Warande, het Stadshart en Bataviahaven. Dit moet er mede aan bijdragen dat Lelystad aantrekkelijk wordt en blijft voor mensen met economische en/of maatschappelijk binding aan Lelystad om hier te komen wonen of te blijven wonen. In lijn met het raadsprogramma wordt onderzocht wat nodig is om de wijken die gebouwd zijn in de jaren 70 en 80 te vitaliseren en te verduurzamen. Er wordt actief beleid gevoerd dat is gericht op de leefbaarheid in die wijken. Conform raadsprogramma wordt bij stadsrenovatie er naar gestreefd om te komen tot een betere verhouding tussen huur- en koopwoningen. Nieuwe woonvormen voor bijvoorbeeld ouderen die een bijdrage kunnen leveren aan het voor elkaar kunnen zorgen en het tegengaan van eenzaamheid (en daarmee het verminderen van de zorgvraag) krijgen ruimte. In 2019 zal tevens verder gewerkt worden aan het terugdringen van illegale kamerverhuur.

In 2019 zal de voorbereidingen op de Omgevingswet verder worden opgepakt, waarbij gedacht moet worden aan het opstellen van de Omgevingsvisie, het screenen van verordeningen en beleidsregels, zodat deze uiteindelijk 'Omgevingswet-proof' zullen zijn. Tegelijkertijd zal er in 2019 gewerkt worden aan het verder verbeteren van de dienstverlening.

Gerelateerde beleidsnota's

- Structuurplan Lelystad 2015
- Lichte actualisatie structuurplan 2015
- Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
- Woonvisie Lelystad 2016 - 2020
- Beleidsplan Wonen, Welzijn en Zorg in Lelystad 2016 - 2020

Gerelateerde verbonden partijen

- OFGV
- Veiligheidsregio

Portefeuillehouder: J. Sparreboom

2.3 Paragrafen

1. Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de verschillende gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten en wordt ingegaan op de consequenties daarvan voor de inwoners en bedrijven. Deze gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente.

Volgens artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf lokale heffingen te minste de onderstaande punten:

- de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de lokale heffingen;
- de geraamde inkomsten;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsuitgangspunten

In de kaderbrief 2019 – 2022 geeft de gemeenteraad richting aan de inhoudelijke en financiële strategie van de gemeente Lelystad voor de komende jaren. De voorgestelde richtinggevende kaders leiden tot besluiten om een programmabegroting voor 2019 op te stellen.

De door de gemeenteraad aangegeven richting leidt tot de volgende uitgangspunten voor de verschillende tarieven:

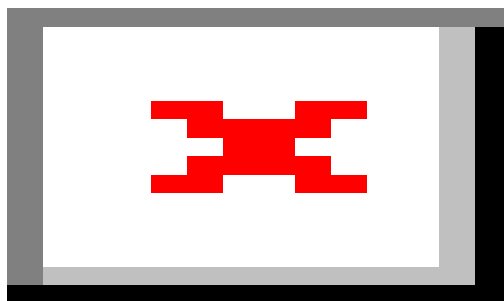
- De ozb-opbrengst wordt gecorrigeerd met het indexpercentage van 1,75 % en een correctie voor areaalvergroting;
- De tarieven van de rioolheffing voor woningen aan te laten sluiten bij het besluit rioolheffing GRP, die op termijn voorziet in een 100% kostendekkende rioolheffing. De rioolheffing voor niet-woningen worden conform door de gemeenteraad gestelde voorwaarden apart opgelegd;
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing.

- Het tarief van de hondenbelasting wordt één keer in de twee jaar met €2,26 aangepast. Op 1 januari 2018 heeft een verhoging van dit tarief plaatsgevonden, zodat voor het jaar 2019 geen verhoging van het tarief plaatsvindt.
- Precariobelasting kan nog tot en met 2021 worden geheven, daarna vervalt de precariobelasting voor openbare werken van algemeen nut;
- De legestarieven 2018 worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 1,75%, tenzij wettelijke voorschriften dit verhinderen of gemotiveerd wordt afgeweken;
- De tarieven van de lijkbezorgingrechten worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 1,75%;
- De tarieven marktgelden worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 1,75%;
- De tarieven liggelden Bataviahaven overeenkomstig te laten zijn met de tarieven van omliggende Lelystadse havens;
- De Bedrijveninversteringzone (BIZ) Larserpoort is in 2017 ingegaan. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de eigenaar naar een vast bedrag per belastingobject voor een periode van 5 jaar;

De reclamebelasting Stadshart Lelystad is in 2018 ingegaan. Het Ondernemersfonds wordt gevoed vanuit het instellen van een reclamebelasting, waarbij de gemeente een heffing instelt en de opbrengst, onder inhouding van de gemeentelijke kosten, als subsidie uitkeert.

Geraamde inkomsten

In onderstaande tabel zijn de inkomsten uit de lokale heffingen opgenomen zoals die binnen de gemeente Lelystad begroot zijn. Deze worden vervolgens per onderdeel toegelicht.

Toelichting op de diverse gemeentelijke belastingen

Binnen de gemeente kennen we verschillende soorten gemeentelijke belastingen, namelijk algemene belastingen, heffingen en rechten (leges).

De algemene belastingen

De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de algemene belastingen, waarvan de onroerende zaakbelasting (OZB) de omvangrijkste is. Bij het innen van deze belastingen bestaat er geen directe relatie tussen wat de burger betaalt en de door de gemeente geleverde dienst. Tot de lokale heffingen die bij de algemene

dekkingsmiddelen van de gemeente horen, behoren de OZB, parkeerbelastingen, hondenbelasting en de precariobelasting.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De OZB is een belangrijke eigen inkomstenbron voor de gemeente. Deze inkomsten worden onder andere gebruikt voor zaken als: wegen, cultuur, openbare verlichting, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs. Onder de naam 'onroerende zaakbelasting' worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken de eigenarenbelasting geheven:

- een eigenarenbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar eigenaar is van een onroerende zaak (bijvoorbeeld woning en/of bedrijf).

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt er voor elke individuele onroerende zaak een waarde vastgesteld. Aan de hand van de waarde wordt het te betalen bedrag aan onroerende zaakbelasting berekend. Middels een aanslag wordt het te betalen bedrag aan de belastingplichtige opgelegd.

Parkeerbelasting

In het kader van de parkeerregulering worden de volgende belastingen geheven:

1. een belasting terzake van het parkeren van een voertuig op een bij, dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen door het college te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
2. een belasting terzake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze.

De opbrengsten uit deze belastingsoort zoals in deze paragraaf weergegeven zijn gebaseerd op de huidige vastgestelde tarieven voor straatparkeren, garageparkeren en vergunningen. De vaststelling van de tarieven worden in de tarievennota aan de raad voorgelegd.

Hondenbelasting

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente Lelystad. In het verleden is afgesproken dat eenmaal per twee jaar een verhoging van de tarieven van de hondenbelasting met een vast tarief plaatsvindt.

De opbrengst hondenbelasting is een algemene opbrengst. Dit betekent dat de gemeente vrij is in het besteden van deze opbrengst. Met de opbrengst van deze belasting betaalt de gemeente onder meer maatregelen ter bestrijding en voorkoming van hondenuverlast, zoals het afschermen van kinderspeelplaatsen, zandbakken en speelweides, het aanbrengen van borden, uitlaatplaatsen voor honden en het maken van voorlichtingsmaterialen. Om eventuele hondenuverlast zo veel mogelijk te beperken ziet de milieupolitie toe op de naleving van de door de gemeente vastgestelde regels.

Precariobelasting

Onder de naam "precariobelasting" wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De gemeente mag tot en met 2021 precario heffen.

Collectieve dienstverlening (heffingen)

De heffingen behoren niet tot de algemene dekkingsmiddelen, maar dienen ter dekking van de kosten van de algemene dienstverlening. De belangrijkste heffingen zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Afvalstoffenheffing

Vanuit de wet is de gemeente belast met de inzamelverplichting van huishoudelijk afval. Het betreft hier bijvoorbeeld de wekelijkse inzameling aan huis van rest- en gft-afval en de inzameling en verwerking van andere huishoudelijke afvalstromen zoals papier, glas, textiel, grof huishoudelijk afval, etc. De kosten voor de

afvalverwijdering worden volledig doorgerekend aan de inwoners in de vorm van een afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

Vanuit de wet is de gemeente belast met verschillende zorgplichten op het terrein van water. Het betreft de zorgplicht voor afvalwater en de zorgplicht voor hemel- en grondwater. Het resultaat en de doelmatigheid van de maatregelen staat voorop, niet meer de wijze waarop de gemeente haar zorgplicht nakomt. De opbrengsten van de rioolheffing dienen te worden aangewend voor de nakoming van deze zorgplichten. Onder de naam "rioolheffing" wordt een heffing van de gebruiker van een eigendom geheven dat in gebruik of bestemd is als woning en niet-woning.

Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ-Larserpoort)

Gemeenten hebben met de Wet op de bedrijveninvesteringszones (Wet BIZ) de bevoegdheid om een gebied aan te wijzen (de bedrijveninvesteringszone (BIZ)). Daarbinnen mag een bestemmingsbelasting (de BIZ-bijdrage) worden geheven ter financiering van door een meerderheid van de bijdrageplichtigen extra voorzieningen. De voorzieningen dienen zowel het gezamenlijk belang van de ondernemers als het algemeen belang. Het gebruik van de BIZ is bedoeld om activiteiten en voorzieningen te realiseren op verzoek van de gezamenlijke ondernemers, maar die niet behoren tot het basisvoorzieningsniveau van de gemeente. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd.

Ondernemersfonds Stadshart

Door invoering van de reclamebelasting betalen de ondernemers in het Stadshart belasting. De opbrengst van de reclamebelasting wordt onder inhouding van de gemeentelijke kosten uitgekeerd als subsidie.

Individuele dienstverlening (rechten)

Naast belastingen heft de gemeente rechten in de vorm van leges voor de individuele dienstverlening aan haar burgers. Leges worden geheven als vergoeding voor een door de gemeente te verlenen individuele dienst. Deze dienstverlening kan bestaan uit het verstrekken van een paspoort of een uittreksel uit het bevolkingsregister, maar ook bijvoorbeeld uit de verlening van een bouwvergunning of een gebruiksvergunning.

Een aantal tarieven wordt door de Rijksoverheid voorgeschreven. In dit kader kan gedacht worden aan de te heffen leges voor het aanvragen van een verklaring omtrent gedrag, een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand en de leges voor het aanvragen van het Nederlanderschap. Daarnaast zijn er tarieven waaraan de Rijksoverheid een maximum gesteld heeft. De tarieven voor reisdocumenten zijn hiervan een voorbeeld.

Een van de speerpunten is ook het kostendekkend maken van de leges. In de meeste gevallen zijn de kosten ten opzichte van de in rekening gebrachte tarieven niet dekkend. Door de tarieven te verhogen wordt de onderdekking tegen gegaan. In principe dienen de lasten en de baten in evenwicht te zijn.

Leges Omgevingsvergunning.

Het aantal (grote) bouwprojecten, in de bouwsector neemt toe. Hierdoor wordt in deze programmabegroting voorgesteld de baten van de meerjarenraming voor de leges bouwvergunningen incidenteel iets naar boven toe bij te stellen.

Burgerlijke stand

De leges voor het sluiten van een huwelijk of geregistreerd partnerschap (burgerlijke stand).

Lijkbezorgingrechten

Op basis van de Verordening Lijkbezorgingrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven zullen conform de

vastgestelde inflatiecorrectie worden verhoogd. Dit om een kostendekkende exploitatie te kunnen realiseren.

Marktgeden

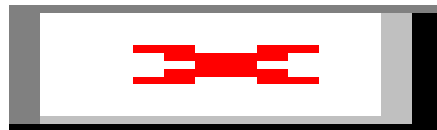
Marktgeld is een vergoeding voor het innemen van een standplaats op een plaatselijke markt. De hoogte hiervan wordt opgenomen in de verordening op de heffing en invordering van marktgeden.

Liggelden Bataviahaven

Het college heeft de visie en de uitgangspunten van Bataviahaven ter vaststelling voor aan de gemeenteraad voorgelegd, die ervoor zorgt dat Bataviahaven ook in de toekomst drager blijft van Lelystad Watersportstad. De voorgestelde uitgangspunten voor Bataviahaven zijn dat de haven een openbare haven is, die watergebonden evenementen faciliteert en fysieke ruimte reserveert voor gewenste activiteiten.

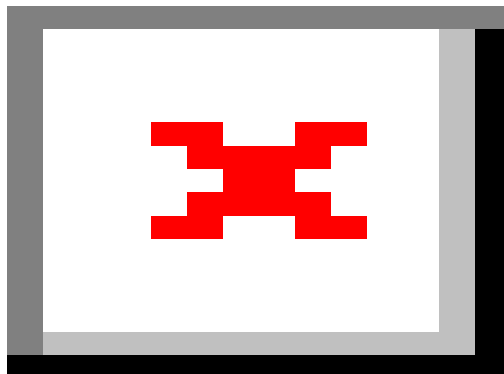
Lokale lastendruk

Aangezien niet voor alle onderdelen per belastingssoort kan worden aangegeven hoeveel de stijging in het begrotingsjaar 2019 is, zullen de tarieven waarschijnlijk tot de volgende indicatieve lastendruk leiden.

Lastendruk- vergelijking woonlasten 2018

Op de volgende pagina staat een vergelijking van de woonlasten in 2018 tussen Lelystad en de gemeenten in Flevoland en enkele met ons vergelijkbare gemeenten op basis van de categorisering centrumfunctie, sociale structuur en inwoneraantal, van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO). In de ranglijst is de gemeente met de laagste woonlasten de gemeente met het laagste rangnummer.

Kwijtschelding

Participatiewet (kostendelersnorm)

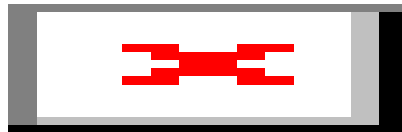
De kostendelersnorm is met ingang van 1 januari 2018 ingevoerd. Kort gezegd betekent deze norm dat als men een woning deelt met meer volwassenen, de bijstandsuitkering daarop wordt aangepast. Hoe meer personen van 21 jaar of ouder in de woning, hoe lager uw bijstandsuitkering. Want als er meer personen in één woning wonen, kunnen de woonkosten gedeeld worden.

Kwijtschelding particulieren

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te kunnen voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding van belasting worden verleend. De kwijtscheldingsnorm die in Lelystad wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben op bijstandsniveau (= gelijk aan de norm van 100%) of lager, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Kwijtschelding wordt alleen verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor de overige belastingen, zoals bijvoorbeeld de hondenbelasting of de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding Ondernemers

Net als natuurlijke personen kunnen er kleine ondernemers zijn die op een minimuminkomen uitkomen. Ze verkeren daarmee in dezelfde situatie als natuurlijke personen op bijstandsniveau. Om de kleine ondernemers die van een minimuminkomen dienen rond te komen de kans te geven om het ondernemerschap verder te ontwikkelen, zodat ze niet op een uitkering hoeven terug te vallen, is het wenselijk om kwijtschelding te verlenen. Daarnaast zou het de drempel van uitkeringsgerechtigde naar startende ondernemers kunnen verlagen en tevens de armoedeval. De uitkeringsgerechtigde geniet immers al kwijtschelding. De regels van de inkomens- en vermogenstoets voor particulieren geldt ook voor de ondernemers.

Kostendekkendheid heffingen en rechten

De kostendekkendheid van de heffingen/rechten verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de diensten en producten gemeente breed. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt dat de gemeente niet meer aan inkomsten/baten geniet (in rekening brengt) dan dat zij hiervoor aan kosten/lasten maakt om de diensten en producten te verwerken/leveren. De inkomsten/baten en de kosten/lasten zijn ontleend uit de begroting. De geraamde kosten zijn conform de nieuwe BBV-regels berekend.

Uitgangspunten- directe kosten en indirect toerekenbare kosten

De uitgangspunten die gehanteerd worden bij de berekening van de kostenkant bij ieder onderdeel zijn uit te splitsen in directe- en indirect toe te rekenen kostencomponenten. Kosten die rechtstreeks verband houden met hetgeen door de gemeente geleverd wordt drukken rechtstreeks op de desbetreffende afdelingsproducten. Voorbeelden zijn:

- Personeelskosten;
- Kapitaallasten;
- Groot- en dagelijkse onderhoudskosten.

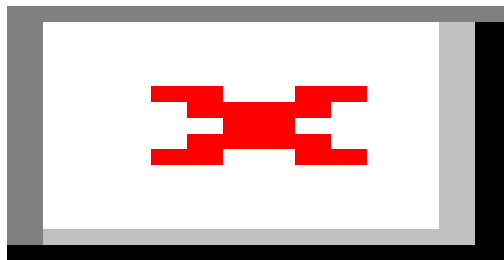
Naast de directe kosten zijn er nog een aantal 'indirect' toe te rekenen kostencomponenten, die eveneens onderdeel uitmaken van de totale berekening. Dit zijn kosten die niet rechtstreeks op het desbetreffende afdelingsproduct drukken, maar daar voor een zuivere berekening wel aan toe gerekend moeten/ mogen worden. Het gaat daarbij om:

- Toerekenbare BTW (alleen over de directe uitvoeringskosten, dit laat deze kosten met 21% toenemen);
- Toerekenbare concernoverhead (over de interne directe uren gerekend met een opslag van €45,50 per uur in 2019);
- Toerekenbare overige kosten (afhankelijk van de soort heffing worden bepaalde aanpalende kostencomponenten toegerekend, zo wordt bijvoorbeeld een deel van de reinigingskosten toegerekend aan de rioolheffing (straatvegen) en wordt een deel van de handhavingskosten toegerekend aan de afvalstoffenheffing).

In de passage hieronder wordt op basis van bovenstaande uitgangspunten ingegaan op de kostendekkendheid van elk van de (geclusterde) terreinen.

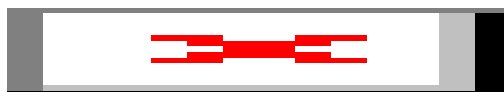
Heffingen

De afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Onderstaande tabellen geven inzicht in de geraamde inkomsten en de geraamde kosten. Via voorstel 26 wordt voorgesteld de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend te maken.

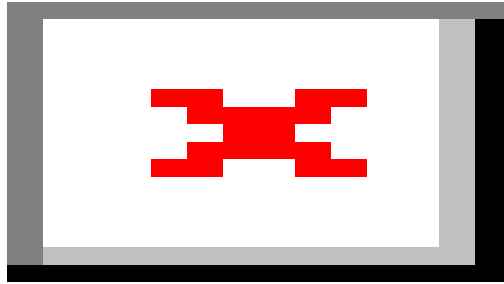

Leges

De kostendekkendheid van de leges is 44%.

Algemene dienstverlening (1e legestaakveld)

Dienstverlening vallen onder fysieke leefomgeving (2e legestaakveld)

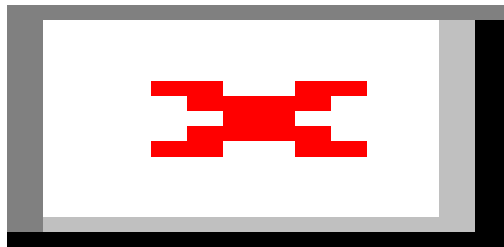
Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn (3e legestaakveld)

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

De ratio van het weerstandsvermogen wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de gewenste weerstandscapaciteit.

Leeswijzer

In deze paragraaf worden de risico's geïnventariseerd en afgezet tegen de beschikbare reserves. Er worden drie soorten risico's onderscheiden:

- Niet-financiële risico's of nog niet te kwantificeren risico's; dit zijn risico's die óf vooral imagoschade opleveren en niet zo zeer financiële schade. Of risico's die boven de markt hangen maar waarvan het nu nog niet in te schatten is wat de eventuele schade zou zijn.
- Acute risico's: risico's die op korte termijn spelen en waar maar weinig tijd is om bij te sturen. Deze worden afgezet tegen de hoogte van de algemene reserve.
- Niet-acute risico's: risico's waarbij we doorgaans wel de tijd hebben om bij te sturen, of die pas op termijn spelen. Ook zijn dit de risico's die altijd wel van toepassing zijn; bijv. zolang we garantstellingen en leningen verstrekken zullen we hier ook altijd een mogelijk risico lopen. De niet-acute risico's worden afgezet tegen de bestemmingsreserves.

Goed is nog om op te merken dat we alleen kijken naar de hoogte van de risico's versus de hoogte van de reserves en we constateren of dat voldoende is of niet. Er wordt niet daadwerkelijk geld gereserveerd of geormerkt uit die reserves. De afspraak met de raad is dat voor risico's met een kans van 75% of hoger een voorziening wordt getroffen. Omdat voor een voorziening dekking nodig is zal dan daar voor een voorstel worden ingediend.

Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1). In paragraaf 2.2 wordt vervolgens de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald (2.4).

2.1 Inventarisatie risico's

In deze paragraaf wordt de organisatiebrede inventarisatie van de risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. Risico's lopen in de uitvoering van ons werk is niet altijd te voorkomen. Wel zorgen we voor een goede administratieve organisatie. Dit is de basis voor het voorkomen van risico's en bestaat uit de volgende onderdelen:

Interne controle

Met de interne controle wordt gecontroleerd of de processen binnen gemeente Lelystad lopen zoals ze behoren te lopen, dus of de processen worden uitgevoerd zoals ze zijn bedoeld. Zo wordt niet alleen voldaan aan de toetsing op rechtmatigheid maar wordt ook inzicht verkregen in de beheersing van de interne processen. Bij de interne controle worden tevens de frauderisico's in kaart gebracht. Periodiek wordt dit besproken met de commissie van de rekening.

Integriteit

Vaak wordt integriteit gezien als het tegenovergestelde van fraude. Integriteit is echter veel meer dan dat: het omvat ook rechtschapenheid, betrouwbaarheid, onpartijdigheid, onkreukbaarheid en rechtvaardigheid. Het is voor een overheidsinstelling verplicht om een integriteitsbeleid in te voeren. In Lelystad is dit onder andere vormgegeven door het instellen van integriteitscoaches die gesprekken voeren in de organisatie over integriteit en is er een gedragscode integriteit.

Informatiebeveiliging

De gemeente Lelystad heeft een informatiebeveiligingsbeleid dat mede tot doel heeft dat vertrouwelijke informatie ook vertrouwelijk blijft en niet (moedwillig) openbaar wordt. Er worden regelmatig audits uitgevoerd om het niveau van informatiebeveiliging te controleren.

Accountantscontrole

Bij de gemeente Lelystad vindt twee keer per jaar een accountantscontrole plaats.

De kwaliteit van het systeem en de betrouwbaarheid van de informatie wordt door de accountant beoordeeld. Daarnaast toetst de accountant op rechtmatigheid. Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico's die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële risico's zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht van financiële risico's onderverdeeld in acute risico's en langere termijn risico's. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden. Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico's gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico's op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Risico-inventarisatie algemeen

Informatiebeveiliging en privacy

Veel overheidsinformatie is openbaar. Maar de gemeente heeft ook gegevens die beslist niet openbaar mogen worden zoals persoonlijke gegevens van burgers. Met de komst van de decentralisaties is de hoeveelheid privacygevoelige gegevens alleen maar groter geworden. Om de beveiliging van informatie te waarborgen heeft de gemeente informatiebeveiligingsbeleid en is er een functionaris belast met het controleren van de naleving ervan. Bij de organisatiebrede risico-inventarisatie komt informatiebeveiliging wel naar boven als hoog risico. Daarnaast dient de gemeente alert te zijn op cyber-aanvallen. Naast eigen (ICT) beheersmaatregelen, worden vanuit de InformatieBeveiligingsDienst factsheets aangereikt die de kans op incidenten verkleinen. In het kader van de AVG is het stappenplan Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van de VNG de leidraad. De kans op incidenten wordt als uitvloeisel van beleid en bijbehorende maatregelen verkleind. Desalniettemin, als een incident toch plaats zou vinden, kan de impact daarvan hoog zijn; het kan leiden tot imagoschade of er kan zelfs een boete opgelegd worden. Hoewel de kans op dat laatste als klein wordt beschouwd. Daarnaast kost het oplossen van beveiligingslekken in systemen wel steeds meer capaciteit en daarmee bestaat het risico dat dit ten koste gaat van andere geplande ICT-activiteiten.

Systeemwijzigingen

De afgelopen jaren zijn er in hoog tempo wijzigingen of uitbreidingen op ons afgekomen vanuit wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de Vennootschapsbelasting (Vpb) en de nieuwe regeling Besluit begroting en verantwoording (BBV). Deze wijzigingen kunnen zowel administratieve als mogelijk financiële gevolgen hebben. Eén daarvan is de Vpb: per 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor activiteiten waarmee de gemeente deelneemt aan het economische verkeer en in concurrentie treedt met de private sector. De invoering van deze vennootschapsbelastingplicht leidt tot een verplichte afdracht over winstgevendende activiteiten, zoals grondexploitaties, in de toekomst. Als de verwachte resultaten van het grondbedrijf in de komende jaren gehaald worden zoals nu voorzien, zal het grondbedrijf, door de opbouw van compensabele verliezen in de aanvangsjaren, pas rond 2023 feitelijk vennootschapsbelasting gaan betalen.

Omdat deze belastingplicht nieuw is voor overheidslichamen bestaat er op een groot aantal terreinen nog geen duidelijkheid over de uitleg van de wet. De gehanteerde methodiek van Lelystad is besproken met de Belastingdienst en in hoofdlijnen akkoord. Bij een aantal kleinere posten is er nog wat discussie / afwijkend standpunt. Het gevolg is dat gemeenten in de komende jaren zullen moeten leven met onzekerheid over de uiteindelijk verschuldigde belastingen.

Een andere wijziging betreft de fiscale regelgeving waarin nu nog is bepaald dat met de sportbeoefening samenhangende diensten van een sportvereniging aan haar leden zijn vrijgesteld van btw. Het Europese Hof van Justitie heeft in 2017 aangegeven dat btw-vrijstelling ook moet gelden voor diensten aan niet-leden. Het kabinet gaat op grond van deze uitspraak vanaf 2019 de verruiming van de btw-vrijstelling doorvoeren. Dit besluit wordt op dit moment door het ministerie van Financiën voorbereid. Het gevolg van deze wetswijziging is dat de terbeschikkingstelling van een sportaccommodatie door organisaties zonder winstoogmerk niet meer belast is tegen het verlaagde btw-tarief, maar dat het nultarief van toepassing is. Daardoor kan de btw op de kosten en (eerdere) investeringen van de sportaccommodatie (veelal het hogere tarief en dus voordelig voor exploitanten) vanaf 2019 niet meer teruggevorderd worden. Dit is een financieel nadeel voor veel verenigingen en gemeenten. In het kader van het Nationaal Sportakkoord komt als compensatie een subsidieregeling voor sportverenigingen van 87 miljoen beschikbaar. Voor gemeenten is om dezelfde reden 152 miljoen euro compensatie gereserveerd via de 'specifieke uitkering stimulerende sport' (SPUK). De regeling geldt voor 10 jaar. Op dit moment is nog niet duidelijk of en in welke mate ook niet-commerciële (gemeentelijke) sportbedrijven als exploitant van sportaccommodaties van de compensatieregeling gebruik kunnen maken. Daarmee is een risico aanwezig dat vanwege de invoering van de btw-vrijstelling de kosten voor de gemeente en het sportbedrijf Lelystad als eigenaar van gymzalen en sportaccommodaties zullen stijgen. De omvang van dit effect is op dit moment niet bekend.

Het is de verwachting dat de trend van nieuwe en gewijzigde regelgeving zich in het huidige hoge tempo blijft voordoen. Te denken valt aan het beter in control moeten zijn bij diverse fiscale onderwerpen of de toenemende druk die vanuit de verslagleggingsregels ons wordt opgelegd. Het is de vraag in hoeverre de trend wat betreft wet en regelgeving zich doorzet en in hoeverre dit intern opgelost kan worden. Het is mogelijk dat hiervoor in de toekomst meer capaciteit nodig is om het risico op negatieve financiële gevolgen te voorkomen. Hierop aansluitend geldt dit ook voor de toenemende juridisering binnen de maatschappij, met als gevolg dat er steeds meer en ingewikkeldere juridische trajecten binnen alle werkterreinen van de organisatie plaats vinden. De huidige positionering en formatie van de juridische medewerkers is niet meer in lijn met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en huidige organisatorisch processen. De komende periode zal onderzocht worden hoe dit probleem ondervangen kan worden en wat de eventuele financiële gevolgen zijn.

Juridische geschillen bij vergunningen

Momenteel lopen er geschillen tussen de gemeente en ondernemers m.b.t. de nieuwe wijze van verlenen van aanwezigheids- en exploitatievergunningen. Mocht de gemeente in het ongelijk worden gesteld in deze procedures, dan loopt de gemeente het risico - wanneer de ondernemer tevens een schadeclaim heeft ingediend - deze claim zal slagen.

Risico planschade

Planschade is financiële schade die optreedt met betrekking tot de waarde van grond en/of bouwwerken als gevolg van een wijziging van een bestemmingsplan. Momenteel lopen er geschillen tussen de gemeente en ondernemers m.b.t.

planschade. Als de gemeente in het ongelijk wordt gesteld inzake besluitvorming over een gevraagde tegemoetkoming in de vergoeding van gestelde planschade, kan dit leiden tot aanzienlijke betalingen. Zeker als hierover nog wettelijke rente verschuldigd is. Of en in welke mate dit het geval zou kunnen zijn, is afhankelijk van de uitkomst van de gang naar de rechtbank.

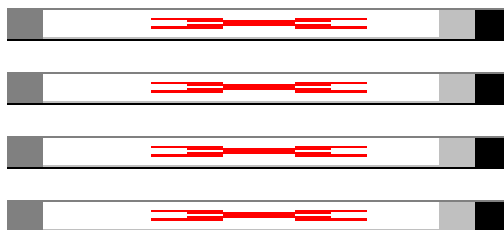
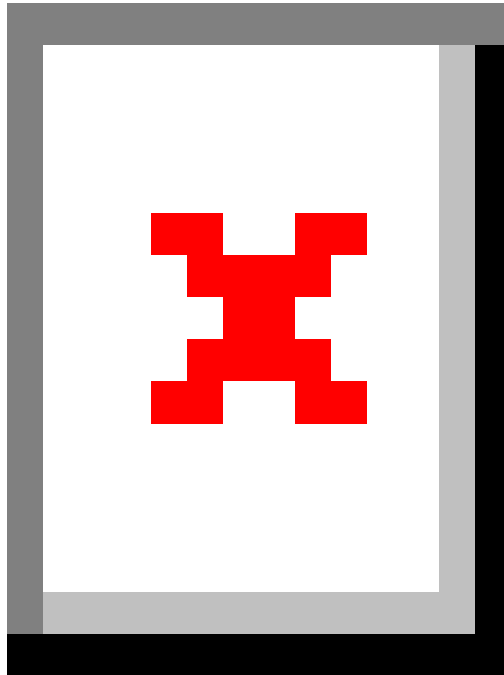
Gesubsidieerde culturele instellingen

Geconstateerd wordt dat de grote gesubsidieerde culturele instellingen veel moeite hebben om de reeks taakstellingen op de subsidies volledig te realiseren. Ondanks alle door de instellingen getroffen maatregelen, nadert de bedrijfsvoering van deze instellingen een kritische grens. De kans bestaat dat instellingen bij tegenvallers óf de maatschappelijke output moeten beperken óf een beroep doen op de gemeente voor extra financiële middelen indien beperking van activiteiten niet wenselijk is. Sinds 2016 heeft de gemeente diverse subsidiemaatregelen genomen waardoor het risico kleiner geworden is.

Risico-inventarisatie financieel

Hierna worden de risico's genoemd die een mogelijk concreet financieel effect kunnen hebben. Deze worden meegenomen in de berekening van de gewenste weerstandscapaciteit. De risico's zijn ingedeeld in acute en lange termijn risico's om zo inzichtelijk te maken met welke risico's rekening moet worden gehouden bij het bepalen van de omvang van de Algemene Reserve. De risico inventarisatie van het

Grondbedrijf is hierin integraal meegenomen.

Benodigde risicobuffer grondbedrijf

De hierboven genoemde risico's van het grondbedrijf betreffen mogelijke wijzigingen

in de programmering van de grondexploitaties. Daarnaast worden de risico's gedurende de duur van de grondexploitatie gekwantificeerd door de grondexploitaties op 9 risico's en 6 kansen te analyseren. Het gaat dan om 'systeemrisico's zoals een lagere of hogere rente, of een langere of kortere doorlooptijd van een exploitatie. Kans maal omvang (van verlies of winst) leidt tot een risicofactor. Deze risicofactor wordt in geld vertaald, te weten de gewenste risicobuffer. Deze risicoanalyse wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de situatie per 1 januari van het betreffende jaar. Per 1 januari 2019 bedraagt de benodigde risicobuffer naar verwachting € 9,3 miljoen, wat inhoudt dat binnen het gemeentelijke weerstandsvermogen dit bedrag aanwezig moet zijn voor genoemde risico's. Deze benodigde berekende risicobuffer Grondbedrijf wordt sinds de begroting 2015 meegenomen in de totaal benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Van bovenstaande geïnventariseerde risico's kan een onderverdeling gemaakt worden naar risico's waarvoor acuut toegankelijk weerstandsvermogen noodzakelijk is en risico's waar op de lange termijn het weerstandsvermogen toereikend moet zijn. De acute risico's zullen in de algemene reserve moeten worden afgedekt, de overige risico's in het overige weerstandsvermogen.

- ? Totaal benodigd acuut: €591.000,-
- ? Totaal benodigd langere termijn: €9.257.000 (risicobuffer grondbedrijf) + €7.431.000 (lange termijn risico's) = €16.688.000.

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit, volgens de BBV, zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan de raad een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingmethoden).

Algemene Reserve

De Algemene Reserve is bedoeld om onvoorziene financiële tegenvallers op te vangen; die risico's waarbij er niet tijdig maatregelen genomen konden worden om het risico op te vangen of te beperken, oftewel acute risico's. Dit uit zich meestal in een tekort bij de jaarrekening.

De hoogte van de Algemene Reserve bedraagt €7.155.000 per 31-12-2018 (begrote eindstand). De norm voor de Algemene Reserve is bij de begroting 2015-2018 vastgesteld op €6.000.000. De hoogte van de Algemene Reserve voldoet dus aan de norm.

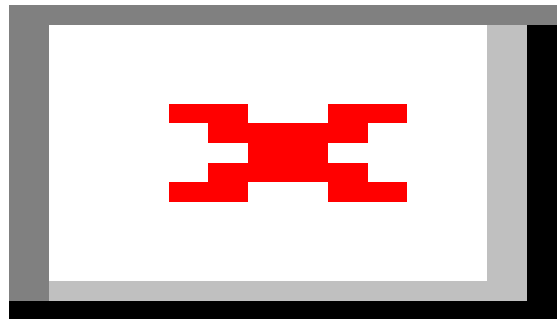
Bestemmingsreserves

Bij de weerstandscapaciteit worden ook de bestemmingsreserves betrokken. Bestemmingsreserves zijn weliswaar ingesteld voor een bepaald doel, maar de raad

kan besluiten deze middelen alsnog op een andere manier te besteden. Voor de gemeente Lelystad geldt dat alle reserves onderdeel van het weerstandsvermogen uitmaken met uitzondering van die reserves waar een beklemming op zit, de uitzonderingen zijn:

- Dienstverlening / Telefonie
- Egalisatiereserve VO
- Reserve ISV
- Reserve Ontwikkeling Stad (ROS)
- Reserve Parkeren
- Reserve begraafplaats
- Het bekleemde deel van de Egalisatiereserve weerstandsvermogen

De totale weerstandscapaciteit wordt in onderstaande tabel weergegeven.

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

Van bovenstaande geïnventariseerde risico's kan een onderverdeling gemaakt worden naar risico's waarvoor acuut toegankelijk weerstandsvermogen noodzakelijk is en risico's waar op de lange termijn het weerstandsvermogen toereikend moet zijn. De acute risico's zullen in de Algemene reserve moeten worden gedekt, de overige risico's in het overige weerstandsvermogen. De risico inventarisatie hiervoor in de paragraaf geeft aan dat de acute risico's worden ingeschat op ruim € 591.000,- . Bij de begroting 2015 - 2018 is de norm van de Algemene Reserve bepaald op € 6 miljoen. De Algemene Reserve is daarmee toereikend voor de acute risico's. Voor de langere termijn risico's is nodig € 7.431.000,- + € 9.257.000 (risico op Grondexploitaties). Daarmee bedraagt de totaal benodigde weerstandscapaciteit voor langere termijn risico's ca. € 16,7 miljoen, beschikbaar aan bestemde reserves is ca. € 39,3 miljoen. Uit bovenstaande kunnen we concluderen dat het weerstandsvermogen voldoende is om de risico's op te kunnen vangen.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten

(voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers

Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)

De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad“ (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd, geeft een onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van een kwaliteit volgens het 'basisscenario' van het KSP.

Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2095. Het onderdeel 'riolering' is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2016-2021) dat op 30 juni 2015 door de raad is vastgesteld.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende werkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.

Zijn de DO en GO ingrepen niet voldoende om de functionele kwaliteit te waarborgen, dan worden bij de voorbereiding van GO, aanvullende maatregelen voorgesteld. Dit is het geval bij functieveranderingen, onder andere door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig verkeer, invoeren politiekeurmerk veilig wonen). De werkzaamheden in het GO worden opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (I-GOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Gebouwen

De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA's, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc.. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daarop volgende jaar voorbereid. De bekostiging is enerzijds onderdeel van de reguliere begroting (DO) en anderzijds via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)

Op grond van de Auteurswet van 1912 ligt er een verantwoordelijkheid bij de eigenaar voor het beheer van een kunstwerk. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt dus ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De 'Zuil van Lely' ondergaat om het jaar tevens een technische inspectie naar de constructie.

ICL

De onderhoudsvoorzieningen worden deels gevuld met ICL-middelen en deels met gemeentelijke (eigen) middelen. Deze voorzieningen zijn de dekkingsbron voor de kosten van het groot onderhoud van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Het KSP-scenario ten aanzien van de kwaliteit van de openbare ruimte geldt onverkort als uitgangspunt voor berekening van de onderhoudskosten. Op de lange termijn toont de Meerjarenraming (MJR) een tekort aan middelen. De afgelopen jaren is de ICL-bijdrage geëvalueerd en zijn hier verschillende adviezen over uitgebracht. Uitgangspunt moet zijn dat Lelystad als een normale gemeente moet kunnen functioneren. De Raad van openbaar bestuur (Rob) is van oordeel dat het Rijk zich in het verdere vervolg niet moet inlaten met een beoordeling van concrete bezuinigingen omdat de gemeente Lelystad geen artikel-12 gemeente is. De fondsbeheerders van het gemeentefonds hebben besloten om als uitgangspunt de benaderingswijze van de Rob te kiezen waarbij de ICL-bijdrage geleidelijk wordt verlaagd gedurende een periode van 10 jaar. In onderstaande tabel wordt het effect op de ICL-bijdrage getoond van het besluit van de minister dat is genomen naar aanleiding van de evaluatie en het advies daarover van de Rob. Daarnaast is de gemeente verplicht om het tekort dat de MJR toont op te lossen door het verhogen van de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorzieningen. Deze aanzuivering dient ook in een periode van 10 jaar te worden gerealiseerd en is verwerkt in de begroting 2018 - 2021. Dit betekent tevens dat het jaarlijks provinciaal verslag, uitgevoerd conform de beschikking dd. april 1996, waarin de provincie Flevoland verslag doet aan de minister van BZK over de besteding van de ICL-gelden komt te vervallen.

Uitwerking in plan van aanpak

De geleidelijke verlaging van de ICL-bijdrage heeft gevolgen voor het totaal aan beschikbare middelen voor het onderhoud van de kapitaalgoederen. Daarnaast is in het raadsprogramma 2018 - 2022 opgenomen dat de tevredenheid op het gebied van beheer en onderhoud moet verbeteren en de kosten beheersbaar moeten blijven. Het na te streven kwaliteitsniveau zal dan ook moeten worden bijgesteld. Daarbij zal enerzijds rekening moeten worden gehouden met de gewenste beeldkwaliteit en anderzijds met de instandhouding van de kapitaalgoederen en onderhoudbaarheid op lange termijn. Daarvoor zal een plan van aanpak worden opgesteld om de kwaliteitsniveaus bij te stellen en op grond daarvan zal een herijking plaatsvinden van de MJR zodat de kaders helder zijn waarbinnen het onderhoud kan worden uitgevoerd en welke kwaliteitsniveaus daarbij mogen worden verwacht.

Meerjarig verloop onderhoudsvoorzieningen

Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen, zie onderstaande tabel. De begrote eindstand van de verschillende voorzieningen in de jaren heeft betrekking op het saldo van de verwachte onttrekking en storting.

Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen en incidenteel op basis van separate besluitvorming.

Onderhoudsplannen:

- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

4. Financiering

De basis voor het handelen van de gemeente op het gebied van financiering is de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van gemeenten. Voor Lelystad is deze regelgeving vertaald in het treasurystatuut.

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Dat blijkt uit de volgende twee randvoorwaarden:

- Het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen (het verstrekken van leningen en het eventueel uitzetten van deposito's) moeten een prudent karakter hebben en mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

Risicobeheer financieringsportefeuille

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente wordt geconfronteerd met sterke rentestijgingen voor haar lopende geldleningen. In het algemeen wordt dit risico beperkt door het gespreid over de lopende jaren afsluiten van langlopende geldleningen met een vast rentepercentage.

Kredietrisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt bij het verstrekken van geldleningen aan rechtspersonen die in financiële problemen kunnen komen. Vanwege de invoering van het schatkistbankieren moeten decentrale overheden de liquiditeitsoverschotten verplicht beleggen bij de Staat der Nederlanden. Eind 2013 is de wet FIDO op dit punt aangepast.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat de gemeente op de korte termijn niet genoeg geld beschikbaar heeft of kan krijgen om aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen, wordt het liquiditeitsrisico genoemd. De afgelopen jaren was er steeds sprake van een liquiditeitstekort met name door substantiële investeringen. Om een goed inzicht te krijgen in de vraag hoeveel moet worden geleend en met welke looptijd, zal aandacht worden geschonken aan de liquiditeitsprognose.

Debiteurenrisico

Er bestaat een risico dat gemeentelijke debiteuren hun rekeningen niet (op tijd) betalen. Dit risico wordt beperkt door debiteuren vooraf te laten betalen, opbrengsten tijdig te innen en het monitoren van de dubieusheid van vorderingen en tegenpartijen conform de richtlijnen op dit gebied.

Eisen wet FIDO

Publieke taak en prudent beleggen

Conform het treasurystatuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen en de uitzettingen een prudent karakter kennen.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is in de wet FIDO een norm opgenomen ten aanzien van de maximale omvang van de kortlopende schulden (korter dan 1 jaar), de zogenaamde kasgeldlimiet. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het dienstjaar. Voor 2019

bedraagt deze limiet dan circa €21,6 miljoen. Bij dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet, wordt een deel van de kortlopende schuld omgezet in een langlopende schuld (geldlening langer dan 1 jaar).

Renterisiconorm

De renterisiconorm ziet vooruit en is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico t.o.v. de renterisiconorm in beeld gebracht.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de periode 2019 tot en met 2022 het maximale renterisico lager is dan de renterisiconorm. Dit betekent dat de renterisiconorm, op basis van deze cijfers, niet overschreden zal worden. Bij het aantrekken van nieuwe langlopende leningen wordt ervoor gezorgd dat zodanige modaliteiten worden gekozen, dat de renterisiconorm niet overschreden wordt. Het blijft echter mogelijk dat in een bepaald jaar meer langlopende leningen moeten worden aangetrokken dan voorzien (meer dan maximaal nodig is om binnen de norm te blijven). In dat geval vindt vooroverleg met de provincie plaats.

Eisen Besluit Begroten en Verantwoording (BBV)

Met ingang van begrotingsjaar 2018 wordt de berekeningswijze van onze omslagrente (interne rekenrente) voorgeschreven. De totaal doorberekende interne rente moet gelijk zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2019 blijft gehandhaafd op 1%. In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Financieringsbehoefte

De behoefte aan nieuwe externe financieringsmiddelen is afhankelijk van een aantal zaken: de gemeentelijke vaste activa en voorraden bouwgrond, ontwikkeling van de lange interne financieringsmiddelen, ontwikkeling van de bestaande schuldpositie en de mutaties in het gemeentelijk werkkapitaal. Op basis van de balansprognose is het financieringstekort 2019 geraamd op € 53,5 miljoen. Van dat tekort mag maximaal € 21,6 miljoen kortlopend worden gefinancierd (kasgeldlimiet). Het restant van afgerond € 35 miljoen zal middels langlopende geldleningen moeten worden aangetrokken.

Rentevisie

Korte rente kenmerkt zich door sterke fluctuaties. Wanneer de inflatie laag blijft, zal de korte rente zich op een laag niveau begeven. In 2018 zijn de korte rentes zeer

laag met een niveau van rond de -0,30%. Het ruime monetaire beleid van de ECB zal naar verwachting worden in 2019 worden afgebouwd. De verwachting voor 2019 is dat de korte rente licht stijgend is. Op het moment dat het economisch perspectief beter wordt de inflatie omhoog gaat en het monetair beleid van de ECB verkrappt wordt, zullen de korte rentetarieven snel stijgen.

De lange rentes liggen nog altijd op zeer aantrekkelijke niveaus. Door de afnemende liquiditeitsopslagen van banken, blijven de absolute niveaus zeer interessant. De verwachting voor 2019 is dat de lange rente tussen 1% en 2% zal bewegen. Onderstaande grafiek laat zien dat de rentes enorm kunnen fluctueren. In de rentestrategie moet de gemeente hier prudent mee omgaan.

5. Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering worden de actuele ontwikkelingen beschreven op het gebied van het beheer van de middelen die worden ingezet om de doelen, zoals beschreven in de taakvelden, te verwezenlijken. In deze paragraaf zullen de diverse aspecten van de bedrijfsvoering per thema worden behandeld. Binnen onze bedrijfsvoering is een aantal ontwikkelingen meerjarig relevant. Voor 2019 liggen daar net iets andere accenten dan in 2018.

Veranderende samenleving, mederwerker tevredenheid en krapte op de arbeidsmarkt

De budgetten voor de bedrijfsvoering zijn de afgelopen jaren steeds gekrompen. Tot nu toe is de organisatie in staat geweest deze bezuinigingen op te vangen. Tegelijkertijd bevindt de gemeente Lelystad zich te midden van een veranderende samenleving die een gemeentelijke organisatie vereist die daarop inspeelt. Voor het vaststellen van doelen en de realisatie daarvan is een effectieve (ver)binding met vele inwoners, bedrijven en andere partners in de stad noodzakelijk. Dit betekent anders opereren en veel meer vanuit co-creatie in en met de stad. Met als gevolg invloed van de stad op de beslissingen en daarmee veranderingen in hiërarchie en besluitvormingsprocessen. Meer verantwoordelijkheden bij de medewerkers in de eerste lijn, weerstand bieden tegen 'risico-regel-reflex' en organiseren vanuit de leef- en werkwereeld in de stad. Wij blijven hiermee experimenteren en hierop doorontwikkelen. Niettemin zien we dat dit het nodige van onze (nieuwe) medewerkers vraagt. Al voor het komende jaar voorzien wij een uitdaging om goed personeel te werven en te behouden. We stellen daarom in 2019 een veel sterkere strategie voor arbeidsmarktcommunicatie op. Behulpzaam daarbij is dat uit de meest recente MTO blijkt dat medewerkers in Lelystad zeer tevreden zijn. De inzetbaarheid is doorgaans goed en het verzuim is het afgelopen jaar sterk gedaald. Hier is een kanttekening echter op zijn plaats. Door toenemende (bestuurlijke) ambities en dus werkzaamheden, hogere eisen aan onze werkzaamheden en krapte op de arbeidsmarkt, zal het op zich een prestatie zijn om de huidige mooie cijfers ook in 2019 te behouden.

Integraler werken en zelforganisatie

De andere manier van werken vormt een uitdaging en geeft energie maar zorgt er tegelijkertijd voor dat de organisatie onder druk staat. Het is daarin van belang de belasting van de organisatie in het algemeen maar zeker van de medewerkers individueel, nauwlettend in de gaten te houden en bespreekbaar te maken. Om de nieuwe manier van werken te ondersteunen wordt het werk zoveel mogelijk verdeeld op basis van kwaliteiten en talenten waarbij op alle niveaus zelforganisatie een belangrijk organisatieprincipe is. De overtuiging is dat toenemende zelforganisatie

zal leiden tot betere werkverdeling en uiteindelijk het werkplezier, inzetbaarheid en de effectiviteit van de organisatie zal vergroten. Om ondersteunend te zijn aan een flexibeler en integraler manier van werken is recent het management van de organisatie gewijzigd. Enerzijds werken we nu met één concern team dat aanspreekbaar is op het lijnmanagement en waar de teams rechtstreeks onder vallen. Lelystad heeft in die zin een platte organisatie gekregen. Anderzijds wordt in 2019 ruim aandacht besteedt aan het versterken van ons integraal strategisch platform. Naast de concernmanagers, zal een aantal concernstrategen gaan functioneren. In plaats van "verticaal" leiding geven, zullen zij horizontaal door onze organisatie verbanden leggen en daarbij onze organisatie op strategisch vlak versterken. Vanuit een integrale en nadrukkelijk toekomstgerichte blik, ontwikkelen zij ons interne en externe netwerk. Om daarmee, met inzet van eenieders kwaliteit en kunde, tot een nog breder gevoed en optimaal op de samenleving passend beleid, te helpen creëren. Tevens acteren de concernstrategen op complexe dossiers in de driehoek tussen samenleving-bestuur-organisatie.

Omgevingswet

Ook in 2019 vraagt de invoering van de omgevingswet het nodige van ons. De omgevingswet heeft namelijk aanzienlijke gevolgen voor de interne organisatie van de gemeente. De overheid wil met de omgevingswet een flinke transformatie van het fysieke domein in gang zetten. Dat betekent in de praktijk vooral een nieuwe manier van werken. Het accent verschuift van plantoetsing en vergunningverlening naar het faciliteren van nieuwe plannen en initiatieven en het begeleiden van de initiatiefnemende burger. Deze nieuwe manier van werken vereist een totaal andere manier van participatie, met nieuwe rollen voor medewerkers van organisaties en ook dus van medewerkers van de gemeente. Een heel aantal "reguliere werkprocessen" zal voor 2021 een fundamentele verandering moeten ondergaan. Processen moeten opnieuw worden ontworpen teneinde als gemeente sneller te kunnen beslissen, dan wel de inspanningen

van de burger beter te kunnen beoordelen, of veel meer vanuit open data ons eigen afwegingskader inzichtelijk te maken. Met name in 2019 is nog een slag t.a.v. het juist afstemmen alle van gemeentelijke data in het ruimtelijk domein op elkaar en snel en adequaat gegevensbeheer. Daarnaast zijn inspanningen erop gericht de medewerkers voor te bereiden op deze werkcultuur waarbij niet alleen kennis maar een aantal competenties zoals, communicatieve vaardigheden, onderhandelen, verbinden, overtuigingskracht, omgevingssensitiviteit en flexibiliteit nog belangrijker worden. Deze moeten in balans worden gebracht met vaardigheden die weliswaar nog steeds gewenst zijn maar minder op de voorgrond zullen treden zoals bijvoorbeeld toetsend vermogen. Hiervoor is in deze begroting een begrotingsvoorstel opgenomen.

Digitalisering en datagestuurde werken

Eén van de blijvende speerpunten in de bedrijfsvoering is een adequate informatievoorziening en -informatiestructuur waardoor de continuïteit van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers kan worden blijven gewaarborgd is en verder kan worden geoptimaliseerd. Informatie-architectuur is hierin een sleutelwoord. Digitaal, integraal en effectief worden informatieprocessen in de keten op elkaar aangesloten. Daarnaast investeren we ook in 2019 in het op een hoger plan tillen en zowel intern als extern toegankelijker maken van onze data. Dit zijn eerste stappen richting meer datagestuurde werken en –beleidsvormen – ambities die de gemeente Lelystad nadrukkelijk heeft.

Invoering nieuw financieel systeem en normalisatie

Twee bijzonderheden in 2019 zijn de invoering van een nieuw financieel systeem en de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA). Op 1 januari 2020 moet de normalisatie van de ambtenarenpositie een feit zijn. De implementatie hiervan

vraagt het nodige van onze organisatie in 2019. Bijna alle personeelsregelingen moeten worden aangepast, aanstellingen moeten worden omgezet in reguliere arbeidscontracten etc. Dit zal gepaard gaan met regelmatige voorlichting en gesprekken met medewerkers binnen de organisatie.

De organisatie gaat de huidige financiële applicatie vervangen. Het huidige softwarepakket Decade4 is ruim 18 jaar oud en heeft de grenzen bereikt op het gebied van functionaliteit en het kunnen voldoen aan hedendaagse werkwijze. Ook vinden veel medewerkers Decade4 complex en gebruiksonvriendelijk. Het systeem wordt eind 2019 vervangen door Unit4 Financials van leverancier Unit4. Nadruk bij de keuze voor deze oplossing lag daarbij op:

- Gebruiksvriendelijkheid
- Flexibiliteit (gemakkelijk aan te passen)
- Standaard pakket zonder maatwerk
- Optimale ondersteuning van werkprocessen
- Een softwaresysteem dat draait in de cloud.
- Mogelijkheid tot delen basisgegevens

Binnen de wettelijke mogelijkheden willen we informatie met ketenpartners en derden delen met behulp van standaarden. Het uitgangspunt is dat beschikbare databronnen worden gebruikt en geen duplicatie van gegevens plaatsvindt.

Concernbrede bedrijfsvoering

De kosten voor de concernbrede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op een product in taakveld 0. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoeringskosten nader gespecificeerd.

In uitzonderingsgevallen kan het nodig zijn een volledig integrale kostprijs weer te geven, bijvoorbeeld bij subsidieregelingen en de berekening van kostendekkendheid van heffingen en legestarieven. Hierbij wordt voor de productieve formatie (uitgaande van 1250 uur per fte) een bedrijfsvoeringsopslag van €45,50 per uur gehanteerd.

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om zo een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt. Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b en c:

- b) verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

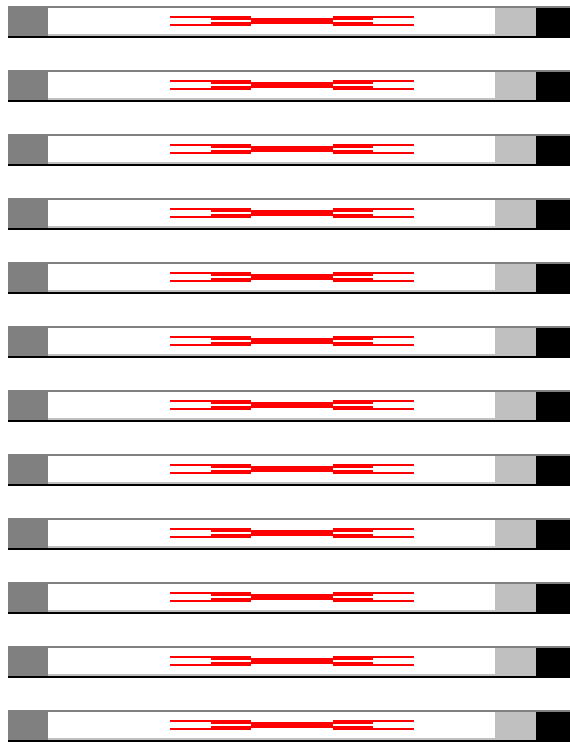
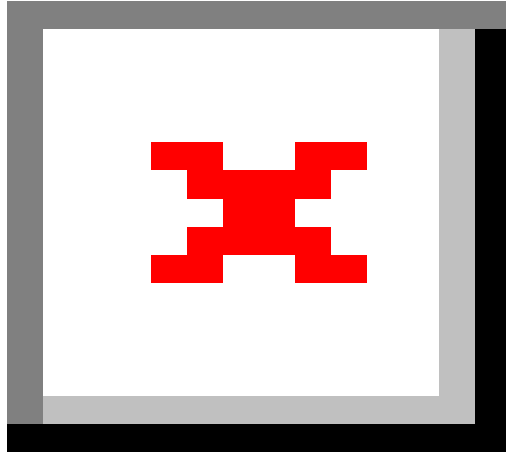
c) financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

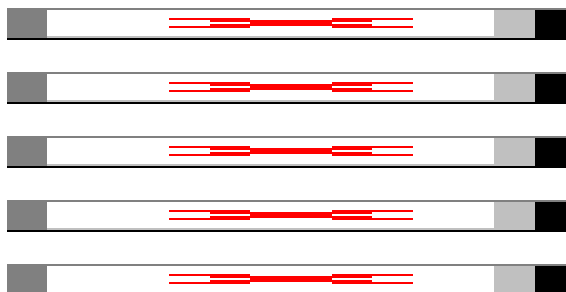
Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in het kader Verbonden Partijen dat op 9 februari 2016 is vastgesteld door de raad.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt zoals gezegd een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf. Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar;
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Voorts wordt een globaal beeld geschetst van ontwikkelingen die van invloed zijn op de grondmarkt en de grondexploitaties. Daarnaast wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de actuele prognoses van de te verwachten resultaten en worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Proces

In het kader van beleidsvorming en kaderstelling is de laatste jaren gewerkt met een 2-jaarlijkse cyclus van een kader MPG en een Raam MPG waarin onderscheidenlijk kaders werden gesteld (bijv. parameters en uitgiftesnelheid) en de kaders werden verwerkt. Deze werkwijze doet onvoldoende recht aan de snelheid van ontwikkelingen die momenteel plaatsvinden. Bovendien schrijft de BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) voor dat jaarlijks wordt geactualiseerd en waar nodig wordt bijgesteld ten einde een getrouw beeld te geven van de vermogenspositie van de gemeente. De cyclus wordt als volgt. Bij de begroting worden de jaarbudgetten geactualiseerd op basis van de MPG die bij de jaarrekening wordt vastgesteld. Indien er bij de begroting wijzigingen worden voorzien die financiële effecten tot gevolg hebben dan worden deze via deze paragraaf gemeld, zo mogelijk met een indicatieve doorrekening van de gevolgen. Bij jaarrekening worden deze gevolgen – zijnde voorgestelde wijzigingen- in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen dan wordt dit via een separate herzien grondexploitatie aan u voorgelegd.

Wat is grondbeleid?

Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Om dit grondbeleid te kunnen voeren kan een gemeente gronden aankopen met als doel deze gronden om te vormen naar bouwrijpe grond en vervolgens te verkopen of in erfpacht uit te geven (BBV; notitie 2016).

Actief en / of faciliterend grondbeleid

De gemeente kan kiezen – en heeft dit in het verleden veelvuldig gedaan – voor actief grondbeleid waarbij zelf gronden worden gekocht, in productie worden genomen om vervolgens als bouwrijpe grond te verkopen. Dat hieraan risico's zijn verbonden is de afgelopen crisis duidelijk geconstateerd. Het alternatief kan zijn ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren door middel van bestemmingsplannen en het verlenen van vergunningen. Met faciliterend grondbeleid is directe sturing en regie

beprekter mogelijk maar zijn tegelijkertijd de risico's kleiner. Aan beide vormen zijn dus voor- en nadelen verbonden. Lelystad kiest waar nodig voor actief grondbeleid en waar mogelijk voor een faciliterende rol.

Marktperspectief: ruimtelijk programmeren

Woningbouw

Hoewel er in Lelystad nog geen sprake is van een absoluut overspannen markt zoals in de grote steden is de vraag en afzet afgelopen periode aanmerkelijk toegenomen. Dit beeld blijkt ook uit het feit dat de gemeente veel wordt benaderd door projectontwikkelaars over mogelijkheden voor bouwprojecten. De druk om te acquireren is hierdoor afgenomen en de vraag om een meer structurende rol neemt toe. Inherent aan marktwerking is dat door ontwikkelaars begrijpelijkerwijs steeds de best renderend vastgoed ontwikkeling nastreven. Het is voor de gemeente zaak om via een ruimtelijke programmering sturing te geven aan een goede programmatische afweging.

In de crisis is behoudend geïnvesteerd in de voorraad bouwgrond. Door de aantrekkende markt neemt de vraag om bouwgrond toe waardoor er – vooral in de Warande- extra gronden bouwrijp worden gemaakt, mede ook om een divers aanbod (prijsklasse, projectmatig en particulier opdrachtgeverschap) te kunnen blijven aanbieden. Gelet op het reeds geïnvesteerde vermogen blijft het van groot belang de nodige voorzichtigheid te betrachten waar het nieuwe investeringen betreft. In het verlengde hiervan het verstandig om –ondanks de voorspoedige markt- een goede afwegingen te maken in het ontwikkelen van (nieuwe) bouwlocaties in de stad en vooral ook vast te houden aan eerder vastgestelde prioriteit gebieden zoals het centrum en de Warande en daarnaast ook de onafgemaakte gebieden.

Bedrijventerrein

De vooruitzichten voor onze bedrijventerreinen blijven positief. Door uitbreiding van het vliegveld en de vestiging van het enorme distributiecentrum is dit gebied behoorlijk op de kaart gezet. Met ook de realisatie van de Flevokust haven en bijbehorende bedrijventerrein kan er een divers pallet aan kavels worden aangeboden. De economie zit op landelijk niveau duidelijk in een stijgende lijn. De economie van de MRA groeit sneller dan die van Nederland en andere Europese locaties. Lelystad heeft de ruimte om bedrijven met een vraag naar grote kavels te faciliteren.

Gronduitgifte

De toegenomen verkoop van gronden betekent dat, meer dan in het verleden, in het belang van de organisatie, efficiëntie en uniformiteit gezocht wordt naar methoden om de structuur op de toegenomen vraag af te stemmen. Een van de mogelijkheden is om met vaste partners te werken waar het gaat om projectontwikkeling. Door een lijst met vaste partners kan mogelijk versnelling van de woningbouwopgave worden gerealiseerd. Tegelijkertijd geeft dit mogelijkheden om door screening vooraf de procedures rondom aanbestedingen te vereenvoudigen.

Daarnaast wordt gewerkt om juridische processen te vereenvoudigen en te versnellen. Hiermee kunnen potentiële kopers sneller en vooral ook duidelijker geholpen worden. Voorbeelden zijn Algemene verkoopvoorwaarden en nieuwe afspraken omtrent optieverlening, reserveringen en de daarmee samenhangende doorlooptijden.

Grondprijsbeleid

Afgelopen jaren werd steeds gewerkt met vastgestelde grondprijzen die per grondexploitatie enigszins konden verschillen. Door de aangetrokken markt wordt geconstateerd dat de grondprijzen sterk stijgen. Het gemeentelijk beleid is geënt op marktconformiteit. De grondprijs is hierbij de resultante van de marktprijs (ex btw) minus de stichtingskosten (bouw- en bijkomende kosten). Om de marktconformiteit te bepalen zijn er verschillende methoden mogelijk.

1. Een eigen residuele berekening; dit is mogelijk als de uitgangspunten bekend zijn zoals het bouwplan, VON prijzen, stichtingskosten.
2. Aanbesteding op prijs. Inschrijving door marktpartijen / kopers op een perceel bouwgrond.
3. Taxatie door een ter zake deskundig taxateur. Bij nieuwe locaties of bijzondere functie kan de marktconformiteit worden bepaald door een extern taxateur. Hoewel het voorzichtigheidsprincipe leidend blijft zullen de grondprijzen in de grondexploitaties naar verwachting opwaarts worden bijgesteld.

Bouwkosten

Vastgoed

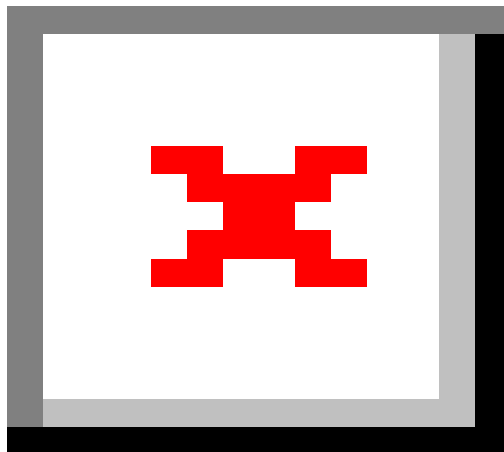
Ook de bouwkosten voor vastgoed stijgen door de toegenomen vraag. Bij residuele prijsbepaling wordt gebruikt gemaakt van externe openbaar beschikbare bouwkosten informatie. Indien hiervan wordt afgeweken dan wordt dit gemotiveerd.

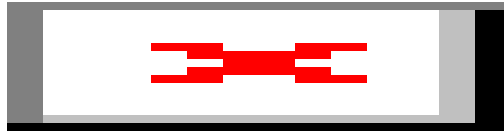
Civiel

Door de toegenomen vraag naar woningen en dus naar bouwgrond wordt er druk geconstateerd op de voor de aanbesteding beschikbare budgetten. De aanbestedingsvoordelen ten opzichte van de budgetten zoals behaald tijdens de crisis zijn aanmerkelijk kleiner. Gezien de verschillen in aanbesteding die optreden als gevolg van omvang en soort werk wordt vooralsnog vastgehouden aan de gemiddelde 2% kostenstijging jaarlijks.

Saldi grondexploitaties per 1/1/2018

Het totaaloverzicht van de grondexploitaties is als volgt:

Risico's

De risico's van de grondexploitaties zijn geactualiseerd. Deze zijn integraal onderdeel van de risicoparagraaf van de begroting. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2014 van de gemeente Lelystad is onder andere bepaald dat de reserves van het Grondbedrijf worden opgeheven en het benodigde weerstandsvermogen van het grondbedrijf voortaan een onderdeel is van het totale benodigde weerstandsvermogen van de gemeente Lelystad. De risico's worden nog wel expliciet in beeld gebracht en de systematiek van de risico inventarisatie en berekening is niet veranderd. Dit bevordert het totale beeld van risico's van de gehele organisatie en geeft daarmee een beeld van de totale gewenste dan wel benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens afgezet tegen het beschikbare weerstandsvermogen van waaruit conclusies kunnen worden getrokken in hoeverre gemeente Lelystad de mogelijke financiële gevolgen van die risico's op kan vangen. Deze afweging vindt plaats op concernniveau (risicoparagraaf begroting).

Op peildatum 1 januari 2018 is het risicopercentage berekend op 3.92%. Dit was 4,11% bij de MPG 2017. Op basis van dit percentage en het saldo van de nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten is per 1 januari 2019 een risicobuffer benodigd van afgerond €9.3 miljoen. Per 1 januari 2018 was dat €10,4 miljoen. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- Grondexploitaties woningbouw: Parkwijk, Buitenhof, Kempenaar 15 Centrada, Kempenaar 2 Sen. Won, Lelystad-noordwest, Hanzepark, Suyderseeboulevard, Schoener-west, Kust-Batavia-Haven, Kust-Houtribhoogte, Werkeiland en Warande 1e deelgebied voor ca. €7,4 miljoen;
- Grondexploitaties bedrijventerreinen: Oostervaart-oost, Noordersluis, Noordersluis-zuidoost, Rivierenbuurt-zuidoost, Flevopoort, Flevokust en Larserpoort voor ca. €1,7 miljoen;
- Overige grondexploitaties – Bataviastad, Larserplein en MFA Eiland Warande voor ca. €0,2 miljoen.

Naast deze expliciete systematische risico's binnen de vastgesteld grondexploitaties is er ook nog sprake van een aantal aanvullende specifieke risico's. Deze worden, net als de benodigde risicobuffer van het Grondbedrijf, in de risicoparagraaf van de begroting opgenomen.

8. Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente

en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Het Interbestuurlijk Toezicht IBT betreft de volgende toezichtgebieden:

- Huisvesting Statushouders
Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.
- WABO (Bouwen en Milieu)
Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving (Milieu en bouwen) en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.
- Ruimtelijke Ordening
De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.
- Monumenten en archeologie
Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermd stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving.
- Archief Toezicht
Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorziening.
- Financieel Toezicht
In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schulddispositie.

Verantwoording naar de Provincie

Het streven is de IBT verantwoording van de toezichtgebieden te integreren in de P&C documenten zoals de begroting en de jaarrekening. Het proces zal uiteindelijk zoveel mogelijk als volgt verlopen: In de jaarrekening worden de resultaten benoemd van de bovengenoemde beleidsterreinen. In de bestuursovereenkomst met de provincie zijn afspraken gemaakt over het informatiearrangement en de toezichtcriteria. De provincie beoordeelt of de gemeente het goed of slecht doet op de verschillende onderdelen. In de begroting die daarop volgt komen de verbeteracties aan de orde op die punten waarvan in rekening is gebleken dat verbeteringen noodzakelijk zijn. In de onderhavige begroting wordt in deze opstartfase alleen ingegaan op de onderdelen in het financieel toezicht. Deze is in het hoofdstuk financiële positie toegelicht. De komende 2 jaar wordt de IBT verantwoording in de Begroting en jaarrekening verder uitgebreid met de overige onderdelen IBT. Er is gekozen voor deze gefaseerde invoering omdat voor de hierboven benoemde terreinen de momenten van verslaglegging niet of beperkt kunnen worden gesynchroniseerd met de P&C-cyclus. Om uiteindelijk een volledige synchronisatie en integratie te kunnen bereiken zullen diverse regelingen en voorschriften hierop moeten worden aangepast. Het is nog niet bekend wanneer dit

punt bereikt kan worden. Tot dat moment zullen de IBT-onderwerpen noodgedwongen gefragmenteerd aan de raad worden aangeboden. In de hieronder staande informatie en tabellen wordt kort ingegaan op de IBT-informatie en de daaruit resulterende beoordeling voor wat betreft Financiën.

Financiën

In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd ("groen"), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt ("oranje"). Buiten deze bandbreedte geldt "rood". De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden.

Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment.

=> Pijler 1: begrotingsevenwicht

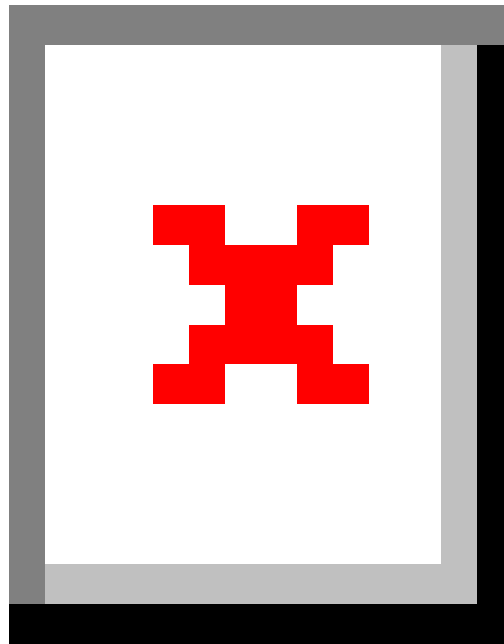
De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reël in evenwicht (materieel evenwicht) en uit de meerjarenbegroting blijkt dat het aannemelijk is dat dit evenwicht jaarlijks wordt gecontinueerd.

=> Pijler 2 en 3: weerstandsvermogen en schuldpositie

Geen van deze pijlers is ongunstig. Geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen, die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.

In ambtelijk overleg zijn de indicatoren en bijbehorende normering besproken die de pijlers zoals hierboven operationeel maken. Deze worden hieronder weergegeven.

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

Conclusie:

Pijler 1 - begrotingsevenwicht geeft aan dat het begrotingsevenwicht voor de jaren 2019-2021 sluitend is (gunstig) en met ingang van 2022 niet sluitend is (ongunstig). Structureel begrotingsevenwicht betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). Na verwerking van de in deze programmabegroting voorgestelde begrotingswijzigingen komt de eindstand van 2022 uit op €926.000 nadelig en is er een taakstelling opgelegd om deze jaarschijf sluitend te maken. In opmaat naar de kadernota 2020 – 2023 wordt deze taakstelling verder uitgewerkt in mogelijke bezuinigingsopties. Indien het op dat moment noodzakelijk blijkt zal de raad worden voorgesteld een aantal van deze bezuinigingsmogelijkheden te effectueren, zodat er weer een begrotingsevenwicht ontstaat.

Pijler 2: Weerstandsvermogen

Conclusie:

Pijler 2 weerstandsvermogen geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot het gemeentelijk weerstandsvermogen. De weerstandsratio's acuut en -niet acuut kleuren beide groen, wat betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om de geïnventariseerde risico's op te vangen (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Het kengetal solvabiliteit geeft weer in hoeverre er *geen schulden* op het bezit rusten. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of er bij een onmiddellijke liquidatie van de gemeente genoeg geld over zou blijven om alle schulden te vereffenen. Het kengetal geeft in een percentage aan welk deel van het bezit op de linkerzijde van de balans niet met schuld is belast en in fictieve zin vrij komt als al het gemeentebezit vandaag wordt verkocht. Enkele jaren geleden maakten de voorzieningen nog deel uit van de solvabiliteitsberekening, zoals door de VNG werd voorgeschreven. In de verplichte set indicatoren die door het BBV wordt voorgeschreven zijn de voorzieningen buiten de definitie van de solvabiliteitsratio gehouden. De BBV definitie luidt nu: het totaal aan eigen vermogen - in de vorm van reserves - gedeeld door het totale balansvermogen, maal 100%.

Als signaleringswaarde voor de solvabiliteitsratio geldt wat de VNG en de provinciaal toezichthouder betreft een percentage van 20% (Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% bevindt een gemeente zich op glad ijs. Maar gemeenten in Nederland gaan vanwege het artikel 12 vangnet uit de Financiële Verhoudingswet niet failliet en worden nooit geliquideerd. Daarom heeft dit kengetal ondanks deze signaalwaarde maar beperkte waarde. De vraag of de gemeente de schuldverplichtingen met zijn inkomen kan betalen zonder het voorzieningenniveau te veel onder druk komt, is veel belangrijker' (Houdbaarheidstest gemeentefinanciën – Vereniging van Nederlandse Gemeenten, januari 2016).)

. Het meerjarig beeld van de ontwikkeling van de solvabiliteit is vooral gebaseerd op balansprognoses. Het is de verwachting dat het eigen vermogen jaarlijks zal afnemen, voornamelijk als gevolg van de overstap van annuïtair- naar lineair afschrijven. De raad heeft besloten de hieruit voortvloeiende hogere afschrijvingslasten tot en met 2037 te dekken uit de egalisatiereserve weerstandsvermogen. Met ingang van 2038 is er een omslagpunt en wordt de reserve weer aangezuiverd tot en met 2060. Voornamelijk als gevolg van deze besluitvorming is het de verwachting dat de solvabiliteit zich onder de 20% zal begeven in de aankomende jaren.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Deze ratio vloeit voort uit de afspraken die gemaakt zijn binnen het IBT. Inmiddels is deze ratio gelijk aan de door het BBV voorgeschreven ratio voorraadquote. Voorraden grond brengen een inherent risico met zich mee, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De gemeente heeft relatief veel grondvoorraad en dat is ook wat dit kengetal weergeeft.

Pijler 3: Schuldpositie

Conclusie:

Pijler 3 schuldpositie geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot de gemeentelijke schulden. De schuldquote is de netto schuld uitgedrukt in een percentage van de inkomsten en geeft een indicatie van de druk die rente en aflossing hebben op de exploitatie. De netto schuldquote loopt de komende jaren enigszins op door onder meer de investering in de SVOL, maar blijft meerjarig (ruim) onder de door de raad gestelde norm van 100%.

De debt-ratio is de tegenhanger van de binnen de vorige pijler beschreven solvabiliteitsratio en geeft het aandeel van het vreemd vermogen in het totale vermogen of totale activa aan (totale activa en totale vermogen is gelijk aan elkaar). Hieruit kan worden opgemaakt hoeveel procent van het totale vermogen uit vreemd- en eigen vermogen bestaat.

De voorraadquote is hetzelfde als het kengetal grondexploitatie, zoals dat binnen de vorige pijler is beschreven.

9. Onderzoeksagenda

In de begrotingsbehandeling van de programmabegroting 2018 - 2021 in de raad heeft het college aangegeven meer vorm en inhoud te geven aan de onderzoeksagenda. Buiten de reguliere onderzoeken die periodiek worden uitgevoerd en aan de raad worden aangeboden wordt in deze paragraaf specifiek in gegaan op die onderwerpen die kunnen worden gekarakteriseerd als artikel 213A onderzoek. De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid.

In de passage hieronder worden, conform de verordening 213A, één doelmatigheidsonderzoek en twee doeltreffendheidsonderzoeken genoemd die in 2019 worden uitgevoerd. Per onderwerp wordt op hoofdlijnen de onderzoeksvraag en de aanleiding, het verwachte oplevermoment en zo mogelijk een toelichting op de onderzoeksmethode beschreven.

1 - Onderzoek naar het verandervermogen van de organisatie

Hoe gaat de organisatie om met verandering? Aangevuld met de vraag en is de organisatie dan ook in staat om de verandering in de organisatie te borgen? Deze vraag is interessant maar ook relevant niet alleen de ambtelijke organisatie een ontwikkeling doormaakt onder andere richting zelf organisatie en het schrappen van hiërarchie, maar ook omdat externe ontwikkelingen de nodige verandering vragen. Vanuit de samenleving kijkt men tegenwoordig op een andere manier naar de overheid. Daarnaast verandert wet- en regelgeving of is er nieuwe wetgeving op komst. Dit vraagt iets van de flexibiliteit en verandercapaciteit in de organisatie en bij de individuele medewerkers. Maar naast de mogelijkheid om te leren en te kunnen veranderen ook om deze te internaliseren en te borgen in de organisatie.

Als onderzoeksmethode is gekozen voor een externe visitatie van de organisatie door een team van drie of vier personen met verschillende werkgebieden en verschillende expertise. Op die wijze wordt de organisatie door een 'aantal mensen van buitenaf' een spiegel voorgehouden. Verwachte verzending van de resultaten aan de raad is juli 2018.

2 - Toekomstbestendigheid van de juridische functie

Onderzoek naar hoe de juridische kwaliteit (ook) voor de toekomst te borgen. Wat en waar zitten in dat licht bekeken de kwetsbaarheden dan wel uitdagingen. De gemeente wordt in toenemende mate geconfronteerd met groeiende en veranderende wet en regelgeving zoals privacywetgeving en invoering omgevingswet. Daarnaast is er nadrukkelijke aandacht vanuit de maatschappij

(belangengroeperingen, pers, instellingen, bedrijven en inwoners) bij het juist toepassen van die wet en regelgeving en een groeiende 'claimcultuur'. Meer dan in het verleden leiden geschillen tot juridische procedures met mogelijke (financiële) claims tot gevolg. Met het oog op deze ontwikkeling is het noodzakelijk vroegtijdig te anticiperen en mogelijke knelpunten en uitdagingen in beeld te brengen ten einde de kwaliteit van de juridische functie te kunnen blijven borgen. Verwachte oplevermoment resultaten en verzending aan de raad juli 2019.

3 - De totstandkoming van het Kwaliteitstructuurplan

Onderzoek naar het proces waarop het KSP is opgesteld en daaraan gekoppeld de vraag of het instrument voldoet aan de behoefte namelijk het iken en richten van de jaarlijkse beheersinspanningen.

Mede naar aanleiding van de besluitvorming als gevolg van de ICL evaluatie moet het meerjarig beheer en onderhoudsplan openbare ruimte worden herijkt. In dat plan worden de beheer inspanningen geformuleerd en gepland ten einde een gewenst kwaliteitsniveau van de openbare ruimte te kunnen bewerkstellingen. Bij definiëring van de verschillende kwaliteitsniveaus van onderhoud en de koppeling aan onderhoudsmaatregelen en intervallen wordt het kwaliteitsstructuurplan (KSP) gebruikt. De vraag is of het vigerende KSP daarin nog voldoet in termen van inhoud en totstandkoming en op die manier afdoende basis biedt voor opstellen van maatregelpakketten en meerjarige doorrekeningen.

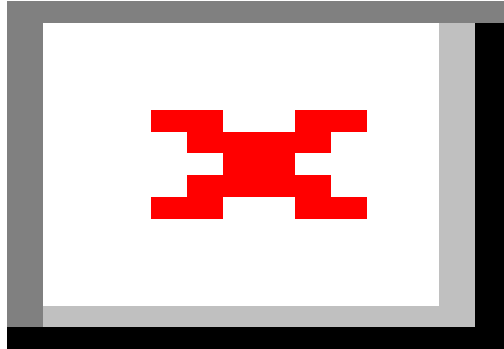
Naast deze onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en wordt er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Zicht op Lelystad, Leefbaarheidsindex, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

3. Financiële begroting

3.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

3.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Dit hoofdstuk bevat de specificatie van baten en lasten per programma zowel voor de exploitatie als de reserves (taakveld 0.10 mutatie reserves wordt in de tabel op de volgende pagina uitgesplitst naar taakveld). In het volgende hoofdstuk komt de financiële positie van de gemeente Lelystad aan de orde. De in deze programmabegroting 2019 – 2022 voorgestelde begrotingsbijstellingen uit het volgende hoofdstuk zijn nog niet in deze cijfers verwerkt (dat volgt pas na raadsbesluit).

In de paragraaf IBT is de uitsplitsing van deze baten en lasten gemaakt naar incidenteel en structureel.

Grondslagen begroting

1. De begroting is opgesteld conform de nieuwe BBV richtlijnen die van toepassing zijn per 1 januari 2017.
2. De voorstellen uit het financieel perspectief 2019 – 2022 die betrekking hebben op het gemeentefonds zijn gebaseerd op de informatie uit de meicirculaire 2018.
3. De begroting is opgesteld in constante prijzen.

3.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen - structureel

3.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen - structureel

De beginstand van deze programmabegroting 2019 – 2022 is gelijk aan de door de raad vastgestelde eindstand van de programmabegroting 2018 – 2021. Na deze beginstand volgt een overzicht van de door het college voorgestelde bijstellingen op het begrotingssaldo, eindigend in de eindstand van deze programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020 – 2022. In de pagina's daarna wordt ieder voorstel afzonderlijk van een toelichting voorzien.

A. Onontkoombaar / actualisaties

Als gevolg van de invoering van de tienjarige geldigheidsduur voor paspoorten en identiteitskaarten voor volwassenen per 9 maart 2014, neemt het aantal aanvragen van deze documenten vanaf 2019 gedurende vijf jaar fors af. Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een paspoort of identiteitskaart hebben aangevraagd hoeven hun document immers pas vanaf 2024 te vervangen. Dit heeft gevolgen voor gemeenten, voor zowel de organisatie als de gemeentelijke begroting. Deze maatregel vraagt om toenemende flexibiliteit en bredere inzet van de eigen medewerkers maar biedt tevens mogelijkheden om de toenemende druk op de kwaliteit en kwantiteit (o.a. op het gebied van adresonderzoeken en het tegengaan van adres- en identiteitsfraude) van de tweede lijn binnen de huidige formatie op te vangen. Daarnaast kan met behulp van een flexibele schil direct worden gestuurd op de behoeftebepaling in het aantal aanvragen.

Voorgesteld besluit:

1. Op basis van bovenstaand voorstel 'Reisdocumentendip' de begroting 2019 en de meerjarenraming bedragen: -€307.000 in 2019, -€317.000 in 2020, -€300.000 in 2021 en -€275.000 met ingang van 2022.

Naar aanleiding van de in 2016 doorgevoerde BBV wijzigingen zijn de aan het beheer van onroerend goed verbonden baten en de lasten vanuit de grondexploitatie structureel overgebracht naar de reguliere begroting. Het uitgangspunt bij deze overgang was dat de beheerskosten gedekt moeten worden uit de opbrengsten die met het vermogen gegenereerd kunnen worden. In de praktijk blijkt de binnen dit taakveld beschikbare ruimte voor de activiteiten van de vastgoedjuristen te krap. In de afgelopen jaren moest er dan ook aanvullende juridische capaciteit worden ingehuurd. Tegelijkertijd was er sprake van extra pacht- en verhuuropbrengsten, wat maakt dat er per saldo geen sprake was van een nadelige afwijking. Om juridische vastgoed- en dossierkennis fundamenteeler / langduriger te borgen en de inhuur - overeenkomstig de wens van de raad - verder terug te dringen wordt voorgesteld met ingang van 2019 de formatie van de vastgoedjuristen structureel uit te breiden met 1 fte. Samen met de toegenomen rentelasten, als gevolg van de toegenomen uitgifte in erfpacht, resulteert dit in een benodigde dekking van €116.000. Voorgesteld wordt deze structurele lasten met ingang van 2019 budgetneutraal te dekken uit de hogere pacht- en verhuuropbrengsten.

Voorgesteld besluit:

2. Op basis van bovenstaand voorstel 'Beheer onroerend goed' de begroting 2019 en de meerjarenraming budgetneutraal bij te stellen met €116.000.

Met ingang van de tweede helft van 2018 is er sprake van structureel hogere opbrengsten binnen het taakveld beheer onroerend goed. Er is een zonnepanelenpark van 30 hectare gerealiseerd op een gedeelte van Flevokust, waarbij het gevestigd opstalrecht resulteert in structureel hogere inkomsten ter grootte van €80.000. Tegelijkertijd is er ook sprake van structureel hogere lasten van € 10.000 met name in verband met jaarlijkse maatregelen voor ontsluiting van het zonnepanelenpark. Daarnaast spelen er tal van infrastructurale- en fysieke ontwikkelingen in dit gebied, waar voorbereidende werkzaamheden voormoeten worden uitgevoerd en waar

flexibel op moet kunnen worden ingespeeld. De ontwikkeling van een havenbedrijf voor Flevokust, waarvoor in de loop van 2018 nog nadere voorstellen zullen worden uitgewerkt, is hier een voorbeeld van. Verder gaat het om de uitvoering van haalbaarheidsstudies en het jaarlijks actualiseren van een 10 jaarprogramma voor ruimtelijke plannen. Voorgesteld wordt om met ingang van 2019 hiervoor een ontwikkelbudget beschikbaar te stellen ter grootte van €70.000 en de totale lasten budgetneutraal te dekken uit de hogere inkomsten.

Voorgesteld besluit:

3. Op basis van bovenstaand voorstel 'Opstalrecht en ontwikkelbudget beheer onroerend goed' de begroting 2022 structureel budgetneutraal bij te stellen met €80.000.

In de besluitvorming van de programmabegroting 2018 - 2021 heeft de raad een amendement aangenomen, waarbij er een aantal wenselijke voorstellen van dekking werden voorzien. Een onderdeel van dit amendement was dat de *structurele kosten* die onderdeel uitmaakten van het voorstel 'Visie Lelystad Digitaal 2020' in de jaren 2018 - 2021 incidenteel gedekt moesten worden via een onttrekking vanuit de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS).

Tijdens deze raadsvergadering is door het college al aangegeven dat deze structurele kosten in de jaren na 2021 (denk aan kapitaallasten, licentiekosten en dergelijke) als onontkoombaar voorstel terug zullen komen bij het opstellen van de programmabegroting 2019 - 2022. Het besluit om de visie uit te gaan voeren houdt namelijk in dat er op incidentele basis intensiveringen worden uitgevoerd, die uiteindelijk resulteren in een structurele kostencomponenten enerzijds en kostenbesparingen anderzijds. Het saldo tussen deze structurele kosten en deze structurele besparingen wordt in dit onontkoombare voorstel opgevoerd.

Voorgesteld besluit:

4. Op basis van bovenstaand voorstel 'Lelystad digitaal 2020' de meerjarenraming met ingang van 2019

Bij de behandeling van de programmabegroting 2018 - 2021 heeft de raad een amendement aangenomen waarin er ter dekking van enkele wenselijke voorstellen een taakstelling inhuur is ingeboekt met ingang van 2019. Het college heeft tijdens de besluitvormende raadsvergadering aangegeven geen aanvullende taakstelling op de organisatie neer te willen leggen en dit onderwerp terug te laten komen bij de kaderbrief 2019 - 2022.

Het college heeft aangegeven dat er administratieve bezwaren bestaan bij het inboeken van een dergelijke taakstelling. Inhuur is op zichzelf geen taakveld of afdelingsproduct, maar een kostensoort. Bezuinigen op inhuur betekent dus een discussie over op welke inhuur precies moet worden bezuinigd. Links- of rechtsom leidt dit amendement tot een toenemende werkdruk en zullen prestaties niet (op tijd) geleverd kunnen worden. Het is een nieuwe taakstelling op de organisatie, waarbij alles overziend het de vraag is hoe wenselijk een dergelijk voorstel is als gekeken wordt naar de effecten.

In de afgelopen jaren is er namelijk een cumulatieve bezuiniging op de organisatie gelegd van bijna 8,5 miljoen euro. Bovendien is er tegelijkertijd sprake geweest van een sluimerende taakvermeerdering, die eveneens heeft gezorgd voor een extra druk op de organisatie. Het spreekt voor zich dat de druk op de organisatie in de afgelopen jaren steeds verder is toegenomen als gevolg van deze ontwikkelingen. In

de afgelopen jaren moest er steeds worden geschakeld om vorm en inhoud te kunnen geven aan deze veranderingen. Om meer met minder te doen. Bij het waarmaken van deze hoge ambities is er continue gestreefd naar het optimaliseren van de bedrijfsvoering, waarbij de 'wendbaarheid' van de organisatie een kritische succesfactor is gebleken. Een belangrijk onderdeel hierbij is dat afdelingen de ruimte en verantwoordelijkheid krijgen om in iedere situatie de meest optimale afweging te maken ten aanzien van de benodigde inzet. Het uitgangspunt hierbij is dat de prestaties geleverd moeten worden binnen de in de begroting beschikbare middelen. De keuze om bijvoorbeeld vacatureruimte niet in te vullen of binnen de materiële budgetten te kiezen voor externe inhuur wordt weloverwogen gemaakt. Daarom wordt voorgesteld deze taakstelling ongedaan te maken.

Voorgesteld besluit:

5. Op basis van bovenstaand voorstel 'Taakstelling inhuur' de begroting 2019 en de meerjarenraming €350.000.

In het sociaal akkoord hebben het kabinet en sociale partners (werkgevers en werknemers) afgesproken dat ze extra banen gaan creëren voor mensen met een arbeidsbeperking (30 tot 50% arbeidsproductiviteit). Dit is de zogenaamde Wet Banenafpraak. De overheid heeft hier als werkgever ook een eigen verantwoordelijkheid in het zorgdragen voor 25.000 banen tot 2024, wat resulteert in het aantal van 25 banen voor de gemeente Lelystad. In de afgelopen twee jaar is gebleken dat dit in zeer beperkte mate te realiseren is op reguliere functies. Ondertussen is de quotum wet ingegaan, wat betekent dat bedrijven/gemeenten die niet voldoen aan deze wetgeving boetes zullen krijgen. Binnen de gemeente Lelystad is de oplossing gevonden in de samenwerking met Concern voor Werk, zodat aan deze wetgeving kan worden voldaan. Voor het op termijn creëren van 25 banen zijn echter wel middelen noodzakelijk.

Voorgesteld besluit:

6. Op basis van bovenstaand voorstel 'Garantiebanen' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 bedragen: -€135.000 in 2019, -€140.000 in 2020, -€150.000 in 2021 en -€160.000 met ingang van 2022.

De eisen op het gebied van privacy en informatiebeveiliging (IB) nemen toe, onder andere als gevolg van de horizontale en verticale verantwoording die sinds 2017 van kracht is geworden (www.ensia.nl). Over de volle breedte van de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten (BIG) is er voor gemeenten sprake van toegevoegde taken en een uitgebreider bereik. Een voorbeeld hiervan is een onvermijdelijke externe IT-audit die moet worden uitgevoerd. De Chief Information Security Officer (CISO) is in dit geheel belangrijk, want het is zaak om bij te blijven. Hackers gaan steeds geavanceerder te werk, terwijl het werk steeds digitaal wordt en in de cloud staat opgeslagen.

Ook op het gebied van privacy geldt dat er nieuwe verplichtingen gelden, gelet op de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Zo moet er een Functionaris Gegevensbescherming (FG) worden aangesteld, die fungeert als interne toezichthouder op privacy. Ook moeten er registers worden bijgehouden van gegevensverwerkingen en moeten er bewerkersovereenkomsten worden opgesteld. Daarnaast moeten er privacy impact assessments en audits worden uitgevoerd, moet er voorlichting worden gegeven en moet een eventueel datalek op een adequate

manier worden afgehandeld. De nationale toezichthouder controleert de naleving van deze regels en mag boetes uitdelen aan organisaties die zich er niet aan conformeren.

Op dit moment is er 1 medewerker zowel CISO als FG. Door de hierboven beschreven toenemende onvermijdelijke werkzaamheden is dat niet meer te behappen. Bovendien is er sprake van een onwenselijke functievermenging, omdat de FG (deels) toezicht zou kunnen houden op maatregelen van de CISO. Om te voldoen aan de onvermijdelijke en toegenomen IB-eisen en privacyregels wordt voorgesteld deze functies onafhankelijk van elkaar in te vullen, conform de handreiking vanuit de VNG. Het gaat om de formatiekosten van een FG en de bijkomende kosten voor de jaarlijkse IT-audit en de privacytool.

Voorgesteld besluit:

7. Op basis van bovenstaand voorstel 'Privacy en informatiebeveiliging' de begroting 2019 en de meerstellen met -€104.000.

Investerings in maatschappelijk en economisch nut worden geactiveerd en over de looptijd afgeschreven. Dit vertaalt zich in de begroting in bijbehorende rente- en afschrijvingslasten (de zogeheten kapitaallasten). Op het moment dat activa volledig zijn afgeschreven vallen de bijbehorende kapitaallasten weg, waarmee de financiële ruimte automatisch weer onderdeel uitmaakt van het beschikbare begrotingssaldo. Bij noodzakelijke vervangingsinvesteringen wordt er op dat moment weer opnieuw een aanvraag gedaan voor de bijbehorende kapitaallasten.

Via een meerjareninvesteringsplan wordt er op het gebied van ICT inzichtelijk gemaakt welke bedrijfsmiddelen wanneer vervangen moeten worden, volgens de vastgestelde bedrijfseconomische afschrijvingstermijnen. Op het moment dat een actief volledig is afgeschreven vallen de kapitaallasten automatisch vrij in het begrotingssaldo, waarbij de dekking van kapitaallasten voor vervangingsinvesteringen betrokken wordt bij het begrotingsproces. Bedrijfsmiddelen die technisch gezien nog langer mee kunnen worden uiteraard later vervangen, los van de bedrijfseconomische afschrijvingstermijnen.

De vervangingsinvesteringen in ICT bedrijfsmiddelen zijn nodig om de beschikbaarheid van informatiesystemen plaats en tijd onafhankelijk te kunnen waarborgen. Het niet vervangen van onderdelen van de ICT-infrastructuur (servers, opslagcapaciteit, werkplekken, laptops, telefoons en applicaties) zal onherroepelijk leiden tot uitval, verstoring, performance verlies en niet kunnen actualiseren van systemen. Voor 2019 kan het beschikbare krediet worden bijgesteld met -€135.000. Voor 2020, 2021 en 2022 dienen de beschikbare kredieten te worden geactualiseerd met respectievelijk €291.000, €476.000 en €1.248.000. Dit zijn geen 'extra' investeringen, maar vervangingsinvesteringen - met uitzondering van de opgenomen investeringen die noodzakelijk zijn voor "choose your own device"- zoals reeds in een eerder door de raad is bekrachtigd. De aanpassingen van de benodigde kredieten leidt tot de voorgestelde wijziging in kapitaallasten.

Voorgesteld besluit:

8. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vervangingsinvesteringen ICT 2019 - 2022' de begroting 2019 stellen met de volgende bedragen: -€10.000 in 2019, €27.000 in 2020, -€34.000 in 2021 en -€149.000 in 2022.

Naast de ICT gerelateerde vervangingsinvesteringen uit het vorige voorstel zijn er ook nog overige activa aan vervanging toe. Zo maakt de begraafplaats intensief gebruik van een trekker, welke inmiddels volledig is afgeschreven en op korte termijn vervangen zal moeten worden. Ook voor wat betreft de gemeentelijke landmeetauto geldt dat deze inmiddels al enige jaren volledig is afgeschreven en op korte termijn vervangen zal moeten worden.

Inmiddels is er gekeken naar de verschillende modellen en ook de verschillende opties voor wat betreft koop of lease zijn onderzocht. De kapitaallasten van de trekker komen uit op €4.000 (gerekend met een investering van €57.000 en een beperkte inruilwaarde van de oude trekker). De kapitaallasten van de landmeetauto komen uit op €5.000 (gerekend met een investering van €50.000).

Voorgesteld besluit:

9. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vervangingsinvesteringen overig' de begroting 2019 en de meesturen met -€9.000.

De gemeente Lelystad is aandeelhouder van Vitens en ontvangt als aandeelhouder jaarlijks dividend. De hoogte van deze inkomsten is daarbij afhankelijk van het bedrijfsresultaat van Vitens. In verband met wetswijzigingen is er een tariefregulering ingevoerd, waarbij er een norm is ingesteld voor het maximale bedrijfsresultaat, de zogenoemde WACC norm. Te veel behaalde winst in jaar 't', moet aan de klant teruggeven worden via de tarieven in jaar 't+2'. De overwinst uit 2016 moet in 2018 via lagere tarieven teruggegeven worden aan de klant. Behalve het teruggeven van de 'overwinst' uit 2016 en 2017 via de tarieven, is ook de WACC-norm die de maximale winst reguleert voor de jaren 2018 en 2019 vastgesteld op een lager niveau dan 2017.

Beide factoren zorgen er voor dat het nettoresultaat van Vitens over 2018 en 2019 lager uit zal vallen en dat de aandeelhouders een lagere dividendum uitkering zullen ontvangen in 2019 (over winst 2018) en 2020 (over winst 2019). In de gemeentebegroting is gerekend op structurele dividendinkomsten ter grootte van €255.000. Met de huidige inzichten zal dit bedrag in 2019 en 2020 met €155.000 moeten worden bijgesteld tot €100.000. Het bedrijfsresultaat zal in 2020 naar verwachting weer op een hoger niveau uitkomen, wat maakt dat de bijstelling voor 2021 en verder beperkt blijft tot €55.000.

Voorgesteld besluit:

10. Op basis van bovenstaand voorstel 'Deelnemingen' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2022 bij te stellen met -€155.000 in 2019, -€155.000 in 2020 en -€55.000 met ingang van 2021.

In de afgelopen jaren is de OZB opbrengst jaarlijks bijgesteld voor inflatie en areaal. Het indexpercentage voor 2019 is bepaald op 1,75%, wat resulteert in een positieve bijstelling van €384.000 (1,75% van €21.963.568 aan totale OZB opbrengsten). De factor areaal resulteert in een positieve bijstelling van €529.000, met name als gevolg van de realisatie van enkele grotere bedrijfsvestigingen en de ontwikkelingen rondom het vliegveld.

Voorgesteld besluit:

11. Op basis van bovenstaand voorstel 'OZB opbrengsten – indexatie en areaaluitbreiding' de begroting

2022 structureel bij te stellen met €913.000.

De Tweede Kamer heeft op 21 februari 2017 ingestemd met de wet die de heffingsbevoegdheid van precariobelasting voor enige openbare werken van algemeen nut beperkt. Dit betekent dat gemeenten geen precariobelasting meer kunnen heffen over netwerken die nutsbedrijven in, op of boven gemeentegrond exploiteren. Bij het wetsvoorstel heeft de Tweede Kamer een amendement aangenomen waarmee de voorgestelde overgangsregeling van 10 jaar wordt teruggebracht naar 5 jaar. Gemeenten die op 10 februari 2016 in hun belastingverordening een tarief hadden voor nutsnetwerken, mogen uiterlijk tot 1 januari 2022 precariobelasting op nutsnetwerken heffen.

Voor de gemeente Lelystad betekent dit dat er tot en met 2021 nog precariobelasting geheven kan worden, met een jaarlijkse opbrengst van €1.760.000. Deze algemene inkomstenbron komt volledig te vervallen, resulterend in een dienovereenkomstig structureel nadeel van €1.760.000 met ingang van 2022.

Voorgesteld besluit:

12. Op basis van bovenstaand voorstel 'Precariobelasting' de meerjarenraming met ingang van 2022 b

Het college heeft op 12 december 2017 besloten de taken voor toezicht op brandveilig gebruik gebouwen over te dragen van de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV) naar de Brandweer Flevoland en de gemeente Lelystad. De gemeenteraad is over dit besluit geïnformeerd met een raadsinformatiebrief, waarin werd aangegeven dat deze taakverschuiving zal resulteren in een structureel voordeel voor de gemeente. Tegelijkertijd is aangegeven dat eventuele frictiekosten nog met dit voordeel moeten worden verrekend.

Inmiddels is de taakoverdracht afgerond, waarmee ook duidelijkheid is ontstaan over financiële afwikkeling. Mede omdat frictiekosten konden worden voorkomen resulteert dit besluit met ingang van 2019 in een structureel voordeel ten opzichte van de meerjarenraming van €76.000.

Voorgesteld besluit:

13. Op basis van bovenstaand voorstel 'Taakoverdracht van Omgevingsdienst naar Brandweer' de begroting 2022 structureel bij te stellen met €76.000.

De begroting van de Veiligheidsregio wordt jaarlijks geactualiseerd conform de in de gemeenschappelijke regeling opgenomen uitgangspunten zoals volumegroei en indexatie. De in de gemeentebegroting opgenomen bijdrage aan de Veiligheidsregio wordt hier jaarlijks op aangepast. Voor 2019 wordt daarnaast de gemeentelijke bijdrage aan de kolom bevolkingszorg geactualiseerd, conform de gemaakte afspraken in het Algemeen Bestuur. Ten opzichte van de bedragen die meerjarig in de gemeentebegroting zijn opgenomen resulteert dit in een bijstelling die per saldo neerkomt op -€132.000.

Overigens zijn er in de concept kadernota 2019 van de Veiligheidsregio een aantal risico's gekwantificeerd, waarover nog in een later stadium besloten zal worden (arbeidshygiëne, Instituut Fysieke Veiligheid, verhoging ABP pensioenpremies). Eventuele financiële gevolgen die hiermee samenhangen zullen worden betrokken in de kadernota 2020 – 2023.

Voorgesteld besluit:

14. Op basis van bovenstaand voorstel 'Veiligheidsregio' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2021 stellen met €132.000.

Het is een taak voor de gemeenten om een lokale persoonsgerichte aanpak (PGA) te hebben zodat ernstige overlast en criminaliteit door inwoners verder kan worden verminderd. Via een PGA heeft de gemeente regie over het bieden van een lokale overlegstructuur waarbinnen ketenpartners vanuit zorg en straf moeten samenwerken. Een gezamenlijk plan moet de effecten van in te zetten interventies vergroten zodat recidive vermindert en overlast afneemt. De uitvoering van de PGA valt uiteen in een triage, een uitvoeringsoverleg PGA en monitoring.

Het is een taak voor de gemeenten om een lokale persoonsgerichte aanpak (PGA) te hebben zodat ernstige overlast en criminaliteit door inwoners verder kan worden verminderd. Via een PGA heeft de gemeente regie over het bieden van een lokale overlegstructuur waarbinnen ketenpartners vanuit zorg en straf moeten samenwerken. Een gezamenlijk plan moet de effecten van in te zetten interventies vergroten zodat recidive vermindert en overlast afneemt. De uitvoering van de PGA valt uiteen in een triage, een uitvoeringsoverleg PGA en monitoring.

Voorgesteld besluit:

15. Op basis van bovenstaand voorstel 'Persoonsgerichte aanpak' de begroting 2019 bij te stellen met €19.000.

In verband met de achterblijvende interesse in lichtmastreclames vallen de inkomsten de laatste jaren lager uit dan begroot. Dit ondanks pogingen van de exploitant om ondernemers of bedrijven te interesseren voor deze vorm van reclame. Op basis van de huidige inzichten dienen de jaarlijkse inkomsten met €19.000 naar beneden toe bijgesteld te worden tot €41.500.

Voorgesteld besluit:

16. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inkomsten lichtmastreclames' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2021 stellen met -€19.000.

Het Waterschap Zuiderzeeland heeft deze zomer een concept kostentoedelingsverordening 2018 toegezonden, waaruit blijkt dat het waterschap van plan is de watersysteemheffing op wegen aan te passen. De watersysteemheffing is een belangrijke inkomstenbron voor het waterschap, die deze inkomsten gebruikt voor het onderhoud van dijken en het beheer van oppervlaktewater.

De hoogte van de heffing wordt in de nieuwe situatie gerelateerd aan de economische waarde van het object en de schade die wordt geleden vanwege het niet kunnen gebruiken van dat object, indien bijvoorbeeld de dijken het begeven. De kern van deze nieuwe verordening is dat de hoogte van de jaarlijkse heffing voor de gemeente voor het onderdeel wegen, stijgt met 100%. Er is inmiddels een zienswijze ingediend door de provincie en alle gemeenten in Flevoland. Het waterschap zal hier nog een beslissing over nemen, wat maakt dat het op dit moment nog niet duidelijk is of deze veranderingen worden doorgezet. Ervan uitgaande dat de concept kostentoedelingsverordening wordt vastgesteld zullen de lasten voor wegen stijgen met €130.000.

Voorgesteld besluit:

17. Op basis van bovenstaand voorstel 'Waterschapsbelasting' de begroting 2019 en de meerjarenraming met -€130.000.

Ten behoeve van de verbetering van de ontsluiting van het centrum, daarbij mede gelet op bereikbaarheid van het te openen vliegveld, zijn percelen nodig die niet in eigendom van de gemeente zijn. In de afgelopen periode zijn er meerdere gesprekken gevoerd met de vertegenwoordiger van de eigenaren van het perceel, maar dit heeft tot dusver niet tot overeenstemming geleid. In het proces is duidelijk gemaakt dat de inzet is er minnelijk uit te komen maar dat tegelijkertijd de nodige stappen worden ondernomen om, indien noodzakelijk, tot onteigening over te kunnen gaan.

Het object is getaxeerd en op basis daarvan is een berekening voor een schadeloosstelling gemaakt, waarbij is uitgegaan van de planologische mogelijkheden voor horeca. Op grond van de taxatie is een minnelijk bod berekend. Het minnelijk bod en de mogelijke onteigeningsschadevergoeding - indien er geen acceptatie komt - overschrijdt het beschikbare budget van €140.000 (het uitgangspunt was de aankoop van de parkeerplaatsen zonder schadevergoeding). Voor de aankoop zelf moet rekening worden gehouden met een bedrag van maximaal circa €550.000, inclusief bijkomende kosten. Het aankoopbedrag c.q. de schadevergoeding vormt een onderdeel van de vervaardigingskosten van de infrastructuur en kan derhalve worden geactiveerd. Het activeren van dit bedrag van €410.000 resulteert in een jaarlijkse kapitaallast ter grootte van €15.000.

Voorgesteld besluit:

18. Op basis van bovenstaand voorstel 'Project Middenweg' de begroting 2019 en de meerjarenraming met -€15.000.

De parkeer(betaal)systemen in de parkeergarages en parkeerterreinen in het Stadshart naderen het einde van hun technische en functionele levensduur (betreft niet de straatautomaten). De huidige systemen kunnen niet worden uitgebreid met nieuwe klantvriendelijke betaalmethoden en kennen veel storingen (en dus extra kosten en inkomstenderving). Reserveonderdelen zijn steeds lastiger verkrijgbaar en op 1 april 2019 vervalt het certificaat op de bestaande verouderde pin-apparatuur waardoor die functionaliteit na die datum vervalt. Voor parkeerapparatuur is uitgegaan van een levensduur van 10 jaar; die voor enkele locaties al is overschreden waardoor de kapitaallasten al eerder zijn vrijgevallen in het gemeentelijke begrotingssaldo.

In het raadsprogramma is aangegeven dat, om een gelijk speelveld parkeren in het Stadshart te realiseren, parkeervoorzieningen achter de slagboom worden gebracht. In dit voorstel zijn daarom ook de kosten opgenomen in het achter de slagboom brengen van de ABC-locatie en het Agoradek. De realisatie van dat gelijke speelveld wordt in een separaat voorstel aan de raad voorgelegd. Daarin wordt tevens aangegeven hoe het BTW nadeel van het achter de slagboom brengen wordt gedekt. Gelijktijdige aanbesteding en vervanging en uitbreiding van alle parkeersystemen (met uitzondering van de straatautomaten) levert naar verwachting een aanbestedingsvoordeel op, lagere beheers- /onderhoudskosten, en zorgt voor een gelijkwaardig hoog kwaliteitsniveau op alle locaties. De aan te schaffen parkeerapparatuur voorziet in de mogelijkheden om het gebruiksgemak van de parkeervoorzieningen te verhogen. De investering in deze installaties met een

levensduur van 10 jaar wordt geraamd op €1.000.000. Voorgesteld wordt de bijbehorende kapitaallasten in de begroting te verwerken.

Voorgesteld besluit:

19. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vervangingsinvesteringen parkeersystemen Stadshart' de me met -€110.000 in 2020, -€109.000 in 2021 en -€108.000 met ingang van 2022.

Het IHP 2018 – 2027 is ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. In de besluitvormende raadsvergadering op 3 juli 2018 heeft de raad vervolgens een amendement op het collegevoorstel aangenomen. Het amendement voorzag in de uitbreiding van het Aurum in 2018, via het beschikbaar stellen van een krediet ter grootte van €5.136.329 en het in de begroting en meerjarenraming verwerken van de bijbehorende kapitaallast van gemiddeld €148.603 per jaar. Daarnaast is besloten de actualisatie van de overige exploitatie- en kapitaallasten uit het IHP 2018 – 2027 op te nemen in de programmabegroting. Cijfermatig is dit besluit vertaald in voorliggend voorstel.

Voorgesteld besluit:

20. Op basis van bovenstaand voorstel 'IHP 2018 - 2027' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019, €147.000 in 2020, €66.000 in 2021 en -€149.000 met ingang van 2022.

In januari 2005 heeft het college van de gemeente Lelystad ingestemd met toetreding tot het samenwerkingsverband Sociale Recherche Flevoland (B05.00015). Almere, Lelystad, Urk, Noordoostpolder en Zeewolde hebben hierbij afgesproken samen te werken op het gebied van opsporing van fraude binnen de sociale zekerheid. In die tijd was de strafrechtelijke aanpak primair de methode om fraude te bestrijden.

Gaandeweg is sinds 2005 via het concept Hoogwaardig Handhaven de bestuursrechtelijke aanpak gegroeid met een focus op zowel de bestrijding als het voorkomen van misbruik. Voor de bestuursrechtelijke handhaving heeft Lelystad inmiddels een volwaardig en zelfstandig team. De huidige constructie via de Sociale Recherche Flevoland voldoet dan ook niet meer aan de behoefte. Op 8 mei 2018 heeft het college daarom besloten de samenwerking met de Sociale Recherche Flevoland te beëindigen, wat maakt dat er een bedrag van €28.000 kan vrijvallen.

Voorgesteld besluit:

21. Op basis van bovenstaand voorstel 'Sociale Recherche Flevoland' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019, stellen met €28.000.

Bij de programmabegroting 2018 - 2021 is de op dat moment beschikbare voorlopige informatie over de rijksbijdrage 2017 in de meerjarenraming verwerkt. Dit heeft geleid tot het opnemen van een structureel nadeel in de begroting ter grootte van €1,35 miljoen. In de jaren 2018 en 2019 werd dit deels opgevangen met een onttrekking vanuit de egalisatiereserve Participatiewet ter grootte van €675.000. Met ingang van 2020 is een taakstelling ter grootte van ditzelfde bedrag opgenomen. Inmiddels is de nader voorlopige bijdrage 2018 bekend gemaakt en is duidelijk dat de rijksbijdrage naar boven toe wordt bijgesteld. Daarnaast blijkt uit het verloop van het cliëntenbestand dat de instroom in 2017 is afgenomen, terwijl de uitstroom in deze periode constant bleef. Het aantal bijstandsccliënten komt daarmee op een lager niveau uit dan bij het opstellen van de programmabegroting 2018 – 2021 nog werd

ingeschat. Gedurende 2018 vertoont het cliëntenaantal eveneens een stabiel lager beeld. Op basis van deze meest recente informatie wordt een voorstel gedaan voor het bijstellen van het meerjarenperspectief 2019 – 2022.

1. Verstrekkingen

Bijstandsuitkeringen worden verstrekt aan inwoners die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. In de begroting 2019 is ervan uitgegaan dat er aan gemiddeld ca. 2463 klanten een uitkering zal worden verstrekt, voor een totaalbedrag van € 34.234.645. Dit hoge aantal werd mede vorm gegeven door de instroom van statushouders vanaf 2016 waarvan het lange termijn effect op dat moment lastig was in te schatten.

Op basis van de huidige inzichten komt het gemiddeld klantaantal uit op ca. 2.350 klanten. De gemiddelde prijs stijgt parallel van €13.900 naar €14.200 per klant (bron: Ministerie SZW). Het totaalbedrag van de verwachte uitkeringslast wordt dan € 33.370.000. Ten opzichte van de begroting resulteert dit in een verwacht voordeel op de lasten van €866.645. De geraamde onttrekking aan de egaliseringsreserve voor het jaar 2019 kan derhalve achterwege blijven en de taakstelling met ingang van 2020 kan worden ingelost. Per saldo betekent dit dat er aan de lastenkant begrotingsruimte kan vrijvallen (in 2019 een bedrag van €191.645 en met ingang van 2020 een bedrag van €421.645).

2. Rijksbijdrage

De gemeente ontvangt een rijksbijdrage voor het verstrekken van de hierboven genoemde bijstandsuitkeringen, op basis van een objectief verdeelmodel. Deze verdeelsystematiek is in de afgelopen jaren (meerdere) malen op de schop gegaan en ook voor 2018 zijn er opnieuw de nodige wijzigingen doorgevoerd, die per saldo gunstig lijken uit te pakken voor Lelystad. Op basis van de meest recent gepubliceerde informatie is duidelijk geworden dat de gemeente Lelystad in 2018 kan rekenen op een voorlopige gebundelde uitkering van € 34.096.781. Meerjarig is de bijdrage lastig te voorspellen onder andere door mogelijke fluctuaties van het macrobudget van de gebundelde uitkering en het aandeel van de gemeente Lelystad hierin. Wanneer de voorlopige rijksbijdrage 2018 meerjarig wordt doorgetrokken en wordt geanticipeerd op factoren als bijvoorbeeld aanpassingen in het macrobudget, instroom Lelystad ten opzichte van het landelijk gemiddelde en landelijk gebruik van de vangnetregeling, resulteert dit in een jaarlijks verwacht voordeel van €921.858.

Voorgesteld besluit:

22. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bijstandsuitkeringen' de begroting 2019 en de meerjarenraming €1.112.000 in 2019, €1.372.000 in 2020 en €1.343.000 met ingang van 2021.

Het Rijk draagt de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma over aan de gemeenten. Met ingang van 1 januari 2019 is de gemeente bestuurlijk verantwoordelijk voor deze taak op basis van de Wet publieke gezondheid. De gemeente moet ervoor zorgen dat de uitvoeringsorganisaties voor de jeugdgezondheidszorg het Rijksvaccinatieprogramma uitvoeren en aan alle verplichtingen voldoen.

De uitvoering van deze nieuwe gemeentelijke taak wordt bekostigd door een toevoeging aan de algemene uitkering binnen het gemeentefonds. In de septembercirculaire 2018 zal de verdeling van het beschikbare macrobudget bekend worden gemaakt. Vooruitlopend op deze informatie worden deze middelen alvast budgetneutraal in de programmabegroting 2019 – 2022 verwerkt.

De bekostiging van de uitvoeringsorganisaties wordt daarmee geregeld, zodat de continuïteit van de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma is geborgd. Het gaat om een ingeschat bedrag ter grootte van €164.000 per jaar. Wijzigingen in de rijksbijdrage maken met ingang van 2019 onderdeel uit van de reguliere begrotingscyclus.

Voorgesteld besluit:

23. Op basis van bovenstaand voorstel 'Rijksvaccinatieprogramma' de begroting 2019 en de meerjare stellen met €164.000.

De gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling GGD wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van het inwoneraantal. Daarnaast wordt er op dit moment een discussie gevoerd over de uitvoering van het takenpakket (continuering incidenteel gefinancierde inzet op lokale verbindingen door dit aan te bieden via plustaak).

In dit voorstel zijn de onontkoombare kosten opgenomen op basis van de ontwikkeling van het inwoneraantal. Afhankelijk van de uitkomsten over de invulling van het takenpakket kan dit bedrag hoger uitvallen. Eventuele financiële gevolgen die hiermee samenhangen zullen worden betrokken in de kadernota 2020 – 2023.

Voorgesteld besluit:

24. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bijdrage GR GGD 2019 - 2022' de begroting 2019 en de meerjare stellen met -€8.000.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een succesvolle integratie van statushouders. Statushouders hebben een verhoogd risico op een aantal gezondheidsproblemen, zoals infectieziekten, maar ook verhoogde kans op overgewicht of depressie. Beperkte gezondheidsvaardigheden en onvoldoende kennis over het Nederlands zorgsysteem zijn voorbeelden van belangrijke beïnvloedbare determinanten. Voor succesvolle integratie en actieve participatie in de samenleving is gezondheid een belangrijke randvoorwaarde. Tot 2018 was er tijdelijk extra financiering vanuit het Rijk. Vanaf 2019 moet er budget worden vrijgemaakt voor onder andere het vaccineren van statushouders en het bieden van gezondheidsvoorlichting over diverse gezondheid gerelateerde thema's (uitvoering door de GGD). Deze aanvraag is bedoeld voor het inentingsprogramma (en daarbij ook de voorlichting) van alle statushouders. Dit waren er in 2016 rond de 200 en in 2017 en 2018 is de taakstelling ongeveer 100. Dit zijn echter de aantallen zonder de na reizigers in verband met gezinshereniging, het gaat hier dus om een grotere groep. Een inentingsprogramma beslaat meerdere jaren. Sommige prikken moeten herhaald worden en ook wordt er op verschillende leeftijden ingeënt. Vandaar ook dat het structureel om meer inenting gaat. Of het bedrag in lengte van dagen nodig zal zijn is sterk afhankelijk van de taakstelling die opgelegd wordt vanuit het Rijk. Het is dus zeker reëel om dit jaarlijks af te stemmen met de GGD en het bedrag bij te stellen indien de instroom afneemt.

Voorgesteld besluit:

25. Op basis van bovenstaand voorstel 'Gezondheidszorg Statushouders' de begroting 2019 en de meerjare stellen met -€40.000.

Op het gebied van afvalinzameling en afvalverwerking worden de lasten ieder jaar geactualiseerd naar aanleiding van de laatste inzichten. Als gevolg van gewijzigde inzameling (PMD) stijgen de inkomsten op het gebied van afvalstromen (voordeel van €250.000) en dalen de kosten op het gebied van afvalverwerking (voordeel van €100.000). Verder is er een tendens zichtbaar dat er minder gebruik wordt gemaakt van de kwijtscheldingen van de afvalstoffenheffing, wat maakt dat dit bedrag naar beneden toe kan worden bijgesteld (voordeel van €50.000). Daar tegenover staan extra kosten op het gebied van afvalinzameling (nadeel van €250.000). Per saldo resulteren deze ontwikkelingen in een voordeel ten opzichte van de begroting ter grootte van €150.000 op de direct toerekenbare baten en lasten.

Op het gebied van de afvalstoffen is het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing maximaal 100% kostendekkend is. Een dienovereenkomstige daling van de inkomsten uit de afvalstoffenheffing, door een verlaging van de tarieven, zou resulteren in een afvalstoffenheffing die afgerond 99,5% kostendekkend is. Voorgesteld wordt daarom de inkomsten uit de afvalstoffenheffing te verlagen met €109.000. Per saldo resteert er €41.000 aan vrijkomende begrotingsruimte.

Voorgesteld besluit:

26. Op basis van bovenstaand voorstel 'Afvalinzameling, afvalverwerking en afvalstoffenheffing' de be - 2022 structureel bij te stellen met €41.000.

De Europese Unie heeft in 2017 een aantal invasieve exoten op de Unielijst geplaatst. De lidstaten en daarmee de terreineigenaren zijn verplicht om deze soorten te beheren en, indien nog mogelijk, te elimineren. De reuzenberenklauw is een soort op deze Unielijst en komt veelvuldig in Lelystad voor. De plant kan ernstige brandwonden veroorzaken en vormt daarmee een gevaar voor de volksgezondheid. Een soort die (nog) niet opgenomen is op de Unielijst is de Japanse duizendknoop. Bestrijden in een vroegtijdig stadium is echter gewenst, omdat de soort ernstige schade kan veroorzaken aan onder andere funderingen.

Voorgesteld besluit:

27. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bestrijding invasieve exoten' de begroting 2019 en de meerjar stellen met -€60.000.

De Basisregistratie Ondergrond (BRO) wordt dé centrale database met publieke gegevens van de Nederlandse ondergrond. De nieuwe wet BRO maakt het mogelijk om bodem- en ondergrondgegevens via een digitaal loket op te vragen en aan te leveren. Het gaat bijvoorbeeld over welke grondsoort waar voorkomt, over metingen van de grondwaterstand en over olie- en gasvoorraden in de diepe ondergrond. De bronhouders van de BRO zijn bestuursorganen, zoals gemeenten, provincies, waterschappen, het ministerie van Economische Zaken (EZ), Rijkswaterstaat en organisaties als Staatsbosbeheer. Dit zijn meer dan 450 organisaties. Zij zijn verantwoordelijk voor het inwinnen en bijhouden van de gegevens in de BRO en voor het borgen van de kwaliteit van die gegevens. De wet BRO is 1 januari 2018 in werking getreden.

Het gaat hierbij om het aanstellen van een coördinator ondergrond, die optreedt als een verbinder binnen de gemeentelijke organisatie. Binnen een overheidsorganisaties hebben verschillende werkprocessen namelijk raakvlakken met de ondergrond. Bijvoorbeeld civiele techniek, bouw, ecologie, landbouw, mijnbouwactiviteiten. In de vorm van projectaanpak, bouwvergunningen, water- en groenbeheer, gebruik van de ondergrond voor opslag. Maar ook administratief liggen

er veel taken, zoals beheer van data en modellen, vergunningen en IT-beheer. In de kaderbrief 2019 - 2022 werd het benodigde bedrag ingeschat op €50.000 structureel. Op basis van de laatste inzichten kan dit bedrag naar beneden toe worden bijgesteld tot €15.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

28. Op basis van bovenstaand voorstel 'Basisregistratie ondergrond' de begroting 2019 en de meerjar stellen met -€15.000.

Met de voortgang van het regioplan Windenergie is ook een actualisatie van de hieraan verbonden lasten en baten mogelijk. Inmiddels is de anterieure overeenkomst windenergie (deelplan blauw) getekend. De in een eerder stadium geactiveerde voorbereidingskosten kunnen worden gedekt en de resterende baten worden verdeeld in een aandeel voor Dronten en Lelystad. Deze incidentele netto opbrengst van per saldo €1.400.000 is gekoppeld aan de start van de investering, die op dit moment is gepland in 2019.

Daarnaast is er een vaste gebiedsgebonden bijdrage per KWH overeengekomen van 250.000 per jaar voor Lelystad en Dronten samen in de periode 2020 tot 2045. Het aandeel van Lelystad bedraagt €87.500 per jaar en de bestedingsdoelen hiervoor zijn vastgesteld in het regioplan. Met de initiatiefnemer is overeengekomen dat 50% van deze bijdrage is bestemd voor duurzaamheid en de resterende 50% zal worden ingezet voor de fysieke leefomgeving in en **om het projectgebied**.

Voorgesteld besluit:

29. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inkomsten windenergie' de begroting 2019 bij te stellen met € ingang van 2020 budgetneutraal bij te stellen met €88.000.

Op 30 januari jl. heeft de raad bij de behandeling van de gebiedsvisie Lelycentre een motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen de raad een huisvestingsverordening voor te leggen voor 1 september 2018. Bij de uitwerking van deze motie zijn er een aantal dilemma's naar boven gekomen, die inmiddels via een separate informatienota aan de raad zijn voorgelegd.

Het is de vraag of datgene wat beoogd wordt met de motie ook daadwerkelijk geregeld moet worden via een huisvestingsverordening of dat er gekozen moet worden voor alternatieven. Bovendien is er sprake van aanzienlijk kostenplaatje wanneer er gekozen wordt voor deze aanpak. Er zijn alternatieven denkbaar die wellicht beter uitvoerbaar zijn, zoals een gebiedsprogrammering of nadere afspraken met betrokken partijen. In de informatienota zijn een aantal van deze dilemma's en keuzemogelijkheden toegelicht, zodat de raad gefaciliteerd wordt in de verdere besluitvorming. Indien er meer duidelijkheid is, zal er een voorstel worden opgesteld. Indien dit voorstel financiële consequenties heeft zal dit betrokken worden bij het opstellen van de kadernota 2020 - 2023.

B. Mutaties uitkeringen gemeentefonds (= effect batenkant)

Gemeenten worden drie maal per jaar geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen de gemeentefondsuitkeringen, via de mei-, september- en decembercirculaire. Normaliter bevat de meicirculaire de meest belangrijke informatie voor gemeenten. Dit jaar is er als uitzondering echter eenmalig een 'maartcirculaire' uitgegeven. In deze tussentijdse circulaire werd een eerste doorrekening gepresenteerd van de

afspraken die zijn vastgelegd in het InterBestuurlijk Programma (IBP). De effecten van deze circulaire voor de gemeente Lelystad waren als indicatieve bedragen reeds gepresenteerd in de kaderbrief 2019 – 2022.

Op donderdag 31 mei is vervolgens de meircirculaire 2018 gepubliceerd, waarin er een fors aantal wijzigingen worden doorgevoerd. De raad is geïnformeerd over doorwerking van deze circulaire via een informatienota (nummer: 180013266), waarbij er is aangegeven op welke wijze de mutaties worden betrokken in het begrotingsproces.

Voorgesteld besluit:

31. Op basis van bovenstaand voorstel 'Financieel effect mutaties uitkeringen gemeentefonds' de begroting 2022 bij te stellen met €9.549.000 in 2019, €10.861.000 in 2020, €11.637.000 in 2021 en €12.741.000 in 2022.

C. Doorvertalen mutaties uitkeringen gemeentefonds (= effect lastenkant)

De CAO voor gemeenteambtenaren heeft een looptijd tot en met 31 december 2018. Het is de verwachting dat er in de loop van dit jaar een nieuwe CAO wordt afgesloten met een looptijd tot en met 31 december 2019 (een overgangs CAO met alleen loonafspraken). Gezien de beperkte loonontwikkeling in de afgelopen jaren is het de verwachting dat de bonden met een aanzienlijke eis zullen komen. Daarnaast is het eveneens de verwachting van het CPB dat de loonontwikkeling in Nederland stevig zal zijn in 2018 en 2019 (gesproken wordt over een gemiddelde contractloonstijging van 3,2% in 2019).

Daarnaast zal met ingang van 1 januari 2019 een verhoging worden doorgevoerd in de ABP pensioenpremies, net zoals in 2018 en 2017 is gedaan. Deze verhoging maakt onderdeel uit van het pensioenakkoord in 2016, waarin afgesproken is de benodigde premieverhoging door te voeren in drie stappen. De pensioenpremies zijn de grootste component binnen de sociale lasten die de gemeente als werkgever moet afdragen. In afwachting van de precieze afspraken wordt voorgesteld rekening te houden met een stijging van 3% (van de loonsom + sociale lasten).

Voorgesteld besluit:

32. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie ontwikkelingen loon – sociale lasten (tranche 2019-2022)' de begroting 2020 – 2022 structureel bij te stellen met -€1.350.000.

In de afgelopen jaren zijn de materiële budgetten in de gemeentebegroting op zeer beperkte schaal geïndexeerd. Dit heeft er toe geleid dat er, indirect via de kaasschaafmethode, over de gehele begroting bezuinigingen zijn doorgevoerd. Bij een stijgend prijspeil wordt het werk dat gedaan moet worden duurder, zonder dat er daar in de begroting rekening mee is gehouden.

Op diverse onderdelen is strak gestuurd om hetzelfde werk uit te voeren met (reëel gezien) minder middelen. Tegelijkertijd zijn er ook onderdelen binnen de begroting waarbij het beschikbare budget langzaam maar zeker uit de pas begint te lopen, omdat indexatie jaar in jaar uit achterwege is gebleven. Nu het economisch beter gaat stijgen de prijzen weer en wordt het jaarlijks indexeren van de gemeentebegroting noodzakelijk. Indexatie van de materiële budgetten in de begroting (circa €50 mln) met het indexpercentage van 1,75% resulteert in een benodigd bedrag van €875.000.

Voorgesteld besluit:

33. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie inflatie – materiële budgetten (tranche 2019)' de 2020 – 2022 structureel bij te stellen met -€875.000.

In de afgelopen jaren zijn de gesubsidieerde instellingen in beperkte mate geïndexeerd (tranche 2016 is voor de helft geïndexeerd, tranche 2017 is volledig geïndexeerd en voor tranche 2018 is er op incidentele basis een bedrag toegekend voor knelpunten). Gesubsidieerde instellingen worden eveneens geconfronteerd met stijgende prijzen en afgesloten CAO's. Dit maakt het jaarlijks indexeren van de instellingen noodzakelijk.

Indexatie van de structureel in de begroting opgenomen subsidies (circa €22,5 mln.) met het indexpercentage van 1,75% resulteert in een benodigd bedrag van afgerond €400.000. Door de gemeente verstrekte subsidies die direct gekoppeld zijn aan een rijksuitkering zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

Voorgesteld besluit:

34. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie inflatie – gesubsidieerde instellingen (tranche 2019)' de meerjarenraming 2020 – 2022 structureel bij te stellen met -€400.000.

De Integratie Uitkering Sociaal Domein (IU SD) Wmo 2007 en de IU SD Wmo 2015 worden met ingang van 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering. In de maartcirculaire 2018 en de meicirculaire 2018 zijn er middelen toegevoegd die toe te rekenen zijn aan de Wmo. Het gaat hier landelijk bijvoorbeeld om de compensatie voor de invoering van het abonnementstarief (€143 miljoen met ingang van 2019), het toevoegen van de groei ruimte 2019 (€75 miljoen met ingang van 2019) en een bijstelling voor de loon- en prijsontwikkelingen (€99 miljoen met ingang van 2019). Voorgesteld wordt het effect van deze bijstelling door te vertalen naar de lastenkant van de begroting, zodat deze middelen beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van de Wmo.

Voorgesteld besluit:

35. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wmo 2007' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2022 structureel bij te stellen met -€566.000 in 2020, -€626.000 in 2021 en -€684.000 met ingang van 2022.

36. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wmo 2015' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2022 structureel bij te stellen met -€982.000 in 2020, -€1.197.000 in 2021 en -€1.329.000 met ingang van 2022.

De Integratie Uitkering Sociaal Domein (IU SD) Jeugdhulp wordt met ingang van 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering, met als uitzondering de middelen die beschikbaar zijn voor Voogdij / 18+ (dit deel wordt uitgekeerd via een nieuwe integratie uitkering). In de maartcirculaire 2018 en de meicirculaire 2018 zijn er per saldo middelen toegevoegd die toe te rekenen zijn aan de Jeugdhulp. Het gaat hier landelijk bijvoorbeeld om een bijstelling voor de loon- en prijsontwikkelingen (€87 miljoen met ingang van 2019). Daarnaast worden er enkele kleinere correcties doorgevoerd. Voorgesteld wordt het effect van deze bijstelling door te vertalen naar de lastenkant van de begroting, zodat deze middelen beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van de Jeugdhulp.

Nadat deze middelen zijn toegevoegd is het binnen de begroting en meerjarenraming beschikbare budget afgezet tegen wat er naar verwachting benodigd is voor de uitvoering van de Jeugdhulp. Het bedrag dat in aanvulling hierop uit de algemene

middelen benodigd is staat gepresenteerd onder voorstel 64 van deze programmabegroting.

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel 'Jeugdhulp' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - €713.000 in 2020, -€889.000 in 2021 en -€1.052.000 met ingang van 2022.

De Integratie Uitkering Sociaal Domein (IU SD) Participatiewet wordt met ingang van 2019 gedeeltelijk overgeheveld naar de algemene uitkering, met als uitzondering de middelen die beschikbaar zijn voor de Wsw / nieuwe doelgroepen (dit deel wordt uitgekeerd via een nieuwe integratie uitkering). In de maartcirculaire 2018 en de meicirculaire 2018 zijn er per saldo middelen toegevoegd die toe te rekenen zijn aan de Participatiewet. Het gaat hier landelijk bijvoorbeeld om een bijstelling voor de loon- en prijsontwikkeling (€58 miljoen met ingang van 2019) en de actualisatie van de aantallen binnen het onderdeel Wsw. Voorgesteld wordt het effect van deze bijstelling door te vertalen naar de lastenkant van de begroting, zodat deze middelen beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van de Participatiewet.

Voorgesteld besluit:

38. Op basis van bovenstaand voorstel 'Participatiewet' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019, -€333.000 in 2020, -€181.000 in 2021 en -€179.000 met ingang van 2022.

De algemene uitkering wordt verhoogd vanwege de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Het gaat landelijk om een bedrag van €1,8 miljoen structureel met ingang van 2018. De middelen zijn bestemd om tegemoet te komen aan de meerkosten die het toezicht op de nieuwe kwaliteitseisen, zoals pedagogisch beleid en veiligheid, vanwege de wet IKK met zich meebrengt. Voorgesteld wordt het effect van deze bijstelling door te vertalen naar de lastenkant van de begroting, zodat deze middelen beschikbaar worden gesteld ter dekking van de genoemde meerkosten.

Voorgesteld besluit:

39. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang' de begroting 2019 en structureel bij te stellen met -€9.000.

In de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de middelen die vanaf 2017 structureel beschikbaar worden gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen, via een zogeheten decentralisatie uitkering (DU). Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder, waarbij de middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. In de meicirculaire 2018 is de verdeling geactualiseerd en zijn gegevens over het jaar 2015 als basis gebruikt. Dit resulteert in een lagere uitkering uit het gemeentefonds met ingang van 2019. Voorgesteld wordt het effect van deze bijstelling door te vertalen naar de lastenkant van de begroting, zodat de in de begroting beschikbare middelen weer in overeenstemming zijn met de hoogte van de decentralisatie uitkering (€574.000 per jaar).

Voorgesteld besluit:

40. Op basis van bovenstaand voorstel 'DU - Armoedebestrijding kinderen' de begroting 2019 en de n

bij te stellen met €23.000.

Ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid stelt het kabinet voor drie jaar geld ter beschikking voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen. Deze middelen kunnen worden ingezet ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid, zodat gemeenten een impuls kunnen geven aan de verbetering van de toegang tot en de effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening en versterking van de lokale regie van het armoedebeleid. Er zijn afspraken op hoofdlijnen gemaakt met de VNG over de inzet van deze middelen. In samenspraak met de VNG wordt de monitoring momenteel vormgegeven. Voorgesteld wordt het effect van deze bijstelling door te vertalen naar de lastenkant van de begroting, zodat deze middelen beschikbaar worden gesteld voor de versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid.

Voorgesteld besluit:

41. Op basis van bovenstaand voorstel 'DU – Schulden en armoede' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2018 – 2021 met een bijstelling van €106.000.

In de programmabegroting 2018 – 2021 is er reeds geanticipeerd op de uitkomsten van de ICL evaluatie. In de begroting werd er structureel gerekend op een ICL uitkering van €15,3 miljoen, die naar beneden toe is bijgesteld aan de hand van de reactie op het rapport van de inspecteurs. Deze bijdrage van €15,3 miljoen was nog gebaseerd op het prijspeil van 2015.

Op basis van de uiteindelijke beschikking die is ontvangen op 1 juni werd duidelijk dat de beslissing niet veel afwijkt van de reeds in de begroting 2018 – 2021 verwerkte raming. Er zijn een tweetal verschillen in de uiteindelijke beschikking:

- Met ingang van 2021 worden de veronderstelde extra verhuuropbrengsten die de gemeente kan genereren door de verhuur van (delen van) het stadhuis gekort op de uitkering – het gaat om een nadeel van zo'n €300.000 structureel.
- De hoogte van de ICL uitkering wordt aangepast voor inflatie over 2016, 2017 en 2018. Dit leidt ertoe dat de gemeente in 2018 een ICL uitkering ontvangt van €16,1 miljoen in plaats van €15,3 miljoen. Dit hogere bedrag is vervolgens ook het startpunt van waaruit de verschillende kortingen worden afgezet. Ten opzichte van waar in de begroting rekening mee is gehouden leidt dit tot een structureel voordeel.

Voorgesteld wordt het effect van deze bijstelling door te vertalen naar de lastenkant van de begroting, zodat deze middelen toegevoegd kunnen worden aan de voorziening groot onderhoud (en op die wijze betrokken kunnen worden bij de herijking van de meerjarenraming op dat gebied).

D. Doorwerking raadsprogramma

De verkiezingen hebben gezorgd voor een nieuwe samenstelling van de raad, inclusief nieuwe eisen en wensen met betrekking tot ontwikkeling, opleiding en ondersteuning. Om dit vorm te kunnen geven is er een intensivering noodzakelijk op het gebied van opleidingen, teambuilding, bestuurlijke vernieuwing, bijstellen fractiebudgetten, ontwikkelingen iBabs en webcastcompany.

Ten aanzien van het laatste punt 'Ontwikkelingen iBabs / webcastcompany' geldt dat de raad is over is gegaan van Gemeenteoplossingen op iBabs (vergadersysteem) en Webcastcompany (uitzending en opnames). In het initiële project is minimaal rekening gehouden met mogelijke toekomstige wijzigings- en ontwikkelverzoeken (eenmalig € 5.000 die al op is). De nieuwe aanbieder Webcastcompany zorgt voor nogal wat extra werkzaamheden vanwege inflexibiliteit in hun systeem. Zo moet er tijdens de vergadering geknipt worden, dit kan niet meer, zoals voorheen nadien zelf. De huidige ondersteuning kan deze taak er niet bij doen, gezien alle huidige taken (notuleren, moties en amendementen uitdelen en spreektijden bijhouden). Dit is dus uitbesteed aan Webcastcompany. Verder zijn er nog verschillende wensen om binnen iBabs verder te ontwikkelen: digitale handtekening, het geheime kastje digitaliseren, fractievergoedingen digitaliseren, et cetera). Dit kan alleen vormgegeven worden voor de raad, indien er budget voor is.

Daarnaast verwachten we dat de Raadszaal heringericht moet worden en AV middelen vervangen moeten gaan worden. De afschrijving van de huidige apparatuur is feitelijk aan de orde, zaken gaan stuk en zijn niet meer te maken. Hierdoor is er een wens voor vernieuwing van het systeem. Ook is er een wens voor de verbetering van de zalen om deze dualer (raadzaal) en burgervriendelijker (trouwzaal in plaats van calamiteitenruimte) te maken. Er zal worden geïnventariseerd wat wenselijk is. Investerings en daaruit afgeleide kapitaallasten die hiervoor noodzakelijk zijn zullen in een separaat voorstel aangeboden worden en onderdeel uitmaken van de kadernota 2020 - 2023.

Voorgesteld besluit:

43. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ontwikkelingen gemeenteraad' de begroting 2019 en de meerstellen met -€145.000.

Na de verkiezingen van 2018 heeft Lelystad een college met 6 wethouders. Deze uitbreiding heeft directe gevolgen voor de rechtstreekse ondersteuning van de individuele bestuurders. De kosten nemen zowel in materiële als personele zin toe. Uit eerdere evaluaties met alle bestuurders uit het vorige college is duidelijk geworden dat men behoefte heeft aan persoonlijke bijstand in de vorm van een portefeuillecoördinator (0,5fte), een bestuur communicatieadviseur (0,5 fte) en een secretaresse (0,65 fte). De functies worden gezien als belangrijke schakels om de bestuurders hun taken zo optimaal mogelijk te kunnen laten uitvoeren. Daarbij wordt opgemerkt dat parttime bestuurders eenzelfde ondersteuning vragen als een fulltime wethouder. De kosten die samenhangen met de ondersteuning van de 6e wethouder - inclusief overige kosten voor bedrijfsvoering en representatie - was cijfermatig al opgenomen in bijlage 1 van het raadsprogramma en worden nu in de begroting en meerjarenraming verwerkt.

Voorgesteld besluit:

44. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ondersteuning 6e wethouder (secretariaat, communicatie, en meerjarenraming 2020 - 2022 structureel bij te stellen met - €150.000.

In de programmabegroting 2018 - 2021 is het budget dat beschikbaar is voor wachtgeldverplichtingen verhoogd, vooruitlopend op de verkiezingen en het eventuele vertrek van enkele wethouders. Enkele wethouders zijn teruggekeerd in het nieuwe college, wat maakt dat een deel van het beschikbare budget kan vrijvallen. In deze opstelling is rekening gehouden met het wachtgeld dat ontstaat als gevolg van de teruggang naar 0,8 fte van enkele wethouders. Een indicatie van

het financiële effect van deze actualisatie was cijfermatig al opgenomen in bijlage 1 van het raadsprogramma en wordt nu in de begroting en meerjarenraming verwerkt.

Voorgesteld besluit:

45. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie wachtgeldverplichtingen' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022 te stellen met €140.000 in 2019 en 2020 en €65.000 in 2021.

In het raadsprogramma is opgenomen dat de motiemarkt wordt voortgezet in de nieuwe bestuursperiode. De financiële doorwerking van dit voorstel was cijfermatig al opgenomen in bijlage 1 van het raadsprogramma en wordt nu in de meerjarenraming met ingang van 2020 verwerkt (voor de uitvoering van de motiemarkt in 2018 en 2019 is er reeds €150.000 aan dekking aanwezig binnen de begroting).

Voorgesteld besluit:

46. Op basis van bovenstaand voorstel 'Motiemarkt' de meerjarenraming 2020 – 2022 structureel bij te stellen met €1.000.000.

Het IVP 2018 - 2022 heeft als motto: 'Veiligheid: een coproductie van samenleving, gemeente en partners'. De opgenomen drie prioriteiten zijn nog steeds actueel en worden verder uitgewerkt:

- Veilige en leefbare wijken en buurten
- Problematische jeugd en jeugdgroepen
- Ondernijning

Binnen deze thema's is ook aandacht voor het bestrijden van mogelijke mensenhandel, dierenwelzijn en voor personen met verward gedrag. De financiële doorwerking van dit voorstel was cijfermatig al opgenomen in bijlage 1 van het raadsprogramma en wordt nu in de begroting en meerjarenraming verwerkt.

Voorgesteld besluit:

47. Op basis van bovenstaand voorstel 'Integraal Veiligheidsplan 2018 - 2022' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022 structureel bij te stellen met -€25.000.

In april 2017 heeft de gemeenteraad besloten over te gaan tot vervangende energie neutrale en duurzame nieuwbouw voor de huisvesting van de Stichting Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL). Veilig onderwijs en het creëren van een veilige route van en naar de campus is daarbij belangrijk.

Berekeningen met het verkeersmodel hebben aangetoond dat het langzaam verkeer vanuit de Landstrekenwijk richting de schoolcampus over de Middendreef qua intensiteiten afgewikkeld kan worden met een kruising met verkeerslichten. Een kruising met verkeerslichten is echter nooit zo veilig als een ongelijkvloerse kruising, en sluit ook niet aan bij het gescheiden verkeerssysteem zoals dat verder rond de campuszone bestaat. Het is daarom wenselijk om een ongelijkvloerse kruising voor langzaam verkeer met de Middendreef te realiseren. De (school)campus is dan uit alle richtingen veilig te benaderen.

Dit voorstel gaat uit van een investering ter grootte van €2,5 miljoen voor een ongelijkvloerse oversteek. Deze investering wordt geactiveerd en over de looptijd afgeschreven, wat zich vertaalt in een jaarlijkse kapitaallast ter grootte van €108.000 met ingang van 2020. Met dit voorstel worden de kapitaallasten in de begroting verwerkt. Het uiteindelijke uitwerkingsbesluit (met het verzoek aan de

raad om het benodigde investeringskrediet beschikbaar te stellen) zal in een later stadium aan de raad worden voorgelegd.

Voorgesteld besluit:

48. Op basis van bovenstaand voorstel 'Veilige ontsluiting campuszone' de meerjarenraming 2020 – 2024 te stellen met €108.000.

Uit het (provinciale) onderzoek naar de doorstroming Middenweg is gebleken dat de rotonde Stationsplein/Visarenddreef aan haar maximale capaciteit raakt. Dit wordt bevestigd door studie met het dynamisch verkeersmodel Lelystad. In de dagelijkse praktijk is dit terug te zien in de vorming van wachtrijen, waar ook bussen hinder van ondervinden. Vooruitlopend op de aanleg busbaan Middenweg, kan ombouw van de rotonde in 2019 plaatsvinden. Het verkeersontwerp zal aan de raad voorgelegd worden als onderdeel van de integrale visie stationsgebied.

De huidige voorrangssituatie (fietsers uit de voorrang) voldoet niet aan CROW-richtlijnen voor rotondes met aanliggend (meebuigend) fietspad. Tevens is sprake van een slecht overzicht door het spoorviaduct. In het onderzoek verkeersveiligheid onder inwoners van Lelystad is deze locatie vaak genoemd als verkeersonveilige locatie en als sociaal onveilig. De Botter 15 (bij de stalling) is tevens het meest genoemd als locatie met een ontbrekend fietspad.

In februari 2018 is provinciale subsidie V&V aangevraagd voor de periode 2018 t/m 2021, inclusief dit project onder voorbehoud van de instemming van de raad. De provincie heeft op 15 mei vervolgens €360.000 subsidie toegezegd voor de ombouw tot kruising met verkeerslichten en doorstromingsmaatregelen voor de bussen, onder voorbehoud van cofinanciering. De gemeentelijke bijdrage ad €870.000 resulteert in een kapitaallast van €30.000 per jaar met ingang van 2020. Deze last kan budgetneutraal worden gedekt door de storting, vanuit het budget verkeer in de voorziening bovengronds, hiervoor aan te wenden.

Voorgesteld besluit:

49. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ombouw rotonde provinciehuis' de meerjarenraming 2020 – 2024 te stellen met €30.000.

In het Verkeersplan Stadshart is een parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) opgenomen. Op dit moment is er alleen bij de directe toegangen naar parkeerlocaties een PRIS, zichtbaar vanuit één rijrichting. De kwaliteit van parkeren wordt verbeterd indien de automobilist op de Groene Carré (en de aanrijroutes daarnaartoe) tijdig kan zien of er parkeerruimte is. Dit voorkomt zoekverkeer. Op dit moment ontstaat dit zoekverkeer steeds vaker: de Zilverparkgarage staat tegenwoordig vrijwel iedere dag vol. De Neringgarage doorgaans 1x per week (vooral donderdagmiddag). Een betere vindbaarheid van vrije parkeerplaatsen draagt bij aan een kwalitatief goede uitstraling van het stadshart, en is vergelijkbaar met andere steden.

Via voorstel 19 wordt er dekking gevraagd voor het achter slagboom brengen van de ABC-locatie en het Agoradek. In het kader van het gelijke speelveld parkeren, zullen deze parkeerlocaties ook deel uitmaken van het PRIS. De investering in het PRIS wordt geraamd op €300.000, wat leidt tot een kapitaallast van €33.000 per jaar.

Voorgesteld besluit:

50. Op basis van bovenstaand voorstel 'Dynamisch parkeerverwijssysteem' de meerjarenraming 2020 – 2024 te stellen met - €32.000.

In het raadsprogramma is opgenomen dat de inzet gericht is op het uitoefenen van maximale zeggenschap bij de provinciale concessie van het openbaar vervoer, bijvoorbeeld in de vorm van een zwaarwegend adviesrecht. Het gaat daarbij onder andere om de uitvoering van de dienstregeling, zowel voor wat betreft de tijden als de routes. Het busvervoer in de wijken moet behouden blijven. In de concessie moet ook aandacht zijn voor vernieuwende vormen van openbaar vervoer, waaronder kleinschalig vervoer op maat in de wijken. Het openbaar vervoer moet duurzaam zijn en algemeen toegankelijk blijven. De provincie heeft de gemeente een zwaarwegend adviesrecht toegezegd. De provincie trekt de delegatie in op 31 december 2021 (voor de Airportshuttle is de delegatie al ingetrokken).

De drie verschillende concessies (Lelystad, Airportshuttle, IJssel-Vecht) vergen extra ambtelijke inzet, voor overleg met vervoerders, met provincie/ OV-cluster Oost-Nederland, een (nieuwe) abri-leverancier (contractduur van 15 jaar loopt af) en exploitant van de laadinfra voor de bussen (Airportshuttle 2020 en stadsdienst vanaf 2022). Het beheer van de eigen concessie loopt nog enkele jaren door. De concessie Airportshuttle wordt begin 2019 gegund en in 2019 geïmplementeerd, onder andere qua infra, gericht op start maart 2020. De concessie IJssel-Vecht inclusief Lelystad (vanaf 2022) wordt eind 2018 aanbesteed en medio 2019 gegund; in 2020 en 2021 zal de implementatie in Lelystad plaatsvinden, onder andere voor laadinfra voor elektrische stadsbussen en andere infra bij gewijzigde lijnvoering.

Binnen het team verkeer en vervoer is weinig ruimte in de personele bezetting voor de bijkomende taken. Het voorstel voorziet in gemiddeld één dagdeel per week ondersteuning, te clusteren voor specifieke projecten. Dit kunnen ook niet-OV-projecten zijn die 'ruimte' creëren bij de senior verkeerskundigen.

Voorgesteld besluit:

51. Op basis van bovenstaand voorstel 'Concessie openbaar vervoer' de begroting 2019 en de meerjarenraming met €20.000.

Via een separaat voorgesteld besluit is de raad gevraagd akkoord te gaan met de aankoop van het pand Oostvaardersdijks 15. De met deze aankoop samenhangende (kapitaal)lasten bedragen €4.000 en worden via dit voorstel in de begroting en meerjarenraming verwerkt.

Naast bovenstaande structurele kosten zijn er op incidentele basis middelen benodigd voor het wegwerken van achterstallig onderhoud (€40.000) en de inrichting van het pand (€10.000). De inrichting van het pand kan gedekt worden vanuit de beschikbare middelen voor vrijetijdseconomie. Voor het wegwerken van achterstallig onderhoud wordt via voorstel 77 een onttrekking aan de Reserve Ontwikkeling Stad voorgesteld.

Voorgesteld besluit:

52. Op basis van bovenstaand voorstel 'Aankoop Oostvaardersdijk 15' de begroting 2019 en de meerjarenraming met -€4.000.

De afgelopen drie jaar is de acquisitiefunctie meer armslag geboden door de inzet van incidentele middelen. Dit heeft de gemeente geen windeieren gelegd, aangezien het afgelopen jaar een all time high is bereikt op het gebied van de uitgifte van bedrijventerreinen. De markt is in beweging en met name de logistieke functies zijn met een herschikking van activiteiten bezig. Naar verwachting houdt deze

herschikking nog zo'n drie jaar aan. Ook op het gebied van leisure is de inzet van acquisitie op dit moment belangrijk. Om hier maximaal van te kunnen profiteren wordt voorgesteld het aanvullende acquisitiebudget ter grootte van €50.000 ook in de jaren 2019 - 2021 beschikbaar te stellen (in 2018 loopt de incidentele dekking af).

Voorgesteld besluit:

53. Op basis van bovenstaand voorstel 'Acquisitiebudget' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - 2022

Om de belangen en standpunten van Lelystad zoveel mogelijk kracht bij te zetten in de MRA, wordt met de gemeente Almere en de provincie Flevoland opgetrokken. De onlangs opgestelde samenwerkingsagenda Almere-Lelystad kan eveneens in dit licht worden gezien. Deze agenda alsmede het nog op te stellen uitvoerende deel zullen in 2020 separaat aan de raad worden voorgelegd.

Vooruitlopend hierop wordt voorgesteld één onderdeel alvast naar voren te halen: het operationeel maken van een gezamenlijke acquisitie-website met de gemeente Almere, naar het voorbeeld van <https://www.bedrijventerreinenalmere.nl>. Enerzijds om de gezamenlijke agenda kracht bij te zetten en anderzijds om al snel over een goede informatievoorziening te beschikken voor de bedrijfscontactfunctionarissen van onder andere Amsterdam en Zaanstad. Alsmede het regionale coördinatieteam Plabeka -dat de coördinatie van deze herhuisvesting binnen de MRA borgt- die op zoek zijn naar alternatieve huisvestingslocaties voor bedrijven die straks moeten verplaatsen onder druk van de woningbouwplannen aldaar. Hiervoor is € 35.000 benodigd in 2019 en structureel €5.000.

Voorgesteld besluit:

54. Op basis van bovenstaand voorstel 'Gezamenlijke acquisitiewebsite met Almere' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - 2022 te stellen met -€35.000 in 2019 en -€5.000 met ingang van 2020.

De raad is het afgelopen jaar geïnformeerd over de nieuwe inrichting van de Promesse (tussen Dukaatpassage en Wissel) en de Waagpassage (tussen Wissel en Agorahof). Beide delen worden gecombineerd omdat een slimme uitruil van materialen (klinkers) mogelijk is. Het plan maakt onderdeel uit van de vergroening, grondexploitatie Theaterkwartier en Groot Onderhoud. Het ontwerp oogstte veel lof op de inloopavond van het Stadshart bij bewoners/ondernemers en overige stakeholders.

Het voorstel is om de openbare ruimte in de Promesse tussen Dukaatplein en Dukaatpassage eveneens aan te pakken. Hiermee kunnen schaalvoordelen worden behaald wat tot uiting komt in de prijs van het werk (goedkoper per m²). De aanpak is noodzakelijk om het Stadshart een impuls te geven om de weg omhoog te vinden. Voor wat betreft de financiering van het verbindende gedeelte is geen dekking beschikbaar binnen het groot onderhoud of de grondexploitatie. Voorgesteld wordt de jaarlijkse kapitaallasten ter grootte van €13.000 (gerekend met een investeringsbedrag van €300.000 in 2019 en een afschrijvingstermijn van 30 jaar) in de meerjarenraming op te nemen.

Voorgesteld besluit:

55. Op basis van bovenstaand voorstel 'Herinrichting Promesse' de meerjarenraming 2020 - 2022 stru

De Lokaal Educatieve Agenda (LEA) van Lelystad wordt ingezet als kwaliteitsimpuls voor het lokale onderwijs niveau. In het Interbestuurlijk Programma (IBP) staan afspraken tussen het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen om gezamenlijk de grote maatschappelijke opgaven van deze tijd aan te pakken. Onderwijs staat hier hoog op de agenda en vormt de basis voor de kwaliteitsimpuls die nodig is Lelystad een stap verder te brengen.

De gemeente Lelystad wil in 2018 samen met het rijk en de provincie onderzoeken welke beleidsimpuls kunnen worden gegeven en welke concrete maatregelen kunnen worden getroffen om de ontwikkeling van Lelystad positief te beïnvloeden. Investeren in onderscheidend onderwijs is één van de pijlers onder dat beleid. Het integrale meerjarenperspectief voor Lelystad zal de komende periode in o.a. de Omgevingsvisie en de Integrale Nota Sociaal Domein worden geschetst. In afstemming daarmee wordt in samenwerking met het lokale onderwijsveld de Lokaal Educatieve Agenda van Lelystad een vierjarenplan opgesteld.

De LEA 2019 – 2022 bevat concrete maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Mede daardoor ontstaat een vliegwiel effect waardoor:

- de aantrekkelijkheid van Lelystad als vestigingslocatie wordt vergroot.
- de kwaliteit van de Lelystadse samenleving wordt verhoogd.
- de ontwikkeling van de economie wordt gestimuleerd.
- een goed opgeleide beroepsbevolking een vestigingsfactor voor bedrijven wordt.

Het onderwijs in Lelystad heeft een kwaliteitsimpuls nodig om ze te kunnen voldoen aan het Lelystad van de toekomst. Vervolgonderwijs en onderwijs gericht op (zeer) slimme kinderen ontbreekt nog nagenoeg, waardoor jongeren wegtrekken uit de stad. Een leven lang ontwikkelen vraagt nieuwe impulsen voor bredere lagen van de beroepsbevolking. Investeren in onderscheidend onderwijs (een van de komende deeltafels) is inzet van de LEA. De LEA 2015 – 2018 heeft dankzij € 1 mln. aan impulsmiddelen een flinke stap kunnen zetten. Conform het raadsprogramma wordt de dekking van de LEA met ingang van 2019 structureel in de begroting opgenomen.

Voorgesteld besluit:

56. Op basis van bovenstaand voorstel 'Lokaal Educatieve Agenda' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022 stellen met -€250.000.

Met de aanwijzing van Stichting Radio Lelystad tot lokale publieke media instelling beschikt de gemeente Lelystad over een lokale omroep die voldoet aan de eisen van de mediawet. De gemeente heeft op basis van de Mediawet een zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroepen. Het bereik van Radio Lelystad wordt aanzienlijk verbeterd wanneer de uitzending digitaal over de kabel wordt verspreid. De omroep moet daarvoor een meerjarig contract aangaan met een landelijke mediahub. Voor de digitale verspreiding van de uitzendingen van Stichting Radio Lelystad is met ingang van 2019 een structureel bedrag van €8.000 benodigd.

Voorgesteld besluit:

57. Op basis van bovenstaand voorstel 'Radio Lelystad' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022 stellen met €8.000.

De gemeenteraad heeft in de programmabegroting 2017 structureel middelen beschikbaar gesteld voor de inzet van 2 fte jongerenwerk in Lelystad. Sinds mei 2017 zijn er drie parttime jongerenwerkers actief in Lelystad. De voortgang van het jongerenwerk is beschreven in de raadsbrief van 15 mei 2018, met als kenmerk:

181042541. In de raadsbrief staat reeds vermeld dat komende tijd wordt bekeken of de capaciteit van het jongerenwerk voldoende is.

Het is wenselijk dat het jongerenwerk na schooltijd en in de avonduren op straat aanwezig is, dat zij de hele stad kunnen bedienen en dat zij daarnaast, met name tijdens kantooruren, kunnen afstemmen en samenwerken met netwerkpartners. Het jongerenwerk draagt bij aan de veiligheid op straat en helpt jongeren bij het aanleren van sociale en levensvaardigheden. Zonder het jongerenwerk zou een deel van de jongeren later als volwassen minder zelfstandig zijn met risico op problematiek zoals schulden, werkloosheid enz.

Het is wenselijk dat het jongerenwerk zich naast overlastgevendende jongeren of jongeren met problematiek ook kan richten op de preventieve taak. De preventieve taak bestaat uit het voorkomen van overlast, het vroegtijdig toeleiden naar activiteiten/zorg en het intensiveren van de aansluiting op de ontwikkelingen die gaande zijn op het gebied van activiteiten voor jongeren. Het gaat hier bijvoorbeeld om initiatieven als jongeren maken de stad (Broedplaats), Lelystad Creates en Lelykracht. Inzet op de preventieve kant van het jongerenwerk voorkomt dat er later een beroep gedaan wordt op ondersteuning vanuit de Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet.

De afgelopen tijd is gebleken dat de huidige capaciteit te beperkt is om deze taken in de volle breedte uit te voeren. Op termijn zou uitbreiding van de capaciteit daarom wenselijk zijn. Naar verwachting kunnen alle taken met 5 fte namelijk wel opgepakt worden (1 fte per stadsdeel plus het centrum). Er is reeds €150.000 structureel beschikbaar in de gemeentebegroting en voorgesteld wordt om in aanvulling hierop €250.000 beschikbaar te stellen met ingang van 2020.

Voorgesteld besluit:

58. Op basis van bovenstaand voorstel 'Uitbreiding capaciteit jongerenwerk' de meerjarenraming 2020-2024 €250.000.

Multifunctionele Accommodaties (MFA's) vormen een belangrijke schakel in de participatie van inwoners. Er worden tal van activiteiten georganiseerd voor en door buurtbewoners en daarmee vormen ze een essentieel onderdeel van de basisinfrastructuur in het sociaal domein.

In het afgelopen jaar is De Dukdalf grondig verbouwd, waarmee er een dynamische ontmoetingsplek is ontstaan. De lasten die samenhangen met het beheer van dit gebouw zijn in 2018 incidenteel bekostigd vanuit het Wmo uitvoeringsbudget voor 2018. Voorgesteld wordt de structurele lasten met ingang van 2019 op te nemen in de begroting en meerjarenraming.

Voorgesteld besluit:

59. Op basis van bovenstaand voorstel 'Beheer Dukdalf' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2024 €75.000.

Steeds meer Lelystedelingen nemen zelf het initiatief om activiteiten te ontwikkelen die een maatschappelijke meerwaarde opleveren voor de inwoners. Voor deze activiteiten wordt niet alleen ruimte geboden maar tevens worden deze initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd. De afgelopen jaren is het aantal initiatieven onder de noemer van 'Mensen Maken de Buurt' sterk toegenomen. Van initiatieven primair gericht op verhoging van de gebruikswaarde van de fysieke leefomgeving tot initiatieven die bijdragen aan de versterking van de sociale structuur en participatie. Daarbij ondersteunt de 'Ideeënmakelaar' initiatiefnemers bij de uitwerking van hun

idee en brengt ze in verbinding met partijen die bij de uitwerking of uitvoering een rol kunnen spelen. De bewonersconsulenten faciliteren de initiatieven die primair gericht zijn op de fysieke leefomgeving.

Voor de fysieke projecten van 'Mensen Maken de Buurt' was er in de afgelopen jaren een uitvoeringsbudget beschikbaar van €140.000 per jaar. Samengesteld uit enerzijds het budget 'kleine structurele aanpassingen' ter grootte van €70.000 (onderdeel van het reguliere onderhoudsbudget) en anderzijds wordt er tot eind 2018 een bedrag ter grootte van €70.000 onttrokken aan de ISV reserve (die straks is uitgeput). Het project ideeënmakelaar wordt tot eind 2018 gefinancierd ten laste van het Transitiefonds Sociaal Domein. Jaarlijks gaat het om een kostenniveau van €100.000 waarvan circa €60.000 voor menskracht en circa €40.000 voor materiële uitgaven.

De inzet voor 'Mensen Maken de Buurt' en de 'Ideeënmakelaar' worden geëvalueerd. Over de resultaten van deze evaluatie wordt de raad in het najaar geïnformeerd. Gezien het positieve resultaat van de inspanningen gericht op ondersteuning van de bewonersinitiatieven wordt voorgesteld om de huidige inzet structureel op vergelijkbaar niveau te continueren.

Voorgesteld besluit:

60. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ideeënmakelaar en Mensen maken de buurt' de begroting 2018 structureel bij te stellen met -€170.000.

Een van de hoofddoelstellingen van de Participatiewet is het tot stand brengen van een inclusieve arbeidsmarkt in zeer nauwe samenwerking met de werkgevers. Het Lelystad Akkoord - een lokaal sociaal akkoord waarin werkgevers, onderwijsinstellingen, welzijnsinstellingen en gemeente samenwerken - moet deze ambitie vormgeven. Deze publiek private samenwerking is noodzakelijk om de doelstellingen van een inclusieve arbeidsmarkt inclusief scholingsvraagstukken op lokaal niveau mogelijk te maken.

In 2018 is het Lelystad Akkoord incidenteel gedekt uit het Transitiefonds. In het raadsprogramma is uitgesproken dat het Lelystad Akkoord op structurele basis wordt voortgezet. Cofinanciering vanuit maatschappelijke partners is niet realistisch gebleken en binnen het participatiebudget is geen financiële ruimte. Voorgesteld wordt de benodigde middelen beschikbaar te stellen in de begroting en meerjarenraming.

Voorgesteld besluit:

61. Op basis van bovenstaand voorstel 'Lelystad Akkoord' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2021 met €70.000.

De raad heeft voor de periodes 2013-2015 en 2016-2018 jaarlijks 1 miljoen extra beschikbaar gesteld ter bevordering van de uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk. Deze jaarlijkse investering wordt gedekt door een onttrekking aan de NUON reserve en in jaarlijkse termijnen (3 jaar) teruggestort vanuit de besparingen op de uitgaven uit de BUIG middelen. Dat is de afgelopen zes jaar gelukt en heeft geleid tot een uitstroom van 50% van de kandidaten, door middel van verloning. In 2017 is besloten om een deel van de middelen 2018 in te zetten op verloningsplaatsen voor Beschut Werken. In afwachting van de effectuering van de kadernota sociaal domein in de budgetten voor re-integratie per 2020 wordt voorgesteld het bestaande re-integratiebeleid te continueren voor één jaar. Hiermee kan net als voorgaande ja(a)r(en) de invulling van de Beschut Werkplekken alsmede

een uitstroom van kandidaten met een vorm van beperking uit de uitkering worden bevorderd. In de participatienota 2019 wordt de besteding nader toegelicht. Het tempo waarop de bijdrage terug kan worden gestort in de NUON reserve zal waarschijnlijk lager zijn dan voorheen, gezien het feit dat de kandidaten moeilijker duurzaam plaatsbaar blijken vanwege de beperking. Daar staat tegenover dat de kandidaten voor Beschut Werken in aanmerking komen voor loonkostensubsidie waardoor het aantal plaatsen gefinancierd uit de extra bijdrage hoger is dan bij reguliere kandidaten het geval was.

De uitstroombinspanningen richten zich jaarlijks voor de helft (minimaal 20 plaatsen) op verloningsplaatsen voor Beschut Werken en voor de andere helft (minimaal 20 tot 40 plaatsen) op (verlonings-)plaatsen voor parttimebanen. In het laatste geval gaat het om bijstandsgerechtigden die niet formeel vallen onder Beschut Werken of het Doelgroepenregister maar waarvoor een uitstroom naar een fulltimebaan geen realistisch perspectief is. Voor deze doelgroep wordt onder meer de samenwerking gezocht met het Divosa initiatief Surplus.

Voorgesteld besluit:

62. Op basis van bovenstaand voorstel 'Voortzetting aanvullende financiering re-integratie 2019' de be - 2022 budgetneutraal bij te stellen.

Vanuit de verantwoordelijkheden van Jeugdhulp en Passend Onderwijs is het belangrijk dat de gemeente en het onderwijsveld intensief samenwerken om kinderen en hun gezin de juiste ondersteuning te bieden. Zoals opgenomen in het raadsprogramma 2018 - 2022 wordt er in de aankomende periode ingezet op het versterken van de samenhang en te komen tot een breed aanvalsplan voor de jeugdhulp en het onderwijs. De Werkagenda Zorg in en om Scholen, die gezamenlijk is opgesteld door de gemeente, het Jeugd en Gezinsteam en het samenwerkingsverband PO en VO vormt hiervoor de basis.

Voor de voorbereiding van het aanvalsplan wordt voor 2019 voorgesteld € 50.000 beschikbaar te stellen (voor de inhuur van externe expertise, de organisatie van bijeenkomsten, monitoring et cetera). Op dit moment is voor de periode 2020 - 2022 jaarlijks een PM post opgenomen voor de uit te voeren activiteiten uit het nog op te stellen aanvalsplan. Concretisering van deze bedragen is afhankelijk van keuzes in de uitwerking, die in een later stadium aan de raad zullen worden voorgelegd. Deels kunnen de activiteiten gefinancierd worden vanuit de bestaande middelen voor jeugdhulp en het onderwijs en/of overige beschikbare middelen binnen het sociaal domein.

Voorgesteld besluit:

63. Op basis van bovenstaand voorstel 'Aanvalsplan jeugdhulp en onderwijs' de begroting 2019 bij te

Op het gebied van de Jeugdhulp is er in de aankomende jaren onverkort sprake van een grote opgave. De raad wordt uiterlijk half oktober geïnformeerd over de laatste stand van zaken, via een separate informatienota. In deze programmabegroting worden de verwachte tekorten meerjarig afgedekt, zodat de hulp die nodig is ook daadwerkelijk geleverd kan worden. Tegelijkertijd wordt er blijvend ingezet op het verminderen van zwaardere vormen van zorg, maar beseffen we dat deze transformatie niet van vandaag op morgen te realiseren is. Het is hierbij noodzakelijk

om in de volle breedte naar oplossingen te zoeken, zie bijvoorbeeld het vorige voorstel met betrekking tot het aanvalsplan.

Voorgesteld besluit:

64. Op basis van bovenstaand voorstel 'Jeugdhulp' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2019, -€4.136.000 in 2020, -€3.274.000 in 2021 en -€2.851.000 met ingang van 2022.

In het raadsprogramma is 'gezond en veilig opgroeien' een belangrijk speerpunt. Met het stimuleren van meer bewegen en inzet gericht op vitale(re) inwoners wordt invulling gegeven aan het gemeentelijk beleid. Het verzoek van de raad en het college om aansluiting te zoeken bij de landelijke JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) sluit hier goed bij aan. Sinds kort is Lelystad JOGG gemeente en dit jaar wordt het plan van aanpak geschreven, zodat we met ingang van 2019 echt aan de slag kunnen. De JOGG regisseur wordt betaald vanuit de Klijsma middelen (armoede beleid). Voor de uitvoer van het programma en om het geheel effectief neer te zetten, zijn aanvullende middelen nodig. Het gaat dan om zaken als monitoring, communicatie en een activiteitenbudget.

Daarnaast is het belangrijk om Lelystadse kinderen en jongeren rookvrij op te laten groeien. Conform het Nationaal preventie akkoord en in lijn met het raadsprogramma wordt voorgesteld om aansluiting te zoeken bij het initiatief voor de Rookvrije Generatie. Planvorming kan binnen bestaande uren/inzet, maar voor de uitvoering zijn aanvullende middelen gewenst.

Voorgesteld besluit:

65. Op basis van bovenstaand voorstel 'Gezondheidsbeleid' de begroting 2019 en de meerjarenraming -€65.000.

De periode tot 2050 kenmerkt zich voor de bestaande bouw in Lelystad met tenminste twee grote opgaven:

- Het zoveel als mogelijk naar nul op de meter brengen van woningen en bedrijven
- Het uitfaseren van het gebruik van aardgas als energiedrager.

In het daartoe opgestelde plan van aanpak worden drie benodigde producten benoemd:

- (maatwerk) informatie traject (50.000 euro, intensief de eerste jaren)
- opstellen van een warmtevisie (7500 euro, in 2019)
- opstellen van een warmteplan per wijk (125.000 euro, in 2019)

Vanwege de urgentie, de omvang en de omvangrijke gevolgen die deze transitie zal hebben voor inwoners en bedrijven is het noodzakelijk nu al te beginnen met het delen van informatie over de transitie. Wat gaat er gebeuren en wanneer is welke wijk aan de beurt? De noodzaak van de opgave en duidelijkheid bieden in het proces staat hierin centraal. Dit kan in samenwerking met de overige partijen in de Flevolandse Energieagenda. Daarnaast is het van belang de opgave, de mogelijkheden en de relaties met andere opgaven in de stad vast te leggen in een warmtevisie. Tot slot wordt deze visie vertaald naar een warmteplan per wijk waaruit blijkt welke vorm de energietransitie per wijk zal krijgen met de gevolgen voor de bewoners en bedrijven van die wijk. Zwaartepunt voor de kosten ligt in het laatste product waarbij op hoog detailniveau gezocht zal worden naar de beste transitieroute voor elke wijk in Lelystad. Dat plan dient vervolgens als basis voor de uitvoering tot 2050.

Voorgesteld besluit:

66. Op basis van bovenstaand voorstel 'Energietransitieplan' de begroting 2019 en de meerjarenraming in 2019 en -€50.000 met ingang van 2020.

In de vorige raadsperiode heeft de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS) een centrale rol gespeeld bij de inzet van incidentele middelen. In het raadsprogramma werd deze werkwijze opnieuw onderschreven en is de afspraak gemaakt om incidentele intensiveringen te dekken vanuit incidentele middelen. Met deze werkwijze wordt het onderscheid tussen structurele en incidentele dekking duidelijk en wordt de besluitvorming overzichtelijker. De raad wordt hiermee in staat een meer integrale afweging te maken over incidentele intensiveringen.

In het volgende hoofdstuk staan de incidentele intensiveringen opgenomen ten laste van de ROS. Het aanzuiveren van deze reserve, zodat er incidentele dekking beschikbaar is, kan plaatsvinden uit het begrotingssaldo of door het **bestemmen van positieve jaarrekeningresultaten. Voorgesteld wordt om in de jaren 2019 en 2021 een deel van het beschikbare positieve begrotingssaldo aan te wenden voor aanzuivering van de reserve.**

Voorgesteld besluit:

67. Op basis van bovenstaand voorstel 'Storting in de Reserve Ontwikkeling Stad' de begroting 2019 en de meerjarenraming met -€1.350.000.

De voorstellen uit deze programmabegroting 2019 – 2022 worden gedekt binnen het financieel meerjarenperspectief. Tot en met jaarschijf 2021 is de meerjarenraming structureel sluitend en is er sprake van een begrotingsoverschot. Een aanzienlijk deel van het raadsprogramma is doorvertaald in deze programmabegroting via de voorgaande 67 voorgestelde wijzigingen. Zoals het er nu naar uitziet zal jaarschijf 2022 echter niet sluitend zijn en zou er een tekort resteren ter grootte van €926.000. In dit stadium acht het college het verdedigbaar om deze jaarschijf taakstellend sluitend te maken.

In de aankomende periode zullen er bezuinigingsmogelijkheden worden uitgewerkt, zodat de raad bij de kadernota 2020 – 2023 keuzes kan maken- mocht het op dat moment noodzakelijk blijken. Zoals altijd zijn de gemeentefinanciën volop in beweging en zijn er ieder jaar ontwikkelingen die een (fors) effect kunnen hebben op het begrotingssaldo. Deze ontwikkelingen kunnen positief- of negatief uitvallen, dus de uiteindelijk in te vullen taakstelling kan kleiner of hoger uitvallen. Het pakket aan uit te werken bezuinigingsmogelijkheden zal daarom groter zijn dan het op dit moment ingeschatte benodigde bedrag-gedacht kan worden aan een bedrag in de buurt van €3 miljoen.

Een onderwerp dat hier ook een relatie mee heeft zijn toekomstige infrastructurele aanpassingen en de bekostiging daarvan. Op basis van wet- en regelgeving dienen dit type investeringen in maatschappelijk nut geactiveerd te worden en over de looptijd te worden afgeschreven. Dit vertaalt zich vervolgens in kapitaallasten, waarvoor meerjarig de dekking in de gemeentebegroting gevonden moet worden. In het kader van een onderzoeksopdracht worden de noodzakelijke en gewenste infrastructurele investeringen die op termijn gaan spelen in beeld gebracht. Hierbij wordt er nadrukkelijk gekeken naar de aanwezige dekkingsmogelijkheden.

Voorgesteld besluit:

68a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Nader uit te werken richting kadernota 2020 - 2023' een taakstelling

meerjarenraming 2022 structureel bij te stellen met €1.000.000.

68b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Nader uit te werken richting kadernota 2020 – 2023' een onbegroot gebied van toekomstige noodzakelijke en gewenste infrastructurele investeringen- en de daarbij behorende

3.3 Voorgestelde beklemmingen en onttrekkingen - incidenteel

3.3 Voorgestelde beklemmingen en onttrekkingen - incidenteel

In onderstaand overzicht worden de reeds besloten onttrekkingen / beklemmingen en stortingen in de Reserve Ontwikkeling Stad inzichtelijk gemaakt. Op de volgende pagina worden vervolgens een aantal aanvullende voorstellen gedaan om middelen te beklemmen cq. te onttrekken. Deze voorstellen worden afzonderlijk toegelicht onder die tabel.

Voorgestelde beklemmingen

In het raadsprogramma is de intentie uitgesproken om op incidentele basis middelen beschikbaar te maken, zodat de raad gedurende het lopende begrotingsjaar de mogelijkheid heeft om in te spelen op actuele ontwikkelingen. Bijvoorbeeld om een financiële bijdrage te leveren aan een initiatief vanuit de samenleving of om een gesignaleerd knelpunt aan te pakken. Binnen de Reserve Ontwikkeling Stad wordt daarom een bedrag van €300.000 aan incidentele ruimte beschikbaar gehouden, te beginnen in 2019 en voort te zetten in de jaren 2020, 2021 en 2022. Niet benutte ruimte schuift door naar het daaropvolgende jaar, waarbij het streven is dit ieder jaar weer aan te vullen tot een bedrag van €300.000.

Voorgesteld besluit:

69. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ruimte vrij inzetbaar voor de raad' een bedrag van -€300.000 Ontwikkeling Stad, in afwachting van nadere voorstellen vanuit de raad.

De voortgang van het regioplan Windenergie resulteert in 2019 in een incidentele netto opbrengst van per saldo €1.400.000 (zie voorstel 29, waarin deze middelen aan het begrotingssaldo worden toegevoegd). Voorgesteld wordt een dienovereenkomstig bedrag voor de energietransitie beschikbaar te houden. Gemeenten hebben immers een aanzienlijke opgave te vervullen in de energietransitie en in het raadsprogramma wordt hier ook expliciet bij stilgestaan. Via voorstel 66 worden er op structurele basis middelen vrij gemaakt voor het opstellen van- en uitvoering geven aan een energietransitieplan. In totaal gaat het in de periode 2019 – 2022 om een bedrag van €333.000 (183.000 in 2019 en €50.000 in de jaren 2020 – 2022). In aanvulling hierop wordt voorgesteld om binnen de Reserve Ontwikkeling Stad een bedrag van €1.068.000 te beklemmen (gefaseerde inzet van jaarlijks €356.000 in 2019, 2020 en 2021). Er zal worden onderzocht op welke wijze deze middelen het beste bij kunnen dragen in de energietransitie, mede

in relatie tot het landelijke Klimaatakkoord dat naar verwachting eind 2018 wordt opgeleverd. De raad zal in een later stadium besluiten over het daadwerkelijk beschikbaar stellen van deze bekleemde middelen.

Voorgesteld besluit:

70. Op basis van bovenstaand voorstel 'Energietransitie' in de jaren 2019, 2020, en 2021 een bedrag Reserve Ontwikkeling Stad, in afwachting van nadere voorstellen.

Voorgestelde onttrekkingen

Op 10 juli heeft de gemeenteraad ingestemd om het initiatief voor Lelystad Next Level te nemen. Op dat moment heeft de raad ook besloten het bedrag benodigd voor de werkzaamheden in 2019 te betrekken bij de besprekingen over de programmabegroting 2019-2022.

Het doel van Lelystad Next Level is dat Lelystad zich ontwikkelt tot een aantrekkelijke en duurzame stad, die financieel gezond en zelfstandig is. Een stad waarin alle inwoners mee doen, het onderwijs goed is en waarin je prettig woont. Een zelfbewuste, economisch dynamische stad.

Onderdeel van het Lelystad Next Level traject is het zwaluwstaarten met enerzijds het vervolg van de ICL-evaluatie en anderzijds het zoeken van aansluiting bij Rijksontwikkelingsprogramma's om daarmee kansen te benutten voor de verdere sociaal-maatschappelijk en ruimtelijk-economische ontwikkeling van Lelystad. Belangrijke mijlpalen in dat traject zijn de strategische agenda met voorstellen voor de programmering en 'governance'. Deze strategische agenda zet de koers uit voor de uitvoering van het strategisch programma met daarin de beoogde lange termijn doelen en korte termijn activiteiten.

Het opstellen van de strategische agenda vergt veel inzet van betrokken overheden, maar ook zijn er extern te maken kosten: trekkers, adviseurs, expertise, werkbezoeken, etc.

Het bedrag dat naar verwachting in 2019 benodigd is voor het tweede gedeelte van de opstelling van de strategische agenda, gevolgd door de start van de implementatie van de maatregelen is € 371.000. Zoals reeds is aangekondigd in het raadsprogramma wordt voorgesteld deze middelen beschikbaar te stellen vanuit de Reserve Ontwikkeling Stad.

Voordat wordt overgegaan tot daadwerkelijke implementatie wordt het opgestelde programma ter besluitvorming aan college en raad voorgelegd. Dan kan gesproken worden over nut en noodzaak van verschillende onderdelen en de prioritering daarvan. Ook bestaat er dan meer inzicht in de mogelijke financiële gevolgen van het programma.

Voorgesteld besluit:

72. Op basis van bovenstaand voorstel 'Fietsenstalling Dukaatpassage' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 bij te stellen met -€56.000 en deze bedragen te onttrekken aan de Reserve Ontwikkeling Stad.

Het totaal aantal fietsen bij het station neemt ieder jaar toe. Sinds 2014 wordt regelmatig op werkdagen geteld. Tussen aug 2014 en juni 2018 is het aantal fietsen op het Stationsplein, Dukaatplein, Middenweg, Botter en in de station stallingen (incl. bewaakt NS) toegenomen van 1.996 naar 2.300, en het aantal brom-/snorfietsen van 47 naar 123. Tijdens tellingen in 2006/2007 stonden er 1.600-1.700 fietsen. De toename aan fietsen bedraagt 50-75 per jaar. Brom-/snorfietsen 15-20 per jaar.

ProRail prognosticeert een benodigde capaciteit van circa 3.900 fietsen in 2030 ten behoeve van treinreizigers (dus exclusief bus en stadshart). De benodigde capaciteit is overigens 15%-20% hoger dan het gemiddeld aantal fietsen vanwege piekdagen en omdat de capaciteit in de praktijk niet voor de volledige 100% benut kan worden (vanwege fietstassen en voorkomen zoekverkeer). Na verplaatsing resp. verwijdering van de tijdelijke stallingen (kiosk en coffeeshop) bedraagt de capaciteit ruim 2.500. Dat is na verwijdering weesfietsen t/m 2021 voldoende, maar niet om de verwachte groei daarna op te vangen.

Voorgesteld wordt een integrale businesscase op te stellen, waarin oplossingen worden uitgewerkt voor het (brom)fietsparkeren rondom het station. Het Rijk heeft een bedrag van 74 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het fietsparkeren bij stations. Dit bedrag is beschikbaar voor projecten die binnen enkele jaren gerealiseerd kunnen worden. Het Rijk draagt maximaal 40% bij aan de integrale businesscase; de overige bijdrage komt van NS/ProRail, regio (gemeente en provincie) en gebruikers. De businesscase omvat de EHBO (exploitatie, handhaving, beheer, onderhoud) inclusief bouwkosten. De gemeentelijke financiering bestaat uit handhaving in de stallingen/openbare ruimte en beheer/onderhoud eigen stallingen (Botter, Middenweg en brom-snorfietsstallingen).

Voorgesteld besluit:

73. Op basis van bovenstaand voorstel 'Integrale businesscase fietsparkeren station' de begroting 2019 en dit bedrag te onttrekken aan de Reserve Ontwikkeling Stad.

In het raadsprogramma staat opgenomen dat de nog te realiseren (school)campus vanuit alle richtingen veilig te benaderen moet zijn. In de nog vast te stellen gebiedsvisie campuszone wordt een ontsluiting voorzien op de Zuigerplasdreef tegenover de Geldersedreef. Deze zal mede gebruikt worden doorbromfietsers uit het oostelijke deel van de stad naar de schoolcampus. De complexiteit van verkeersstromen op de kruising Zuigerplasdreef/Geldersedreef neemt daardoor (verder) toe.

Door de toenemende verkeersdruk ontstaan er in de huidige situatie al regelmatig lange wachtrijen rondom deze kruising. Deze leiden ertoe dat verkeersdeelnemers veiligheidsrisico's gaan nemen. Verkeersdeelnemers vragen inmiddels om maatregelen. Door de plaatsing van verkeerslichten zal de (ervaren) verkeersveiligheid op deze kruising toenemen. Plaatsing van verkeerslichten in het jaar 2019 is om twee redenen wenselijk:

- de werkzaamheden aan de Zuigerplasdreef/Geldersedreef moeten niet gelijktijdig plaatsvinden met de werkzaamheden aan de Larserdreef en zuidelijke Middendreef;
- de schoolcampus wordt in 2020 geopend. Plaatsing is nodig voor de bromfietsontsluiting naar de campuszone gerealiseerd wordt.

Voorgesteld besluit:

74. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verkeersreginstallatie Zuigerplasdreef - Geldersedreef' de begroting 2019 en dit bedrag te onttrekken aan de Reserve Ontwikkeling Stad.

Voorgesteld wordt een studie te doen naar de Warandedreef, de gereserveerde wegverbinding tussen de afslag A6 Lelystad-Zuid/Lelystad Airport (A6) en de Westerdreef. Deze weg zal niet alleen de direct aangrenzende gebieden moeten ontsluiten, maar tevens een bredere functie vervullen voor de stad (ringweg). Deze functie is nodig om de robuustheid van het wegennet te verbeteren (minder

kwetsbaar bij ongevallen en werkzaamheden) met een derde aansluiting op de A6, en meer capaciteit te bieden: de Larserdreef zal na 2025 het groeiende verkeersaanbod naar de A6 en Lelystad Airport (Businesspark) niet meer kunnen verwerken door de brug over de Lage Vaart en de kruisingen van de A6. De Warandedreef zal verder bijdragen aan een veilige en snelle verbinding met de Poort van de Oostvaardersplassen.

Deze studie dient een aantal doelen:

- ruimtereservering en ruimtelijke inpassingen: binnen planvorming Warande de juiste maten voor de toekomstige weg en aansluitingen vastleggen en een integraal ontwerp tot stand brengen in relatie tot het gebied Waterkop en de strook langs de Lage Dwarsvaart
- draagvlak en acceptatie: eenieder met eindbeeld-visualisaties laten ervaren hoe ingespeeld wordt op het omvormen van de te reserveren zone
- natuurwaarden: inzicht verkrijgen in flora en fauna en Natuurwet en compensatiemaatregelen
- technisch ontwerp: in kaart brengen van civieltechnische aspecten, hoogteligging en draagkracht bodem
- duurzaamheid: tijdig voorbereidingswerkzaamheden aan het tracé plannen, wat gunstig voor het natuurlijke zettingsverloop en uiteindelijk voor de beheerkosten.
- kostenberekening: nodig om gesprekken over financiering door rijk en provincie te kunnen starten.

Voorgesteld besluit:

75. Op basis van bovenstaand voorstel 'Warandedreef' de begroting 2019 bij te stellen met -€65.000 Ontwikkeling Stad.

Toerisme en Recreatie, met als speerpunt de kustontwikkeling, is een van de thema's van het raadsprogramma. De ontwikkeling van deze nieuwe vrijetijdseconomie geeft een enorm impuls op de verbetering van de aantrekkelijkheid van Lelystad op het gebied van wonen, werken, opleidingen en recreëren. Vanuit dit belang is er reeds in 2017 gestart met het uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie. De inzet gebeurt langs drie sporen, namelijk een sterkere positionering, heldere profilering en inzetten op de zeven thema's (bereikbaarheid, beschikbaarheid, beleving, bekendheid etc.). Daarbij wordt regionale samenwerking steeds belangrijker. Het MRA vraagstuk op het gebied van toerisme en recreatie vraagt om een nauwe samenwerking en stevige inzet vanuit Lelystad. Deze inzet is in verband met andere prioriteiten (waaronder Lelystad Next Level) in 2018 onvoldoende ingevuld, terwijl er gezien de ontwikkelingen wel de noodzaak is en er tevens een inspanningsverplichting ligt om minimaal 8 uur per week te investeren in het uitvoeren van de strategische agenda toerisme in de MRA. In de komende jaren ontstaat er een grotere druk op de bestaande capaciteit. Voorgesteld wordt om in ieder geval gedurende de looptijd van het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie de beschikbare capaciteit uit te breiden.

Voorgesteld besluit:

76. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vrijetijdseconomie' de begroting 2019 en de meerjarenraming en deze bedragen te onttrekken aan de Reserve Ontwikkeling Stad.

Via voorstel 52 is voorgesteld om de structurele lasten die samenhangen met de aankoop van Oostvaardersdijk 15 in de begroting en meerjarenraming op te nemen. Naast deze structurele kosten zijn er op incidentele basis middelen benodigd voor het wegwerken van achterstallig onderhoud (€40.000) en de inrichting van het pand (€10.000). De inrichting van het pand wordt gedekt worden vanuit de beschikbare middelen voor vrijetijdseconomie.

Voorgesteld besluit:

77. Op basis van bovenstaand voorstel 'Achterstallig onderhoud Oostvaardersdijk 15' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2020 te onttrekken aan de Reserve Ontwikkeling Stad.

Met het besluit van 10 augustus 2015 heeft het college richting de provincie en de Lokale Actiegroep Leader Flevoland (LAG) de intentie uitgesproken om Leader projecten binnen de gemeente Lelystad, die aansluiten bij de doelen van het gemeentelijk beleid, te co-financieren in de periode 2015-2020.

Leader is een subsidieprogramma voor plattelandontwikkeling en het stimuleren van de plattelandseconomie. Leader is met name gericht op kleinschalige projecten die van belang zijn voor de regio. Voor de uitvoering van Leader Flevoland ligt de verantwoordelijkheid bij zowel de gemeenten als de provincie. Concreet betekent dit dat iedere gemeente ook rechtstreeks aanspreekpunt voor mogelijke initiatiefnemers, en deze ook afhankelijk zijn van een gemeentelijke cofinanciering (verplichting). Een direct belang voor de gemeente zijn onder meer de thema's "verstevenigen van de relatie stad-land" en de "toeristische infrastructuur". Vooral het laatste thema in relatie tot de verdere toeristische ontwikkeling van de stad is kansrijk. Voor het verstevenigen van de stad-land relatie kunnen er mogelijkheden ontstaan in het kader van de stimulering van (agro)toerisme en stadslandbouw. Projecten die in het verleden zijn gerealiseerd met leader geld in Lelystad zijn bijvoorbeeld het Belevenissenbos, Doors logies en 'Proef de smaak van Flevoland'.

Een initiatiefnemer dient te allen tijde eerst met de gemeente te overleggen waar het project wordt uitgevoerd. Leader heeft namelijk de verplichting dat naast iedere Europese Leader euro er ook een publieke euro ingezet dient te worden. Zonder draagvlak en bijdrage vanuit de gemeente zal het project niet in aanmerking kunnen komen voor de Europese Leadersubsidie. In de praktijk is de afgelopen jaren gebleken dat leader initiatieven stranden doordat er geen directe gemeentemiddelen beschikbaar zijn (bestaande budgetten zijn veelal aan verplichtingen en afspraken gekoppeld).

Andere gemeenten in Flevoland kunnen de initiatiefnemers sneller uitsluitel geven omdat er budget is gereserveerd. Momenteel is er een Leader initiatief bij de gemeente voorgelegd die past binnen de doelstellingen met een verzoek om maximaal € 35.000 gemeentelijke bijdrage. Om bij komende initiatieven sneller te kunnen schakelen naar initiatiefnemers, wordt met dit voorstel tevens gevraagd een bedrag van € 65.000 te reserveren voor de jaren 2019-2020 voor overige nieuwe Leader initiatieven. Met het beschikbaar komen van deze middelen kan de gemeente actief gaan communiceren met potentiële initiatiefnemers en wordt er bestuurlijk een positief signaal afgegeven richting de partners.

Voorgesteld besluit:

78. Op basis van bovenstaand voorstel 'Leadersubsidie' de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2020 te onttrekken aan de Reserve Ontwikkeling Stad.

De Omgevingswet is de grootste wetswijziging sinds de invoering van de grondwet. Zes en twintig wetten en meer dan honderd Algemene Maatregelen van Bestuur en ministeriële regelingen op het gebied van ruimte, wonen, milieu, natuur, water en infrastructuur worden samen gevoegd. Er komt daarmee één integrale wet op het gebied van de fysieke leefomgeving die alle bestaande wetten op dat gebied vervangt. De implementatie van de Omgevingswet is in alle opzichten een transitieopgave (onomkeerbaar, radicaal, fundamenteel anders denken, handelen en organiseren). Een kanteling van een stelsel waarvoor de gemeenten moeten investeren in goede ondersteuning om de regels, de structuren en systemen meer en beter te gaan verbinden met de leefwereld van de burger.

De implementatie van de Omgevingswet is omvangrijker en ingrijpender dan de invoering van de drie decentralisaties Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet (de 3 D's). De implementatie vereist een wettelijk verplichte aanpassing van bijbehorende beleidsregels (sociaal en fysiek) en werkprocessen waarbij tevens een participatietraject moet worden doorlopen. Voor de implementatie van de Omgevingswet is vanuit de landelijke overheid geen geld beschikbaar. Ter illustratie: Lelystad ontving voor de invoering van de drie hierboven benoemde decentralisaties €885.000 per jaar.

Conform het raadsprogramma wordt de komende vier jaar gewerkt aan:

- Een omgevingsvisie (opstellen, keuzes maken monitoren en regelmatig bijstellen);
- De essentie van het omgevingsplan en het aanbrengen van een praktische en technische samenhang tussen het omgevingsplan en omgevingsvisie en te komen tot een vereenvoudiging van de regelgeving;
- Verantwoorde keuzes om tot deregulering te komen (welke verordeningen, beleidsregels en vergunningen worden behouden en welke niet?);
- Een nieuw participatiebeleid dat de gemeenteraad kan gebruiken als toetsingskader bij de beoordeling van door initiatiefnemers uitgevoerde participatietrajecten;
- Verbetering van de dienstverlening door efficiënter, meer in samenhang en als één overheid te gaan werken;
- Een aanpassing van de werkprocessen om aan de eisen voor de Omgevingswet te voldoen;
- Het verkennen van de ruimte en mogelijkheden om als één overheid te werken en daarbij zelf actief te participeren in het Flevolandse Platform waaraan alle ketenpartners (brandweer, Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek, GGD, Flevolandse gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat en Waterschap) deelnemen.

Door de bezuinigingen in de afgelopen jaren, in combinatie met het aantrekken van de economie, is her-prioriteren binnen de bestaande capaciteit/middelen geen optie. Om naast de implementatie te kunnen blijven voldoen aan de basis dienstverlening is additioneel budget noodzakelijk.

In 2017 is door de gemeenteraad €550.000 beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten in 2017 en 2018. Inmiddels is duidelijk dat - conform bovenstaande fasering - voor de invoeringskosten vanaf 2019 een aanvullend incidenteel budget van in totaal € 1,91 mln. nodig is. Voorgesteld wordt deze middelen beschikbaar te stellen voor de implementatie in de periode 2019 - 2022.

Inclusief deze actualisatie bedraagt het totale Lelystadse budget voor invoeringskosten ca. 50% van het referentiebudget, zoals dat is berekend via het VNG model. Deels omdat de organisatie relatief veel zelf doet en deels omdat er via pilots en experimenten eerst werkende weg bezien wordt wat de impact precies zal zijn. In dit stadium zijn daarom nog niet alle acties voor Lelystad volledig te voorzien (het gaat dan met name om frictiekosten, de uitvoering van wet- en regelgeving,

instrumenten en regelbeheer, bedrijfs- en informatiearchitectuur). In de aankomende periode is derhalve een goede monitoring van de implementatie noodzakelijk. Ook het volgen van landelijke ontwikkelingen is daarbij belangrijk, gelet op de nog niet uitgekristalliseerde nieuwe wetgeving.

Voorgesteld besluit:

79. Op basis van bovenstaand voorstel 'Implementatie Omgevingswet' de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2019-2022 met een toename van -€697.000 in 2019, -€719.000 in 2020, -€357.000 in 2021 en -€137.000 in 2022 en deze bedragen te laten vallen binnen de Reserve Ontwikkeling Stad.

In de programmabegroting 2018 - 2021 was er geen structurele begrotingsruimte beschikbaar om instellingen te indexeren voor tranche 2018. De raad heeft per amendement daarom besloten €700.000 binnen de ROS te beklemmen en daarvan voor jaarschijf 2018 alvast 1,1% indexatie (komt neer op een bedrag van €222.273) toe te kennen aan de instellingen die jaarlijks een subsidie ontvangen. Het restant van de middelen was op discretionaire basis beschikbaar gesteld aan het college. In deze programmabegroting is er structurele begrotingsruimte aanwezig om de instellingen voor tranche 2019 te indexeren (zie voorstel 34). Voorgesteld wordt daarom het restant van de bekleemde middelen, ter grootte van €480.000 vrij te laten vallen binnen de Reserve Ontwikkeling Stad.

Voorgesteld besluit:

80. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vrijval beklemming – incidentele knelpunten gesubsidieerde instellingen' de middelen te laten vallen binnen de Reserve Ontwikkeling Stad.

In de vorige raadsperiode heeft de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS) een centrale rol gespeeld bij de inzet van incidentele middelen. In het raadsprogramma werd deze werkwijze opnieuw onderschreven en is de afspraak gemaakt om incidentele intensiveringen te dekken vanuit incidentele middelen. Met deze werkwijze wordt het onderscheid tussen structurele en incidentele dekking duidelijk en wordt de besluitvorming overzichtelijker. De raad wordt hiermee in staat een meer integrale afweging te maken over incidentele intensiveringen.

Via voorstel 67 zoals is opgenomen in het vorige hoofdstuk wordt voorgesteld een deel van het beschikbare positieve begrotingssaldo in 2019 en 2021 aan te wenden voor aanzuivering van de Reserve Ontwikkeling Stad. Deze middelen komen daarmee als incidentele dekking beschikbaar- feitelijk wordt deze storting herbevestigd met dit voorstel.

Voorgesteld besluit:

81. Op basis van bovenstaand voorstel 'Storting vanuit begrotingssaldo 2019 - 2022' de Reserve Ontwikkeling Stad met een toename van €1.350.000 in 2019 en 2021, dienovereenkomstig voorgesteld besluit 67.

3.4 Uiteenzetting financiële positie

3.4 Uiteenzetting financiële positie

Reserves

In het algemeen kan worden gesteld dat de reserves (= eigen vermogen) financiële risico's moeten afdekken, of geld vast moeten houden voor bestedingen in de toekomst. Als gemeenten geen reserves hebben, dan heeft de gemeente bij iedere

tegenvaller of onvoorziene uitgave een begrotingstekort. Daar staat tegenover dat het geld dat vaststaat vaak niet vrij besteed kan worden, waardoor het niet mogelijk is belangen integraal af te wegen. Het verdient daarom de voorkeur om terughoudend te zijn met het reserveren van middelen in reserves.

Artikel 43 van het BBV onderscheidt twee soorten reserves:

- algemene reserve: deze heeft geen specifieke bestemming en wordt vooral aangehouden als financiële buffer voor algemene risico's. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.

- een bestemmingsreserve: dit zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Ook egalisatiereserves hebben een bepaalde bestemming, de reserve wordt in dat geval bestemd voor het egaliseren van kosten in de tijd. De raad kan een verkozen bestemming echter ongedaan maken en besluiten een andere bestemming aan te wijzen.

De reserves die de klappen moeten kunnen opvangen zijn onderdeel van het weerstandsvermogen. De overige reserves hebben door eerdere besluitvorming van de raad al geleid tot verplichtingen en zijn daarmee (min of meer) niet meer vrij besteedbaar. In de tabel "verloop reserves" worden de begrote toevoegingen en uitnamen van de reserves voor de komende jaren inzichtelijk gemaakt. In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven. De bijstellingsvoorstellen uit deze programmabegroting 2019 - 2022 zijn hier nog niet in verwerkt, dit vindt namelijk pas plaats na definitieve besluitvorming in de gemeenteraad.

Vorzieningen

Voor het opvangen van concrete risico's en verplichtingen in de toekomst worden voorzieningen gevormd. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om onderhoudsverplichtingen (zie ook paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen voor nadere inhoudelijke toelichting). In de tabel "verloop voorzieningen" is inzichtelijk gemaakt de hoe de komende jaren toevoegingen en uitnamen uit de voorzieningen zijn begroot. Artikel 44 van het BBV stelt dat een voorziening wordt gevormd voor een verplichting of een redelijkerwijs in te schatten financieel risico. De uitgaven uit voorzieningen worden feitelijk al geautoriseerd door de raad bij het vormen van voorzieningen.

Vorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch die redelijkerwijs te schatten zijn;
- op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Balansprognose 2018- 2021

Per balanspost is er op voorschrift van de nieuwe BBV regels een prognose gemaakt. Deze prognose is deels gebaseerd op ontwikkelingen uit het verleden en verwachte ontwikkelingen in de toekomst. Op de onderdelen waar de inschatting lastig te

maken is, is het bedrag van de eindbalans van de laatste jaarrekening als uitgangspunt gebruikt. De balansprognoses zijn verder gebruikt voor de prognoses van verschillende ratio's zoals schuldquote, voorraadquote, Emu saldo etc. Deze ratio's zijn ook opgenomen in de paragraaf IBT (Interbestuurlijk toezicht).

Uitgangspunten prognose per balanspost Activa:

- Materiele vaste activa
Materiele vaste activa bestaat uit investeringen met economisch nut (gebouwen, gronden) en erfpacht gronden. Uitgangspunt voor de prognose is de investeringsplanning in combinatie met verschuivingen van een aantal grondexploitaties die eerst gecategoriseerd waren onder de NIEGG (o.b.v. nieuwe BBV voorschriften). Daarnaast wordt ingeschat dat de waarde van het gebouwen en oude NIEGG's door o.a. afschrijvingen en verkopen afneemt. Tegelijkertijd is ook het uitgangspunt dat de gronden in waarde gelijk blijven. Prognose is een afname van gemiddeld 5% per jaar van de NIEGG.
- Financiële vaste activa
Financiële vaste activa bestaat uit deelnemingen en langlopende uitgaande leningen. Er worden geen wijzigingen van de waarde van de deelnemingen verwacht en voor de langlopende leningen is (rekening houdend met aflossingen) het gemiddelde van de afgelopen 2 jaar als uitgangspunt gebruikt. De waarde gelijk aan laatste jaarrekening m.u.v. de langlopende leningen. De prognose is dat deze balans post de komende jaren stabiel blijft.
- Voorraden: (voorraad bouwgrond)
Het uitgangspunt van deze prognose is een afname van jaarlijks 5%.
- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar (Debiteuren)
De verwachting is dat de debiteuren Algemeen en -Belastingen zullen dalen, de BTW/BCF vordering ongeveer gelijk blijft maar de debiteuren Soza zullen stijgen. Op dit moment moeilijk in te schatten welke kant het precies opgaat, of de stijgingen gelijk zullen zijn aan de dalingen. Daarom is gekozen om het volume van laatste afgesloten boekjaar (2016) aan te houden in de prognose.
- Liquide middelen
Gestuurd wordt om zo weinig mogelijk saldo aan voorschotten op de bank aan te houden in verband met het schatkistbankieren. Daarom is het uitgangspunt €0.
- Overlopende activa: prognose gelijk aan waarde laatste jaarrekening
Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2016) en is een sluitpost opgenomen voor het aansluiten van het balans totaal.

Uitgangspunten prognose per balanspost passiva

- Eigen Vermogen: betreft reserves
Het aantal egalisatiereserves om kosten fluctuaties af te dekken is toegenomen. De verwachting is dat deze ook nodig zijn en in de komende jaren qua omvang zullen afnemen. Het uitgangspunt is dat er een afname zal zijn van gemiddeld 5% per jaar.
- Voorzieningen
De voorzieningen betreffen vooral de ICL voorzieningen. Het verloop van de voorzieningen is gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen.
- Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar op langer
De prognose van de opgenomen leningen is gebaseerd op de liquiditeitsprognose (zie paragraaf financiering). Op het onderdeel

waarborgsommen wordt als uitgangspunt gehanteerd, het gemiddelde van de afgelopen 2 afgesloten boekjaren.

- Vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar (kasgeldleningen en kortlopende schulden)
Voor de kasgeldleningen wordt het maximum van het kasgeldlimiet gehanteerd, dat is €0 mln.. Voor de overige kortlopende schulden wordt de waarde van de laatste jaarrekening gehanteerd.
- Overlopende passiva
Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2016) en is een sluitpost opgenomen voor het aansluiten van het balans totaal.

Bijlagen

Bijlage 1: Stand van zaken thematafels - Lelystad Next Level

1. Sociaal Sterk

Waar komen we vandaan?

Lelystad is een jonge stad. De pionierskracht en de demografische opbouw van veel mensen in hun werkzame leeftijd is in beginsel een sterke factor voor de ontwikkeling van de stad. Voor sommige inwoners heeft dit goed gewerkt. Echter voor een ander deel blijft het moeilijk om zonder hulp van de overheid te functioneren.

De stadsvernieuwingsprojecten in Amsterdam in de jaren '70 hebben gezorgd voor een enorme trek van nieuwe inwoners naar Lelystad. Een aanzienlijk deel van deze groep huishoudens verkeerde in een sociaal zwakke positie en kampte met gezondheidsproblemen en andere problematieken (laag inkomen, schulden, werkloosheid etc.). Ondanks inspanningen van de gemeente is de positie van veel van deze mensen niet substantieel verbeterd en zijn ze afhankelijk gebleven van hulp en ondersteuning van de overheid.

Ondertussen heeft een groot deel van deze eerste inwoners de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en zal in toenemende mate hulp en ondersteuning nodig gaan krijgen. Waar in Nederland de groep 80-plussers de komende 20 jaar met bijna 220 procent toeneemt is dat in Lelystad bijna 270 procent (van 2.100 naar 7.700 inwoners). De groep dementerende ouderen zal toenemen tot ongeveer 2.100. Voor deze groeiende groep 80+ ligt een enorme vraag voor aanpassingen van woon- en zorgvoorzieningen.

Tenslotte hebben algemene demografische trends een negatief effect op de positie van Lelystedelingen: ontgroening, stijging van de buitenlandse migratie, een positief binnenlands migratiesaldo en een sterke verandering van de huishoudsamenstelling naar meer (oudere) eenpersoonshuishoudens. Deze trends zorgt voor kwetsbaarheid van huishoudens en de ontwikkeling van de stad.

Wat zijn de kansen en problemen?

Lelystad scoort al een langere tijd slecht op een aantal sociale variabelen. In zijn algemeenheid geldt dat in Lelystad de factoren arbeid relatief zwak en de maatschappelijke participatie relatief laag (Telos, Sustainability Bond 2017 en Waar

staat je gemeente.nl (dashboard lokale economie en dashboard wonen en leefklimaat). De voorraad arbeid wordt samengesteld aan de hand van 5 indicatoren: arbeidsongeschiktheid, benutting arbeidspotentieel, ontgroening & vergrijzing, werkgelegenheidsfunctie en werkloosheid. De voorraad maatschappelijke participatie wordt samengesteld aan de hand van 5 indicatoren: cohesie, vrijwilligers, opkomst gemeentelijke verkiezingen, opkomst nationale verkiezingen, informele zorg.) zijn.

Enkele concrete cijfers:

- Eind 2016 werd 9.190 keer een uitkering verstrekt: 1930 ww, 2880 bijstand en 4530 arbeidsongeschikt. Eind 2017 is dit iets afgenomen naar 8.850 keer: 1660 ww, 2800 bijstand en 4510 arbeidsongeschikt. Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder is 54 in Lelystad versus 42 gemiddeld in Nederland (bron: waarstaatjegemeente.nl). Een substantieel deel doet dus niet mee aan het arbeidsproces.
- Dit aandeel wordt vermeerderd door mensen die geen uitkering hebben, niet werken en zich om allerlei redenen niet meer aanbieden op de arbeidsmarkt (bron: CBS Hoe groot is het onbenut arbeidspotentieel? 2017)
- De werkloosheid in Lelystad is 6,5%, landelijk 4,9% (eind 2017). Er is tevens een mismatch tussen de behoefte van de arbeidsmarkt en de aanwezige arbeidskrachten (in techniek, zorg en onderwijs).
- In 2017 is de bruto arbeidsparticipatie van zowel mannen als vrouwen relatief laag: Lelystadse mannen 72,6 % versus 74,8% landelijk en Lelystadse vrouwen 62,2% versus 65,3% landelijk (bron: statline.cbs.nl).
- Het opleidingsniveau in Lelystad is relatief laag. Het aantal hoger opgeleiden onder 15 tot 75 jaar is in 2017 veel lager dan het landelijk gemiddelde: bijna 30% van de beroepsbevolking tegen bijna 37% landelijk (bron: waarstaatjegemeente.nl)
- Andere sociale (vervolg)aspecten zoals armoede, schulden, medicijngebruik, psychiatrische problematiek laten ook een relatief moeilijke situatie zien in Lelystad. Dit staat meedoen aan het maatschappelijk leven in de brede zin ook ernstig in de weg.
- Ook voor de toekomst zijn er zorgen. Door de situatie van de volwassenen heeft Lelystad een jeugdpopulatie met meer risicofactoren dan landelijk gemiddeld: er zijn meer eenouderhuishoudens (10% versus 7,2% landelijk), meer kinderen in huishoudens met kans op armoede (in 2013 was dit 18% versus 13% landelijk; het percentage in 2017 is licht gedaald tot 15,4%), in uitkeringsgezinnen (8,6% versus 6,6%). Ook zijn er onder Lelystadse jeugdigen meer voortijdig schoolverlaters (3,3% versus 2% landelijk), meer haltverwijzingen en jeugdige verdachten (13,3% versus 10,6% landelijk). Tenslotte groeien meer kinderen op in multi probleemgezinnen (0,57% versus 0,34% landelijk) en zijn er meer kinderen met zwaardere jeugdhulp. Het is belangrijk dat deze cyclus doorbroken wordt. (Daan Heineke (Nederlands Jeugdinstituut), *Zicht op jeugdigen in jeugdhulp in Lelystad*, oktober 2017.

Aanwezige kansen:

- Vanaf 2015 is er volop gewerkt aan de decentralisaties van de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Vernieuwende beleidsontwikkelingen zijn de inzet op vergroten van zelfredzaamheid, wijkgerichte aanpak, maatwerk en meer mandaat voor professionals. De decentralisaties zijn goed verlopen, de continuïteit van de zorg is niet in gevaar gekomen, de ondersteuning is op onderdelen vernieuwd en effectiever geregeld en er is een positieve evaluatie van de dienstverlening. Nu de basis stabiel is, is er ruimte voor een meer integrale benadering en verdere transitie op onderdelen.
- Hoewel een grote groep inwoners en huishoudens in Lelystad in een moeilijke situatie zit, geven diverse – nationale en internationale - onderzoeken

(bijvoorbeeld die van de WRR over Doe- en denkvermogen) aanknopingspunten voor nieuwe benaderingen voor het oplossen van problemen en empowerment van mensen. Verdieping en experiment van deze aanpakken kan bijdragen aan doorbraken.

- Hoewel het aandeel laagopgeleiden relatief hoog is in Lelystad, hoeft dit niet een probleem te zijn. Ook voor allerlei banen met een lager opleidingsniveau zijn mensen nodig (horeca, toerisme, persoonlijke dienstverlening, ambachten etc.). Wel belangrijk is dat er een goede aansluiting is tussen vraag en aanbod. Ook andere vaardigheden en arbeidsethos zijn wel van belang. Ook moet er oog zijn voor problemen waarmee inwoners met een laag opleidingsniveau vaker te kampen hebben.
- Er is veel onbenut arbeidspotentieel. Een deel hiervan is ontstaan door ontmoediging op de arbeidsmarkt en/of bijzondere aanstellingswensen. Zij hebben zich na jaren veelal neergelegd bij de situatie van niet werken en veelal laag inkomen. Wanneer deze groep wakker gemaakt wordt en daadwerkelijk door kan stromen, kan dit een positief effect hebben op het onbenut arbeidspotentieel.
- Het percentage arbeidsongeschiktheid in Lelystad is relatief hoog. De laatste jaren is er een positieve ontwikkeling gaande met het Lelystad Akkoord om meer mensen met zorg en ondersteuning weer richting het arbeidsproces en/of dagbesteding te krijgen. Dit zorgt ook voor een andere manier van kijken en omgaan met mensen die deels arbeidsongeschiktheid zijn. Daarbij is de ontwikkeling van de Social Firm mogelijk een effectief vehikel om mensen sneller in het arbeidsproces terug te krijgen.

Wat is de opgave?

De grootste uitdaging voor Lelystad is hoe we het maximale uit de Lelystedelingen van nu halen en hoe we ze weerbaarder en draagkrachtiger voor de toekomst krijgen zodat meer mensen de regie over hun eigen leven kunnen nemen en niet langer blijven vast zitten in een kwetsbare, afhankelijke positie van de overheid. Het gaat dan in de eerste plaats om arbeidsfitheid, maar in algemene zin om gelukkige mensen die weerbaar zijn. Doorbreken van overerving door verrijken van het leven door sport, cultuur en sociale netwerken die de context van de thuissituatie overschrijden. Hun positie moet zodanig worden dat Lelystad over 20 jaar op sociaal gebied meer een gemiddelde gemeente is en bovenal een veerkrachtiger gemeente. Dat vraagt om een aanpak die niet uitgaat van hoe het systeem werkt, maar wat mensen nodig hebben om het beste uit zichzelf te halen, om hun doevermogen te vergroten. Beoogde maatschappelijke effecten:

I. Mensen zijn **financieel weerbaar en schulden vrij**

II. Elke Lelystedeling heeft een **dagbesteding** die voldoening heeft en waardering geeft (ongeacht of dit een betaalde baan is of niet)

III. Iedere Lelystedeling heeft een **warm en rijk wederkerig netwerk** aan mensen

IV. **Kennis** en 21 eeuwse (sociale) **vaardigheden** worden aangeboden op plekken waar dat nodig is, op momenten die nodig zijn (niet enkel aanbod vanuit onderwijs instituut vanuit een standaard mal. Maar juiste toerusting, op de juiste plek, moment en door juiste persoon.

Een bijzonder element hierin is dat er een veilige basis moet zijn voor iedereen, te beginnen bij kinderen: veilig opgroeien en opvoeden. Wanneer die waarborg er niet is, wordt begonnen met een achterstand die moeilijk te overbruggen is.

Verdieping in de komende maanden:

1. Systemen doorgronden op wat mensen ziek maakt en denkvermogen beperkt en deze omzetten in effectieve kracht.

De eerste analyses van de deeltafel hebben zich gefocussed op de belemmeringen van mensen om weer actief mee te doen. Het zijn vooral de lage inkomens en schulden die het denk- en doevermogen van mensen beperkt (en andersom). De aanpak van schulden heeft hierbij prioriteit.

2. Nieuwe aanpak en nieuwe partijen koppelen aan gezond en actief maken van mensen.

De hulp en ondersteuning van gezinnen met diverse problematieken is verdeeld en gemarginaliseerd, waardoor het ze niet lukt uit de situatie te komen en is het een way of living. Integrale intensieve aanpakken van de top 100 moeten de cyclus doorbreken. Nabijheid, verbondenheid en zekerheid zijn hierbij kernbegrippen.

Van oudsher zijn het de gemeenten die bezig zijn met de participatie van mensen, maar ook andere partijen (zorgverzekeraars, bedrijfsleven) hebben belang bij het gezond en actief maken van mensen. Mogelijkheden verkennen naar samenwerkingsvormen om tot doorbraken te komen (bv. social impact bonds), met wijkaanpakken. Of van de vergrijzing een deugd te maken. Iedereen kan een ander helpen. Maak dat aantrekkelijk met nieuwe arrangementen, regelarm. Wat is de kracht van Lelystedelingen?

3. Werkwijzen om systemen opnieuw te waarderen cq. te belonen EN perspectief te ontwikkelen (drijfveren)

De samenleving is gewend te beoordelen op (dis)functioneren. De wijze waarop het systeem de inzet van mensen waardeert en beloont heeft niet altijd het gewenste effect om het potentieel van mensen optimaal te benutten. Inzicht en ontwikkeling van de drijfveren van mensen integreren.

4. Aanpak ongezonde leefstijlen vanuit positieve gezondheid en deze belonen. Aansluiten bij de visie van Machteld Huber om gezondheid niet langer te zien als de af- en aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Voor gezonde leefstijl zijn kennis en vaardigheden nodig. Onderzoeken hoe effectief belonen is van gezond "doen".

5. Effectieve inzet ervaringsdeskundigen. Wat is hun verhaal/hefboom?

Goed voorbeeld doet goed volgen, slecht voorbeeld ook. Als overerving doorbroken kan worden, wordt een grote stap gemaakt.

Ervaringsdeskundigen en andere voorbeelden en steunpilaren kunnen een positieve rol spelen hierbij. Uitwerken van werkwijzen hoe dit, ook in samenwerking met het onderwijs, effectief in te zetten. Ervaringsdeskundigen verdienen hierbij ook gepaste waardering.

6. Inspiratie voor jeugd en jongeren om het maximale uit jezelf te willen halen. In Amerika is the American dream lange tijd een sterke motivatie geweest voor mensen om regie in eigen handen te nemen en zich in te zetten voor een goed perspectief. De essentie van deze slogan blijft relevant ook voor Lelystadse jongeren. Lelykracht is hier een voorbeeld van, maar dit zou nog breder opgepakt kunnen worden ook in relatie tot het bedrijfsleven en het toekomstperspectief van jongeren in Lelystad. Het versterken van professionele netwerken hoort hier ook bij.

De opgaven binnen deze deeltafel staan niet op zichzelf en kunnen niet zonder de inzet van de overige deeltafels. Zo zal vanuit de deeltafel Onderscheidend onderwijs de kwaliteit en de scope van het onderwijs een positieve bijdrage kunnen hebben op de ontwikkeling van de bevolking. Het gaat hierbij om een goede aansluiting met de arbeidsmarkt, inzicht in arbeidsperspectief, sociale vaardigheden die de huidige arbeidsmarkt van mensen vraagt en de mogelijkheden om een leven lang te leren. Ook zal er meer aansluiting tot stand gebracht moeten worden tussen aanbod van mensen en vraag van het bedrijfsleven in Lelystad. Het veranderen van het imago

cq. mentaliteit van Lelystadse werknemers is een gezamenlijk opgave met de tafel Economie next level om er een mooie ondernemende stad van te maken.

2. Onderscheidend Onderwijs

Waar komen we vandaan?

Binnen het onderwijsveld in Lelystad is een gedeeld bewustzijn dat de opgave waar deze stad voor staat erg groot is. Lelystad heeft een relatief kwetsbare bevolking. Dit betekent dat de scholen over de volle breedte te maken hebben met veel sociale grootstedelijke problematiek in en rond de school. De onderwijsinspectie spreekt ook haar zorg uit over de staat van het onderwijs zelf in de stad, met name in het basisonderwijs. Het opleidingsniveau in de stad is relatief laag alsook de arbeidsparticipatie. Daarnaast is ook de betrokkenheid van ouders soms erg beperkt.

Wat zijn de kansen en problemen?

De uitdaging van Lelystad wordt duidelijk uit onderstaande opsomming:

- Er volgen significant meer dan gemiddeld kinderen speciaal voortgezet - onderwijs en praktijkonderwijs. Landelijk zit in 2017 93% van de jongeren in het reguliere voortgezet onderwijs. In Lelystad is dat 87,6 %.
- Van de 37 basisscholen scoren er bij de onderwijsinspectie (Landelijk zat in het schooljaar 2017-2018 18 % van de leerling VO op het VWO (3-6e jaar), in Lelystad 12 %, Havo resp. 17 en 12 % , Als we de ontwikkeling van het aantal Lelystedelingen over een langere tijd bekijken zien we een gestage groei in het aantal studenten HBO van 36 % De ontwikkeling van het aantal WO studenten uit Lelystad laat een meer op en neergaande lijn zien. Uiteindelijk is er in de periode 2001 tot 20/17 een beperkte stijging van 20 % Wat het HBO betreft is de stijging beperkt achter op de landelijke trend van 41 %. De kloof wat het WO betreft is veel groter. Hier was de landelijke ontwikkeling 71 %. (bron statline)) onvoldoende/zwak en 1 zeer zwak, één Vo afdeling staat onvoldoende.
- In de voor- en vroegschoolse educatie zien we dat er uitstekende resultaten worden geboekt in de voorschool, maar dat het effect in de eerste groepen van het basisonderwijs weg lekt.
- In Lelystad is het aantal leerlingen dat VMBO BK volgt aanzienlijk hoger dan het landelijk gemiddelde en het aantal HAVO VWO leerlingenaanzienlijk lager alsook de deelname aan HBO en WO6. Het aandeel hoger opgeleiden onder 15 tot 75 jarige in Lelystad is laag en met name de groei in het aantal hoger opgeleiden in de periode 2003 tot 2017 steekt af tegen het landelijk gemiddelde en de G4 (CBS, Groeiërs buiten de Randstad 2018, d.d. maart 2018).
- Er is een mismatch tussen de behoefte van de arbeidsmarkt en de aanwezige arbeidskrachten: er zijn tekorten in techniek, zorg en onderwijs ontstaan.
- Een landelijk vraagstuk dat zeker ook in heftige mate voor Lelystad geldt is het tekort aan docenten basis en voortgezet onderwijs. Het lerarentekort begint nijpend te worden in het basisonderwijs. Het is moeilijk om goed gekwalificeerde leerkrachten aan het basisonderwijs aan de stad te binden.

Maar anderzijds zijn er ook positieve ontwikkelingen in Lelystad:

- Lelystad en Almere behoren tot de snelst groeiende regionale economieën van Nederland (CBS, Groeiërs buiten de Randstad 2018, d.d. maart 2018). De vooruitzichten voor nieuwe werkgelegenheid zijn uitstekend te noemen.
- De drie grote VO scholen zitten in een transitieproces inclusief een omvangrijke nieuwbouwoopgave. De nieuwe school gaat bestaan uit een

HAVO-VWO cluster en een VMBO cluster met een doorgaande leerlijn naar het MBO. Het inhoudelijk programmeren en ontwikkelen van deze nieuwe onderwijsconcepten is een uitdagende opgave waaraan invulling gegeven wordt. De SVOL kent een toonaangevend Technasium en een Vakcollege (90 II) dat door de bedrijfskring is geadopteerd.

- Door middel van het "Lelystad Akkoord" zijn bedrijven, onderwijsinstellingen, gemeente en gemeentelijk werkbedrijf verbonden aan elkaar om de inclusieve arbeidsmarkt vorm te geven.
- De publiek private samenwerking in het onderwijs heeft vooral inhoud gekregen in het MBO. Het MBO College Lelystad is trekker van de RIF "Lely talent" en maakt onderdeel uit van de RIF Techpack Flevoland. Een RIF circulaire regionale economie en een RIF Aviation is in ontwikkeling.
- De in MRA verband ontwikkelde publiek private samenwerkingen zijn mede door de bestuurlijke samenwerking tussen het ROC van Flevoland en het ROC van Amsterdam toegankelijk voor het onderwijsveld in Lelystad. Vermeldingswaardig hierbij is de ontwikkeling van het samenwerkings-college Amsterdam Lelystad Airport, het house of logistics, house of hospitality en house of skills.
- De schoolbesturen van het PO in de stad hebben zich samen met de provincie, Windesheim Flevoland en de gemeente verbonden aan een convenant onderzoekend en ontwerpend leren om dit breed in het onderwijs te introduceren. Met een verbinding aan de basisvaardigheden taal en rekenen kan dit het fundament van het basisonderwijs innovatief versterken.

Wat is de opgave?

De opgave in Lelystad is zoveel mogelijk jongeren de kans te bieden hun talenten maximaal te ontplooien. De relatief grote inspanning die in het verleden op de kwetsbare jongeren is geweest heeft resultaten geboekt, echter lijkt dit ten koste te zijn gegaan van contentrijk onderwijs voor de brede populatie, waardoor de stad wellicht achterblijft bij de landelijke trend naar meer hoger opgeleiden. Dit gaat ook ten koste van de innovatiekracht en aantrekkelijkheid als vestigingsfactor. Daarnaast stromen ook nog altijd te weinig jongeren door naar een MBO3 of MBO4 opleiding, terwijl er tekort is aan een goed gekwalificeerde beroepsbevolking.

Betrokkenen hebben in de laatste jaren niet stil gezeten, er is wel degelijk ingezet op het ontplooiën van talenten door een goede schoolloopbaan en toeleiding naar arbeid. Toch heeft Lelystad nog steeds een enorme uitdaging. Doordat er zoveel factoren in dit systeem zijn is niet te achterhalen waardoor het gewenste resultaat niet bereikt is. Voor een wezenlijke verandering is het nodig dat alle betrokkenen in dit systeem kritisch zijn op het functioneren ervan en in gezamenlijkheid en met gebruik van kennis en ervaring van buiten Lelystad werken aan een oplossing. Een historische verandering, een "systeembreuk" is nodig om kwaliteit van het onderwijs te vergroten en de mogelijkheden te verbeteren dat leerlingen zich verbreden en met meer succes de onderwijsketen in Lelystad doorlopen. Dat is een veelomvattend vraagstuk dat niet alleen veronderstelt dat er bij elk van de afzonderlijke onderwijsonderdelen tenminste een algemeen erkend basisniveau van kwaliteit wordt gerealiseerd, ook is het noodzakelijk dat aanzienlijk meer leerlingen een hoger ontwikkelingspeil bereiken. Daarvoor is het nodig meer samenhang te brengen tussen alle onderdelen van de onderwijsketen, zodat leerlingen soepel kunnen doorstromen.

Goed onderwijs staat of valt vervolgens bij kwalitatief goede en gemotiveerde docenten die werken in professioneel werkende teams in scholen. Docenten kunnen hun werk alleen goed uitvoeren als zij de capaciteiten van hun leerlingen kennen en hen daarop kunnen aanspreken zodat ze hun persoonlijke ontwikkeling volledig kunnen stimuleren.

Toerusting en innovatie zijn de sleutelbegrippen om een toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur in de stad die we in deze verkenning willen gebruiken. Onderwijs leert mensen zich te ontwikkelen: de juiste keuzes te maken, het heft in eigen hand te nemen en zichzelf te ontplooiën. Het onderwijs is ook een plek waar mensen leren samenleven en leren vanuit de ontmoeting met anderen. Het onderwijs kent een brede opdracht: kwalificatie, socialisatie en vorming. Het fundament wordt gelegd in kwalitatief goed onderwijs in voor- en basisschool. Alleen wanneer de basis op orde is, is er ruimte voor innovatie. Om leerlingen optimaal te kunnen begeleiden is een op de leerling afgestemd leerproces wellicht wenselijk. Het personaliseren van leertrajecten kan leerlingen helpen en motiveren. Gemotiveerde leerlingen presteren beter. De tafel Onderscheidend Onderwijs staat niet op zichzelf. Vanuit het perspectief van de kwetsbare bevolking zal naar een gezamenlijke agenda met de tafel "Lelystad sociaal Sterk" (jeugdzorg en passend onderwijs) toe worden gewerkt. Voor de innovatiekracht en de publiek private samenwerking met het bedrijfsleven zal verbinding met de (LNL) tafels economie en toerisme en recreatie worden gezocht.

3. Uitstekende woonmilieus

Waar komen we vandaan?

Lelystad kent diverse kwetsbare wijken uit de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw. Dit heeft zijn oorsprong in de ontstaansgeschiedenis van Lelystad. In de aanvangsjaren zijn in een korte bouwperiode veel relatief eentonige wijken gebouwd. Deze wijken bestaan uit overwegend (van oorsprong) sociale huurwoningen. Aan het uiterlijk van de nieuwe stad is vooral licht en ruim, functionaliteit staat voorop. 'Lelystad is om in te wonen, niet om naar te kijken' is in die tijd het credo. Lelystad moet in de plannen van de Rijksdienst het centrum van de Flevopolders worden en rond het jaar 2000 ongeveer 100.000 inwoners tellen. Vanaf het begin is rekening gehouden met deze schaal en de openbare ruimte en aanvankelijk ook het voorzieningenniveau zijn hier op ingericht.

In het begin van Lelystad wordt Lelystad vooral bewoond door mensen uit het oosten en noorden van het land, maar begin jaren 70 verandert dit. Lelystad wordt overloopgebied van Amsterdam. Door sanering van oude Amsterdamse stadswijken zijn daar hele straten en buurten tegen de vlakte gegaan. De bewoners moeten maar elders gaan wonen. In het stadhuis van Amsterdam wordt een speciaal 'Lelystad' loket geopend waar mensen zich kunnen inschrijven voor een woning in Lelystad.

Het gevolg is dat tienduizenden Amsterdammers naar Lelystad komen. Niet al deze mensen zijn een aanwinst voor de stad. De inwoners uit de gesaneerde Amsterdamse wijken behoren veelal tot de lagere sociaal-economische klassen met een laag inkomen. En omdat velen nog in Amsterdam werken en daar hun sociale netwerk hebben hechten zij zich veel minder aan hun nieuwe woonplaats. Begin jaren 80 is er een economische crisis en raken velen werkloos. Werk in Lelystad of directe omgeving is er niet en de bereikbaarheid van werk op het oude land is slecht. De aanleg van het spoor en de snelweg worden steeds uitgesteld. In 1983 is de werkloosheid opgelopen tot 14%.

Hoewel inmiddels ook de bouw van Almere is gestart en velen door de kortere nabijheid vanaf Amsterdam aan een verhuizing naar Almere de voorkeur geven, gaat de bouwproductie in Lelystad door de Rijksdienst nog gewoon door: vele honderden huizen, voornamelijk huurwoningen.

Het gevolg? Er ontstaat veel leegstand – meer dan 10% van het corporatiebezit – en omdat woningzoekenden niet geweigerd mogen worden, trekt Lelystad in die jaren

veel probleemgevallen aan. Later, in de jaren 90, zijn, door financiële problemen van de corporaties, veel huurwoningen tegen bodemprijzen verkocht aan de zittende huurders. Omdat dit veelal kwetsbare huishoudens betreft, is hun investeringscapaciteit laag. De woningen worden in een aantal situaties slecht onderhouden.

Nu, zo'n 30 tot 40 jaar later, zijn de gevolgen van in een aantal wijken nog steeds aanwezig en zichtbaar. In fysieke zin en ook sociaal-economisch blijven de wijken kwetsbaar. In de oudere wijken is de leefbaarheid vaak onder de maat, zoals ook duidelijk wordt aan de hand van onderstaand kaartje:

Deze omvangrijke problematiek vertaalt zich in relatief lage vastgoedwaarden vergeleken met gemeente in de omliggende regio en zeker in vergelijking met gemeenten binnen de Metropoolregio Amsterdam.

Wat zijn de kansen en problemen?

De sociaaleconomische samenstelling van relatief veel ouderen wijken van Lelystad en de kwaliteit van het vastgoed in die wijken is een probleem:

- De inwoners van de wijken die zwak of onvoldoende scoren op leefbaarheid zijn onvoldoende in staat om op eigen kracht het tij te keren. Zij hebben vaak te weinig middelen voor onderhoud en vernieuwing en kampen vaker dan gemiddeld met sociale problematiek. Als er niet wordt geïnvesteerd in deze wijken, dan zullen deze wijken in een neerwaartse spiraal terecht komen. Dit is zeer onwenselijk voor deze kwetsbare wijken en haar inwoners.
- Dat geldt echter ook voor Lelystad als geheel. Deze wijken hebben een negatieve invloed op de uitstraling van Lelystad en daarmee op haar imago. Voor nieuwkomers op de woningmarkt is niet alleen de woning maar zeker ook de stad als geheel van belang. Een potentiële vestiger kijkt naar de woonomgeving, de uitstraling van de stad als geheel en het voorzieningenaanbod. Op dit moment is Lelystad nog weinig aantrekkelijk en te weinig onderscheidend in positieve zin om op grote schaal vestigers in het midden- en hogere segment op de woningmarkt aan te trekken. Als gevolg van de druk op de woningmarkt in de MRA bestaat zelfs het risico dat er sprake is van stevige uitsorteringseffecten waarbij met name inwoners met in verhouding vaker een sociale problematiek naar Lelystad trekken.

De druk op de woningmarkt in de MRA biedt zeker ook kansen:

- Uitsortering kan ook als gevolg hebben dat middeninkomens of starters (HBO of WO-afgestudeerden) met een startsalaris wel een woning in Lelystad kunnen kopen terwijl dat in de rest van de MRA nauwelijks meer gaat. Deze starters groeien nog in salaris en leveren een welkome bijdrage aan het meer in balans brengen van de sociaal-maatschappelijke samenstelling van de bevolking. Het is dan wel van groot belang deze groep na vestiging voor Lelystad te behouden. Deze groep aantrekken omdat zij elders minder mogelijkheden hebben, kan positief werken. Echter, raakt deze groep teleurgesteld en hebben zij na een aantal jaren werkervaring meer geld te besteden en dus meer keuze op de woningmarkt, dan is de kans groot dat zij weer vertrekken.
- De dubbele vergrijzing die op ons af komt, kan zowel als een probleem maar ook als een kans worden gezien. Wij zien dit als kans. Het levensloopbestendig maken van woningen is een manier om de woningvoorraad te verduurzamen, op te knappen en toekomst bestendig te maken. De vergrijzing zorgt er daarnaast ook voor dat de vraag naar

woningen verandert. Er kunnen nieuwe, levensloopbestendige woningen worden gebouwd en oudere woningen worden gesloopt.

- Daarnaast zijn de energietransitie en de overgang naar gasloos wonen in het algemeen een kans om de particuliere voorraad te verbeteren. En een kans om in gesprek te komen met de inwoners in de buurt en op basis daarvan ook op sociaal terrein de leefbaarheid te vergroten.

Wat is de opgave?

Op het gebied van woonmilieus is de voornaamste uitdaging voor Lelystad om een transformatie te ondergaan van een stad met relatief veel kwetsbare woonmilieus naar een stevige stad waar meer balans zit tussen en binnen wijken. Om die stevige stad te kunnen worden begint het misschien wel meer in balans brengen van de sociaal-economische samenstelling van de bevolking. Het versterken van de sociaal-economische structuur is slechts gedeeltelijk met woonbeleid te beïnvloeden. Als gemeente kunnen wij ruimte bieden voor middeldure en dure koopwoningen, maar wij bouwen zelf geen woningen. En de woningen worden pas daadwerkelijk gebouwd als er vraag is. En deze vraag wordt weer beïnvloed door tal van zaken die voor potentiële vestigers van groot belang zijn. Is de beoogde vestigingsplaats aantrekkelijk genoeg?

Die aantrekkelijkheid zit in veel factoren: aantrekkelijk woningaanbod in een aantrekkelijke woonomgeving, werkgelegenheid lokaal of regionaal, bereikbaarheid, aantrekkelijk winkel – en voorzieningenniveau, goede onderwijsfaciliteiten, uitstraling van de stad als geheel, aantrekkelijke sport- en recreatiemogelijkheden en het gevoel met 'gelijkgestemden' te kunnen gaan wonen. Maar ook andere minder of niet door gemeentelijk (woon)beleid te beïnvloeden zaken spelen een rol zoals: huizenprijzen in de stad zelf en nabijheid van familie en vrienden. Het is belangrijk daarbij niet uit het oog te verliezen dat al deze zaken van belang blijven, ook om huishoudens te behouden voor de stad.

Om de sociaal-economische samenstelling van de kwetsbare wijken te veranderen is meer nodig. Investerings in de mensen die er nu wonen, met name de jeugd en herstructurering door sloop-nieuwbouw bieden kansen. Ook hier zit een bepaalde volgordelijkheid in. Om iets kwalitatief beters te kunnen terugbouwen in een kwetsbare wijk, moet de rest van de wijk zodanig op orde zijn dat de markt dit ook aan kan en dit voor de gewenste vestigers aantrekkelijk genoeg is. Begin daarom de sociale kaart op te stellen, en kijk wie er binnen de wijk andere woonwensen heeft: ouderen bijvoorbeeld of stijgers op de woningmarkt. Zij kunnen de transformatie op gang brengen.

Lelystad wordt een stad, als onderdeel van groot Amsterdam, waar het aantrekkelijk wonen is voor huishoudens met een midden- en hoger inkomen. Een stad die sterk genoeg is om zichzelf te kunnen redden, ook met economische tegenwind. Die aantrekkelijkheid uit zich in aantrekkelijke woningen met een goede prijs-kwaliteitverhouding in een onderscheidende, aantrekkelijke woonomgeving, een goede balans in de bevolkingssamenstelling zowel sociaal-economisch als demografisch, een goed functionerend voorzieningenniveau, een aantrekkelijk Stadshart, goed onderwijs, een goede zorgsector, trotse inwoners, een positief imago, veiligheid, aantrekkelijk openbaar groen, goede bereikbaarheid en voldoende en kwalitatief goede werkgelegenheid. Het zal duidelijk zijn: dit kan niet alleen met woonbeleid worden bereikt.

Wij zien vanuit aantrekkelijk woonmilieu de volgende opgaven:

1. We bieden een aantrekkelijk sub-urbaan woonmilieu (deels op het water) met aantrekkelijke grondprijzen voor de middenklasse. We richten ons daarbij op vestigers (uit de Randstad Metropool) en op het behouden de middenklasse die al in Lelystad woont.

2. We grijpen (soms fors) in in de bestaande stad (maximaal zoals transformatie van Schouw naar Hanzepark). Idee: soms kan terugkopen van particulier woningbezit, ruimtelijke kansen bieden om nieuwe structuren te creëren. En soms zitten mensen financieel klem in hun koopwoning en is een renovatie door de eigenaar misschien wel een noodzakelijke, maar geen haalbare optie.
3. We benutten de energietransitie om koploper te worden van Nederland en daarmee onze aantrekkelijkheid als woonmilieu te vergroten.
4. We benutten de dubbele vergrijzing als kans om aantrekkelijk woonmilieu voor ouderen te creëren. Bijvoorbeeld door in wijken woonclusters met enige ondersteuning voor bewoners te realiseren.

4. Next Level Economie

Waar komen we vandaan?

Het profiel van Lelystad – en de regio als geheel – biedt een fantastisch potentieel: er is volop ruimte en de ligging is centraal. In de laatste 10 -15 jaar maakt de stad een economische kanteling door van een traditionele provinciehoofdstad naar een economisch gespecialiseerde stad. Het besef dat 'het kan' in Lelystad begint langzaam door te dringen. Op de korte termijn komen er enkele duizenden nieuwe arbeidsplaatsen bij in Lelystad. De Airport is onmiskenbaar een grote aanjager van deze banengroei en zal in breder verband ervoor zorgen dat Lelystad op een positieve(re) manier op de kaart komt te staan. Doorpakken op dit kantelpunt is noodzakelijk wil Lelystad toe kunnen groeien naar een volwassen stad. De beroepsbevolking in Lelystad is relatief laagopgeleid en het onbenutte arbeidspotentieel is relatief gezien groot te noemen. De bestaande sectorenstructuur van Lelystad is relatief kwetsbaar, omdat het in hoge mate afhankelijk is van externe ontwikkelingen en de conjunctuur (niet-commerciële dienstverlening, vervoer, opslag, groothandel, logistiek, toerisme en recreatie). Dit zijn factoren waar rekening mee gehouden moet worden bij de toekomstige doorontwikkeling van de economische positie van de stad.

Waar richting de langere termijn ook rekening mee gehouden moet worden is de bevolkingssamenstelling van Lelystad. Tot 2040 zal het aantal 80-plussers fors stijgen, waarbij er sprake is van een dubbele vergrijzing. De komende jaren zal het huidige geboorteoverschot omslaan in een sterfteoverschot, wat inhoudt dat Lelystad voor de verdere groei van de stad afhankelijk wordt van binnenlandse migratie. Voor de groei van de stad is het noodzakelijk dat het licht negatieve 'binnenlandse migratiesaldo' van de afgelopen jaren omslaat; Lelystad moet zich ontwikkelen tot een aantrekkelijke alternatief als woonplaats voor nieuwe inwoners uit de rest van Nederland. Een economisch florerende stad en regio is daarbij belangrijk, net zoals de aanwezigheid van onderscheidend onderwijs of uitstekende woonmilieus dat is. Deze context is een gegeven en versterkt het urgentiebesef om door te pakken, want de kansen die liggen er. Binnen de Metropoolregio Amsterdam vormt Lelystad de schakel tussen het westen en noordoosten van het land. De werklocaties Lelystad Airport Businesspark en Flevokust zijn uitstekend, evenals de op consumenten uit de wijde omgeving gerichte leisure, zoals Batavia Stad Fashion Outlet.

Wat zijn de kansen en problemen?

In economisch opzicht lijkt dit het moment voor Lelystad om de aanwezige kansen te gaan verzilveren:

- Met de komst van Inditex lijkt Lelystad definitief op de kaart te staan als logistieke hotspot. Voor goederengerichte activiteiten vormen de bedrijventerreinen in de buitengebieden van Lelystad een van de

belangrijkste ontwikkelingslocaties in de nationale economische kernzone tussen Amsterdam, Utrecht, Apeldoorn en Zwolle (Tordoir, 2018, p.17).

- De uitgifte van bedrijventerreinen in Lelystad beleefde de afgelopen periode een hoogterecord. Het uitschuifproces, dat onder invloed van de Amsterdamse woningbouwopgave op gang komt, biedt mogelijk extra kansen.
- De komende jaren zullen er enkele duizenden banen bijkomen door de komst van Inditex, het reparatiestation van de NS en natuurlijk de opening van Lelystad Airport en de daarmee samenhangende bedrijvigheid. Deze ontwikkelingen zorgen voor aantrekkingskracht en een positieve flow.
- De ontwikkeling van Lelystad Airport zorgt ervoor dat de weginfrastructuur geschikt gemaakt moet worden voor het vervoeren van grote passagiersstromen- van en naar de luchthaven. Deze aanpassingen zijn niet alleen gunstig voor de gebruikers van de luchthaven; zo is een verbreding van de A6 tussen Lelystad en Almere en hoogfrequenter openbaar vervoer gunstig voor meer doelgroepen. Daarnaast kunnen arrangementen op het gebied van toerisme, waarvoor men in beginsel voor Amsterdam komt, al beginnen in Lelystad.
- Er zijn goede ontwikkelmogelijkheden voor Lelystad Kust. Naast een aanvulling op de logistieke propositie van Lelystad biedt de werklocatie Flevokust Haven ook kansen voor de circulaire economie. De haventerminal en de omliggende buitengebieden van Lelystad vormen een ideale knoop voor circulaire productie- en distributieprocessen op regionale-, nationale- en internationale schaal. De potenties van deze locatie zijn nog niet volledig in kaart gebracht op dit terrein.
- De komende vergrijzing zal een positief effect hebben op verschillende onderdelen van de zorgeconomie in Lelystad. Te denken valt onder andere aan extra banen in de wijkverpleging en binnen de ziekenhuis- en verpleeghuiszorg.

Het is tegelijkertijd noodzakelijk om de bedreigingen, die het verzilveren van dit type kansen in de weg staan, zo veel als mogelijk te mitigeren:

- De economie van Lelystad is sterk afhankelijk van banen in de publieke sector. Zo'n 40% van de werkgelegenheid wordt gevormd door banen bij de overheid of de gezondheidszorg. Daarnaast lijkt de zakelijke dienstverlening in toenemende mate Lelystad de rug toe te keren, met als gevolg een oplopende kantorenleegstand. Ondanks de jeugdige leeftijd van de stad is er een omvangrijke transformatieopgave aan het ontstaan.
- Werkzoekende Lelystedelingen weten onvoldoende mee te profiteren van de economische opleving van de stad. Het onbenutte arbeidspotentieel in Lelystad is veel omvangrijker dan in andere gemeenten in Flevoland. Zeker 23% van de beroepsbevolking in Lelystad doet niet mee in economische zin en ontvangt een WW- uitkering, bijstandsuitkering of arbeidsongeschiktheidsuitkering (CBS statline).
- De explosieve banengroei in de aankomende jaren biedt weliswaar kansen om bijvoorbeeld het onbenutte arbeidspotentieel positief te beïnvloeden, maar kan tegelijkertijd belemmerend werken. Bedrijven die overwegen zich te vestigen in Lelystad worden afgeschrikt door de krapte op de arbeidsmarkt. Zonder de inzet van arbeidsmigratie is deze groei mogelijk niet op te vangen. Dit zijn zaken waar een oplossing voor gevonden moet worden, evenals het creëren van (tijdelijke) huisvesting voor deze groep.
- In Lelystad is onvoldoende (durf)kapitaal beschikbaar, wat maakt dat de endogene groei van de economie achterblijft.

Wat is de opgave?

Op de korte termijn zal Lelystad mee moeten liften met de economische hoogconjunctuur, bijvoorbeeld door het aantrekken van logistieke bedrijvigheid. Tegelijkertijd zal er ingespeeld moeten worden op de toekomstige economische behoefte. De opgave van de deeltafel 'Next Level Economie' ligt primair bij het beantwoorden van de vraag hoe Lelystad de aanwezige kansen kan verzilveren, nu en in de toekomst.

Uiteraard is de toekomst met onzekerheden omgeven en de toekomst van Lelystad in het bijzonder. Ontwikkelingen als de Airport spelen een grote rol, waarmee het imago van Lelystad als aantrekkelijke woonstad in de toekomst opgevijseld zal worden. In hoeverre dit daadwerkelijk terug te zien zal zijn in de ontwikkeling van het migratiesaldo is lastig te bepalen, want er spelen meer factoren een rol. Om naar Lelystad toe te verhuizen moet het complete plaatje aantrekkelijk genoeg zijn: naast voldoende werkgelegenheid moet er ook sprake zijn van aantrekkelijke woonmilieus, een goed voorzieningenniveau, kwalitatief goed onderwijs en dergelijke.

Een belangrijke factor is de veranderende arbeidsmarkt. Aan de ene kant zullen diverse banen weg geautomatiseerd worden, terwijl technologische ontwikkelingen op zichzelf ook weer voor nieuwe werkgelegenheid. Welke vormen van economische bedrijvigheid floreren over 10 tot 20 jaar? Met voldoende ondernemerschap, aanpassingsvermogen en flexibiliteit bieden nieuwe technologische ontwikkelingen veel mogelijkheden voor nieuwe economische activiteiten en hoogwaardige werkgelegenheid. De verduurzaming van de economie en de samenleving kan hierbij een belangrijke aanjager vormen, met name gezien de fysieke en ruimtelijke kenmerken van Lelystad.

Het spreekt voor zich dat een goed ondernemers- en vestigingsklimaat een randvoorwaarde is voor het aantrekken- en behouden van economische bedrijvigheid. Bij de toekomstige economische ontwikkeling van Lelystad gaat het echter om veel meer dan dat. De opgaven binnen deze deeltafel staan niet op zichzelf en hebben raakvlakken met de overige deeltafels. Zo zal het onbenutte arbeidspotentieel moeten worden benut - relatie met de deeltafel 'sociaal sterk'- en zal het onderwijs moeten aansluiten bij de (toekomstige) arbeidsmarkt - relatie met de deeltafel 'onderscheidend onderwijs'. Het gaat hierbij om de zoektocht naar mogelijke dwarsverbanden en visievorming, waarbij de scope breder is dan alleen groothandel, opslag, distributie, toerisme of recreatie.

5. Natuur, recreatie en toerisme

Waar komen we vandaan?

Pas sinds een aantal jaren is het besef doorgedrongen dat Lelystad een sterke toeristische potentie heeft, door de ligging aan het water, de langgerekte kuststrook, aanwezige natuurgebieden en het bestaande toeristisch recreatief aanbod. De vrijetijdseconomie zetten we in als middel om de aantrekkelijkheid van de stad te vergroten en de economische groei te versterken. Dit doen we door te investeren in een aantal thema's, zoals bereikbaarheid en de beschikbaarheid van passend en aantrekkelijk aanbod. Maar ook door meer bekendheid te creëren en op de beleving van het Nieuwe Land in te zetten. De regionale samenwerking met de provincie Flevoland en de MRA (Metropool Regio Amsterdam) is daarbij van belang.

Wat zijn de kansen en problemen?

De afgelopen jaren is het toerisme wereldwijd sterk gegroeid, o.a. door het aantrekken van de economie en de groei van de middenklasse. De voorspelling van het United Nations World Tourism Organisation (UNWTO) is dat wereldwijd in 2030 een groei van ca 50% plaats heeft gevonden. We krijgen meer vrije tijd, reizen vaker

en hebben meer behoefte aan gepersonaliseerde ervaringen. Daarin verandert ook het reisgedrag. De 'reasons-to-travel' kunnen onderverdeeld worden in een drietal categorieën: degenen die op zoek zijn naar een diepgaande betekenis; of mensen die gezellig met de familie op stap willen; en zij die vooral geïnteresseerd zijn in de 'highlights'. Men verblijft korter en men is steeds meer geïnteresseerd in erfgoed en cultuur. Hoewel het stedenbezoek in aantrekkingskracht toeneemt, zijn ook wandelen en fietsen in het groen activiteiten die steeds vaker worden ondernomen. De roep om meer aantrekkelijke toeristische bestemmingen is een kans voor Lelystad om haar identiteit te versterken, de aantrekkelijkheid voor wonen te vergroten en om nieuwe ondernemers aan te trekken. Maar waar staan we nu? Welke betekenis heeft de vrijetijdssector nu voor Lelystad? Hieronder zetten we een aantal cijfers op een rij:

- In algemene zin groeit de vrijetijdssector in Lelystad. Het aantal vestigingen en banen is respectievelijk van 520 vestigingen en 1.970 banen in 2013 toegenomen naar 570 vestigingen en 2.310 banen in 2017 (ofwel met 9,6% en 17,2%).
- Het toeristisch aanbod bestaat voornamelijk uit dagrecreatieve voorzieningen zoals Aviodrome, Batavialand, Batavia Stad Fashion Outlet, Natuurpark, Oostvaardersplassen, Marker Wadden, Werkeiland en Belevenissenbos. Met drie hotels, kleinschalige B&B's, groepsaccommodaties en drie campings is het aanbod voor verblijf nog beperkt. De grote hoeveelheid aan ligplaatsen, namelijk ruim 3.000, in de jachthavens maken Lelystad één van de grootste in Nederland. Het Stadshart heeft door het ontbreken van cultuur-historisch erfgoed vooral een lokale functie.
- Hoewel de meest recente data nog niet beschikbaar zijn, zien we dat het aantal bezoekers en overnachtingen geleidelijk aan toeneemt. Uit navraag bij verschillende voorzieningen blijkt bijvoorbeeld dat Batavia Stad in bezoekersaantallen groeit, dat de musea het steeds beter doen en dat de verschillende natuurgebieden ook meer bezoekers hebben ontvangen.
- Het aantal evenementen loopt wel terug, terwijl het aantal bezoekers per evenement min of meer gelijk blijft en daarmee in totaal dit bezoekersaantal afneemt. Ten opzichte van 2013 is dat respectievelijk - 18,8% en -15,7%.
- Het aantal internationale bezoekers dat vanuit Amsterdam Lelystad en Almere (het nieuwe land) weet te vinden is ongeveer 1% van de bezoekers die de regio in gaan. Hier is nog ruimte voor groei. Van de toeristen in Nederland komt 80% uit Europa en komt het grootste deel daarvan uit Duitsland. Het is belangrijk voor Lelystad om te onderzoeken hoe hierop in te spelen.
- Steeds meer riviercruiseschepen weten Lelystad te vinden als nieuwe bestemming. In 2017 hebben 84 schepen met 9.008 passagiers Lelystad aangedaan. De passagiers hadden met name een Europese herkomst. Batavia Stad, de musea aan de kust en Aviodrome is voor deze doelgroep aantrekkelijk gebleken.
- Uit het imago onderzoek dat in 2015 door City Marketing Lelystad is uitgevoerd bleek dat niet-Lelystelingen nog niet goed bekend zijn met Lelystad en dat de aantrekkingskracht van de kust en recreatie is afgenomen. De belangrijkste doelen van een bezoek waren vooral: een bezoek aan Batavia Stad; bezoek aan familie, kennissen, vrienden; shoppen. Bataviastad, Batavia, Vliegveld, Stad, Aviodrome, Nieuw(bouw), Polder en Saai waren de meest genoemde associaties. Natuur komt hier maar beperkt in terug, terwijl de ondervraagden wel hebben aangegeven dat dit een reden is om in de toekomst vaker Lelystad te bezoeken.

Alhoewel we zien dat de betekenis van de vrijetijdssector toeneemt, weten we nog onvoldoende wie er naar Lelystad komt, wat hij/zij doet, hoe lang, wat deze besteedt

etc. Ook ontbreekt het ons nog aan een sterke identiteit. De huidige keuze van kernkwaliteiten door de gemeente (groen, blauw, rust en ruimte) en de kernkwaliteiten van CML (rust, stedelijk, avontuurlijk, gastvrij en zelfbewust) worden minder of helemaal niet met Lelystad geassocieerd. Begin 2019 verwachten we de resultaten van een nieuw imago onderzoek.

Wat is de opgave?

De grote opgave is om antwoord te geven op de vraag wat Lelystad moet doen om meer reiswaardig te zijn. Welk goed gevoel moet een reis naar Lelystad opleveren? En wat draagt daaraan bij? Hiervoor is het belangrijk aan te sluiten bij het DNA van Lelystad, uit te gaan van onze eigen kracht, focus aan te brengen en keuzes te durven maken. En te komen met een overkoepelend verhaal over wat Lelystad wil zijn en worden. Voor de verdere verkenning en verdieping worden drie hoofdlijnen onderscheiden:

1. Meer samenhang aanbrenge

Identiteit, DNA, gevoel, perceptie, USP's, iconen zijn allemaal relevante onderwerpen in placebranding, -marketing en -making. De vraag die voor ligt is welke identiteit bij Lelystad past en welk verhaal er moet worden verteld (storytelling). Wat is het verbindende DNA, wat zijn de kernwaarden, waar Lelystad op moet voortborduren voor de verdere branding, marketing en (toeristische) ontwikkeling. In de beantwoording van deze vragen zien wij de identiteit van Lelystad kantelen, van een 'polder' nieuw land naar een 'water' nieuw land ofwel van een stad in de polder met de rug naar het water naar een stad aan het water. De belangrijkste motor voor deze verandering is de kanteling van de gehele kust van Lelystad, eigenlijk zelfs een kanteling vanaf Pampus tot en met de Flevokusthaven. Door de ontwikkeling van de Marker Wadden, het Schiereiland, Bataviakwartier en de uitlopers van de Oostvaardersplassen in het Markermeer wordt de bijna ongenaakbare harde lijn van dijken verzacht, krijgt meerdere dimensies en richt Lelystad zich meer op het water. Lelystad is het nieuwe nieuw land; modern, water, strand en duinen, met als onderscheidende kernwaarden ondernemen (de vroegere pioniersgeest) en innoveren. Deze nieuwe identiteit van de stad zal in alle ontwikkelingen van de stad vertaald moeten gaan worden, in de belevingswaarde van Bataviakwartier, de woonconcepten voor Warande, de ontwikkeling van het Stadshart en de te organiseren evenementen. Water zal ook in de bestaande stad een element moet zijn dat veel prominenter kan worden beleefd. Voor Lelystad biedt deze samenhang een geweldige kans om tot een soortgelijke faam als het Waddengebied te komen. Voor meer samenhang zijn ook fysiek optimale verbindingen nodig. Een goed autonetwerk (inclusief de A23), goede openbaar vervoersverbindingen tussen de grote attractiepunten, tussen Lelystad Airport, Stadshart en Kust maar ook aantrekkelijke snelle (fiets) routes tussen de wijken en met de natuur. Op het gebied van verblijfsrecreatie kunnen daarmee vanuit Lelystad daguitjes worden aangeboden zowel binnen Lelystad zelf als in de omgeving, bijvoorbeeld naar Bataviastad, Aviodrome, Giethoorn, Schokland en het Zuiderzeemuseum.

2. Vergroten en verrijken kwaliteit van de verschillende gebieden

Wanneer we spreken over gebieden, dan hebben we het over toeristisch interessante plekken die de potentie hebben om ervoor te kunnen zorgen dat we Lelystad naar een hoger niveau tillen. In die gebieden willen wij de gebiedskwaliteit voorop zetten en zoeken naar de succesfactoren om aantrekkelijk te zijn voor bezoekers en ondernemers. Bataviakwartier, het hart van de kust, zal vooral meer reuring en gezelligheid moeten bieden, een bruisend gebied met een goede mix van leisure, horeca, winkels en wonen, die past bij de identiteit van de stad. In die zin kunnen wij leren van voorbeelden zoals Guggenheim in Bilbao, Västerhamn in Malmö en Gunwharf Quays in Portsmouth. Opnieuw zal de vraag gesteld moeten worden wat de balans moet zijn tussen de voorzieningen in het Stadshart en in het

Bataviakwartier. Omgekeerd blijft het ook de vraag hoe Bataviakwartier goed en aantrekkelijk kan worden verbonden met het Stadshart.

We vinden het belangrijk dat onze bezoekers op de mooiste plekken kunnen recreëren, zoals op de Marker Wadden het eerste eiland de mooiste plek is. Wij bieden hen exclusieve natuur. Lelypoort kan daar een rol in spelen en zich door ontwikkelen tot een gebied à la Weerribben. Door de diversiteit aan gebieden en aanbod te vergroten, wordt Lelystad in potentie aantrekkelijk voor verschillende bezoekers. Zowel nationaal als internationaal, dag- of verblijfsbezoekers. De uitdaging is om de juiste focus aan te brengen. In dit kader is het ook belangrijk na te gaan welke faciliterende rol Lelystad Airport kan hebben.

3. Het belang van de stadsrandzones voor recreatie en wonen

Lelystad is omsloten door natuur en water. Een belangrijke kwaliteit van en voor de stad. Als we het op een grotere schaal bekijken dan liggen de woonwijken, de natuur en het water relatief ver uit elkaar. Het is dan belangrijk om meer de verwevenheid aan te brengen tussen de natuur, het water en de woonwijken. Het realiseren van deze vervlechting tussen natuur, het water en de woonwijken zal enerzijds het recreëren in de nabije omgeving stimuleren en anderzijds de woonkwaliteit verbeteren. Zo kan in Warande de verwevenheid met het Hollandse Hout en de Oostvaardersplassen gerealiseerd worden. Wonen in eenzelfde soort landschap als de Oostvaardersplassen vergroot de woonkwaliteit en daarmee ook de aantrekkelijkheid van de stad. Ook in de bestaande stad zien wij kansen om deze verwevenheid met natuur en water meer aan te brengen.

Bijlage 2: Subsidieoverzicht

Bijlage 2: Subsidieoverzicht

De hoogte van de aangevraagde subsidies is bepalend voor de verantwoordingsisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten aan bij de verantwoordingsisen die op basis van bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot €0.000
- Subsidies van €0.000 tot €00.000
- Subsidies van €00.000 of meer

In deze bijlage wordt er een specificatie opgenomen van de subsidieplafonds in 2019, de 1e lijst geeft de subsidieplafonds weer van de zogenoemde begrotingssubsidies (gekoppeld aan de vigerende begroting waarbij per instelling het plafond vastligt). De 2e lijst geeft de subsidieplafonds 2019 weer van de overige regelingen, waarbij per regeling een plafond geldt.

Daarnaast is in deze bijlage is een specificatie opgenomen van de (tot nog toe) verleende subsidies 2018. Bij de jaarrekening 2018 wordt een lijst met definitief verleende subsidies 2018 opgenomen. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies, gerelateerd aan de binnen deze programmabegroting opgenomen taakvelden, zijn er verschillende dwarsdoorsnedes van de data gemaakt:

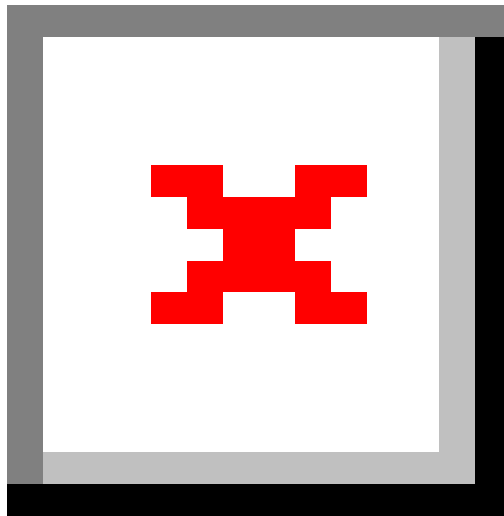
- 1) De 1e lijst geeft de subsidieplafonds 2019 per begrotingssubsidie weer.
 - 2) De 2e lijst geeft de subsidieplafonds 2019 per regeling weer.
 - 3) De 3e lijst geeft de verleende subsidies per taakveld weer.
 - 4) De 4e lijst geeft het verleende subsidie bedrag per instelling weer.
- Hieronder wordt per taakveld het verleende subsidie bedrag 2018 weergegeven.

1. Subsidieplafonds 2019 begrotingssubsidies

2. Subsidieplafonds 2019 per regeling

3. Verleende subsidies per taakveld

4. Verleend subsidie bedrag per instelling

Bijlage 3: Afkortingenlijst

Bijlage 3: Afkortingenlijst

Moties en amendementen

Moties en amendementen

Na vaststelling zullen hieronder de linken naar de aangenomen amendementen en moties worden toegevoegd

- Klik hier om de door de raad aangenomen amendementen te openen
- Klik hier om de door de raad aangenomen moties te openen

Bijlage 3: Afkortingenlijst

Infographic

Infographic

